

Годишен доклад за напредъка за 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАПРЕДЪКА ЗА 2026 г.

по изпълнението на Националния
средносрочен фискално-структурен план на
Република България за периода 2025–2028 г.

София, април 2026 г.
Министерство на финансите

Съдържание

Съдържание	6
Списък на съкращенията	7
1 Увод	5
2 Информация относно спазването на плана за нетните разходи	7
3 Макроикономическо развитие	10
3.1 Макроикономическо развитие през 2025 г.	10
3.2 Очаквания за макроикономическото развитие през 2026 г.	11
4 Бюджетно развитие	16
4.1 Бюджетно развитие през 2024 г.	16
4.2 Бюджетно развитие през 2025 г.	17
4.3 Бюджетно развитие през 2026 г.	23
4.4 Дълг на сектор „Държавно управление“	24
4.5 Дискреционни приходни мерки през 2024 и 2025 г.	25
5 Грантове от МВУ	31
6 Информация за реформи и инвестиции	32
6.1 Устойчиви публични финанси	33
6.2 Икономика и бизнес среда	35
6.3 Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет	46
6.4 Транспорт и транспортна свързаност	50
6.5 Енергетика	55
6.6 Цифровизация	67
6.7 Здравеопазване и социално включване	70
6.8 Образование, умения и заетост	81
6.9 Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води	87
6.10 Климат, околна среда и селско стопанство	90
6.11 Отбрана	97
7 Приложение	99
Таблица III: Докладване за прилагането на Европейския стълб за социалните права: Главни мерки и техния очакван ефект	99
Таблица IV: Докладване относно целите за устойчиво развитие: Описание на главните мерки и тяхното очаквано въздействие	111

Списък на съкращенията

АЕЦ	атомна енергийна централа
АЗ	Агенция по заетостта
АМ	автомагистрала
АСБП	Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза
АОП	Агенция по обществени поръчки
БВП	брутен вътрешен продукт
БЕХ ЕАД	Български енергиен холдинг ЕАД
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ДДС	данък върху добавената стойност
ДДФЛ	данък върху дохода на физическите лица
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕССП	Европейски стълб за социални права
ЕФСУ	Европейските фондове за споделено управление
ЕСС 2010	Европейска система от сметки 2010
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДДФЛ	Закон за данъците върху доходите на физическите лица
ЗКПО	Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ИА ИЕУ	Изпълнителна агенция Инфраструктура на електронното управление
ИКТ	информационни и комуникационни технологии
ИТС	Интелигентни трафик системи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МВУ	Механизъм за възстановяване и устойчивост
МЕ	Министерство на енергетиката
МЕУ	Министерство на електронното управление
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИР	Министерство на иновациите и растежа
МК	Министерство на културата
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРЗ	минимална работна заплата
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МСП	малки и средни предприятия

МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НСИ	Национален статистически институт
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НСФСП	Национален средносрочен фискално-структурен план
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ООН	Организация на обединените нации
ПАВЕЦ	Помпено-акумулираща водноелектрическа централа
ПГХ	подземно газохранилище
ПОИ	проект с общ интерес
пр.п.	процентен пункт
ПСП	Пакт за стабилност и растеж
СП	Специфични препоръки
ХИПЦ	Хармонизиран индекс на потребителските цени
EUR	евро
USD	щатски долар

1 УВОД

На 27 февруари 2025 г. Министерството на финансите представи на Европейската комисия (ЕК) Националния средносрочен фискално-структурен план на Република България за периода 2025–2028 г., приет с Решение на Министерския съвет № 111 от 26 февруари 2025 г.

Националният средносрочен фискално-структурен план на Република България за периода 2025–2028 г. („Планът“ или НСФСП) описва визията на българските власти за фискалната политика, структурните реформи и инвестициите на страната ни в период от четири години, необходими за насърчаването на стабилни публични финанси и постигането на устойчив и приобщаващ растеж.

Планът беше изготвен въз основа на правилата на реформирания през 2024 г. Пакт за стабилност и растеж (ПСР) – нормативната рамка за координация на националните фискални политики на държавите-членки на ЕС, и по-конкретно в изпълнение на Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета („Регламент (ЕС) 2024/1263“).

Съгласно регламента в срок до 30 април всяка година от изпълнението на Плана държавите членки следва да представят на Европейската комисия годишен доклад за напредъка („Доклад“ или ГДН) по изпълнението на Плана. В съответствие с този ангажимент България разработи настоящия, втори Годишен доклад за напредъка по изпълнението на Националния средносрочен фискално-структурен план за периода 2025–2028 г. Докладът е разработен в съответствие с *Насоките за държавите членки относно изискванията за информация за средносрочните фискално-структурни планове и за годишните доклади за напредъка*¹.

Докладът е сред ключовите документи в контекста на реформираната рамка за икономическо управление, като съдържащата се в него информация служи на Комисията при наблюдението на изпълнението на НСФСП и изготвянето на специфичните препоръки по страни.

Докладът представя бюджетните развития през 2024 г. и 2025 г. В ГДН българските власти представят изпълнението на плана на нетните разходи, одобрен от Съвета с препоръка С/2025/3700 от 20 юни 2025 година за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на България.² Наред с това, в Доклада са предоставени и най-новите макроикономически прогнози на българските власти.

В Годишния доклад за напредъка за 2026 г. се съдържа и информация за напредъка в изпълнението на включените в Плана реформи и инвестиции. Структурата на отчетната информация следва табличното представяне на реформите и инвестициите в Плана, представени в следните области на политиката: Устойчиви публични финанси; Икономика и бизнес среда; Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет; Транспорт и транспортна свързаност; Енергетика; Цифровизация; Здравеопазване и

¹ Официален вестник на Европейския съюз (C/2024/3975), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403975

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202503700&qid=1775114810558

социално включване; Образование, умения и заетост; Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води; Климат, околна среда и селско стопанство; Отбрана.

В ГДН се докладва и напредъкът по изпълнението на специфичните за държавата препоръки, напредъкът по постигането на Европейския стълб на социалните права (включително националните цели до 2030 г. в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността), целите за устойчиво развитие и напредъка по постигането на другите общи приоритети на ЕС.

Годишният доклад за напредъка по Националния средносрочен фискално-структурен план за периода 2025–2028 г. се състои от шест части.

След увода, във втората част е представена информация относно напредъка по изпълнението на плана за нетните разходи, определен в Националния фискално-структурен план на Република България за 2025–2028 г. и одобрен от Съвета с препоръка C/2025/3700.

Третата част представлява информация за макроикономическото развитие през 2025 г. и очакванията за 2026 г. Съгласно член 6, ал. 1, т. 2 от Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми, представената макроикономическа прогноза на Министерство на финансите е съгласувана (валидирана)³ от Фискалния съвет на Република България.

В четвъртата част е изложена информация относно бюджетните развития през 2024 г. и 2025 г., които допринасят за изпълнението на основния фискален ангажимент (плана на нетните разходи). Запазването на устойчивостта на бюджетната рамка в контекста на ангажиментите на България, както по линия на ПСР, така и във връзка с изпълнението на изискванията на Закона за публичните финанси, остава приоритет на фискалната политика в средносрочен план.

В част пета е представена информация относно разходите, финансирани от грантове по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ).

Шестата част представя информация за напредъка в изпълнението на включените в Националния средносрочен фискално-структурен план реформи и инвестиции с фокус върху последните развития след приемането на Плана. Следва да се отбележи, че с Доклада не се преразглеждат ангажиментите на Република България, описани във фискално-структурния ѝ план за периода 2025–2028 г.

Годишният доклад за напредъка е изготвен от Министерството на финансите (МФ), в тясно сътрудничество и координация с компетентните институции в рамките на две работни групи – Работна група №11 „Икономически и паричен съюз“ и Работна група №31 „Европейски семестър“ към Съвета по европейски въпроси.

Докладът е съгласуван със социалните партньори, представители на гражданското общество, на академичната общност, на бизнес организации и неправителствени организации в рамките на разширения състав на Работна група №31 „Европейски семестър“.

Годишният доклад за напредъка е приет от Министерския съвет и е изпратен на 52-то Народно събрание на Република България за сведение.

³ <https://www.fiscal-council.bg/bg>

2 ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СПАЗВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА НЕТНИТЕ РАЗХОДИ

В Националния средносрочен фискално-структурен план на Република България за периода 2025–2028 г. е определен фискален план под формата на ограничение на растежа на нетните публичните разходи, който да гарантира поддържането на дефицита под 3% и дълга под 60% в средносрочен план. Максималният допустим растеж на нетните разходи се изчислява по специална формула⁴, определена от ЕК и представена в Мониторинговия доклад за устойчивостта на дълга, публикуван през март 2024 г.⁵

В таблица №1а е представен фискалният ангажимент, който България е поела в Националния си средносрочен фискално-структурен план за периода 2025–2028 г. под формата на ограничение на растежа на нетните първични разходи, финансирани на национално ниво, и одобрен от Съвета с препоръка C/2025/3700 от 20 юни 2025 година, като са дадени и данни за неговото изпълнение на база отчетни данни и оценки за 2025 г.

Изпълнението на нетните разходи⁶, финансирани на национално ниво, се изчислява на базата на разходите на сектор „Държавно управление“ след приспадане на разходите за лихви, дискреционните мерки по отношение на приходите, разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и еднократните и други временни мерки. Така изчислен показателят не се влияе от действието на автоматичните стабилизатори и други колебания в разходите, които са извън прекия контрол на държавата.

Таблица 1а: Референтни стойности на индикатора за фискално наблюдение

		Препоръка на Съвета	Отчетни данни	
		2025 г.	2025 г.	
Темп на изменение (%)				
1	Нетни национално финансирани първични разходи	Годишна стойност	6,2	6,2
2		Акумулиран темп на растеж	6,2	6,2

Растежът на нетните разходи в България през 2025 г. е изчислен на 6,2%. Той бе движен основно от компенсацията на наетите, бруто образуването на основен капитал и социалните разходи.

⁴ Растежът на нетните първични разходи, финансирани на национално ниво = растеж на потенциалния БВП + дефлатор на БВП – изисквана промяна в структурния първичен баланс/съотношение на първичните разходи към БВП. Структурният първичен баланс представлява бюджетният баланс на сектор “Държавно управление”, коригиран за икономическия цикъл, от който са приспаднати разходите за лихви, еднократните и други временни мерки.

⁵ https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e3a23fba-1402-4cc9-b571-7473b5e7842a_en?filename=ip271_en.pdf

⁶ В съответствие с член 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 година

В съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263, положителните и отрицателните отклонения на реализирания растеж на нетните разходи спрямо одобрения от Съвета се записват в контролен общ баланс. **През 2025 г. не се отчита отклонение спрямо растежа, одобрен от Съвета.**

		2025
Отчетен растеж на нетните разходи	% изменение	6,2
Одобрен от Съвета растеж	% изменение	6,2
Контролен общ баланс		
Годишен баланс	% от БВП	0,0
Натрупан баланс	% от БВП	0,0
Позволена гъвкавост, в резултат от действието на дерогацията за разходи за отбрана	% от БВП	0,6
Натрупан контролен баланс след отчитане на позволената гъвкавост	% от БВП	-0,6

Наблюдаваната значителна геополитическа и търговско-икономическа несигурност постави във фокуса на българската отбранителна политика укрепването на националната сигурност като интегрална част от колективната отбрана на НАТО и Общата политика за сигурност и отбрана на ЕС.

Предвид стратегическата необходимост Европейският съюз да увеличи отбранителния си капацитет в контекста на засиленото геополитическо напрежение и заплахите срещу европейската и глобалната сигурност, Европейската комисия препоръча на Съвета на ЕС координирано активиране за периода 2025–2028 г. на националната клауза за дерогация съгласно Пакта за стабилност и растеж. Целта е да се осигурят по-високи разходи за отбрана, което има съществено отражение върху публичните финанси.

През юли 2025 г.⁷ Съветът активира националната клауза за дерогация за България, предоставяща допълнително бюджетно пространство за увеличаване на разходите за отбрана, в съответствие с фискалните правила на ЕС. Националната клауза за дерогация позволява отклонение до 1,5% от БВП от одобрения план за нетните разходи, в случай че то се дължи на по-високи разходи за отбрана, измерени по SOFOG⁸ – Отбрана, спрямо 2021 г., която се счита за референтна година, тъй като е годината непосредствено преди появата на извънредните обстоятелства, водещи до активиране на дерогацията.

За държави, за които разходите за отбрана като процент от БВП през 2024 г. са по-ниски от 2021 г., за референтна година се счита 2024 г. – такъв е случаят на Република България.

		2021	2022	2023	2024	2025 ⁹
Разходи за отбрана	% от БВП	1,6	1,6	1,5	1,3	1,9

⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202503961&qid=1776931076844

⁸ Класификация на функциите на държавното управление.

⁹ Оценка на МФ.

Изчисленията на МФ показват, че разликата между разходите за отбрана (изразени като % от БВП) между 2025 г. и 2024 г. е в размер на 0,6% от БВП. С отчитане на дерогацията, натрупаният в контролната сметка баланс през 2025 г. е отрицателен.

В таблица 1б е представено обобщение на бюджетните резултати за основните бюджетни променливи за периода 2024–2025 г.

Таблица 1б: Основни променливи

			Отчетни данни	
			2024	2025
			% от БВП	% от БВП
1	Нето предоставени/получени заеми	Таблица 4, ред 31	-3,0	-3,5
2	Структурен баланс	Таблица 4, ред 33	-3,2	-3,4
3	Структурен първичен баланс	Таблица 4, ред 34	-2,7	-2,6
4	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35	23,8	29,9
5	Промяна на brutния дълг	Таблица 4, ред 35	0,9	6,0

3 МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

3.1 Макроикономическо развитие през 2025 г.

3.1.1 Брутен вътрешен продукт

През 2025 г. реалният растеж на брутния вътрешен продукт на България се забави до 3,1% спрямо 3,4% през 2024 г. Основен фактор за това бе влошаването на външотърговското салдо, както и отрицателният принос на изменението на запасите. В същото време вътрешното търсене отбеляза съществено нарастване. Потреблението на домакинствата се увеличи със 7,8%, подкрепено от растеж на реалния разполагаем доход и на кредитите отпуснати на домакинствата. При публичното потребление растежът достигна 7% като съществен принос имаше нарастването на компенсацията на наетите. Увеличението на инвестициите в основен капитал се ускори до 11,4% с принос както от публичните капиталови разходи, така и от частните инвестиции. Частните инвестиции нараснаха подкрепени от растеж на фирмените и жилищните кредити, както и на печалбите на фирмите (измерени чрез брутния опериращ излишък). При публичните инвестиции ефект оказаха разходите за отбрана и изпълнението на проекти по Плана за възстановяване и устойчивост. Износът на стоки и услуги спадна с 2,1% поради временни ограничения в производството и износа на водещи компании. В същото време силното нарастване на потреблението и доставката на военна техника увеличиха вноса на стоки и услуги с 5,9%. В резултат нетният износ имаше отрицателен принос към растежа на БВП през годината.

3.1.2 Инфлация

Годишният темп на инфлация отчете известно ускорение през годината до септември от 4,1%, но след това се забави до 3,5% към декември според ХИПЦ. Всички основни компоненти на индекса имаха положителен принос, като водещ бе този на храните, следван от услугите. Факторите за това бяха преобладаващо вътрешни, а сред тях могат да се посочат връщането на стандартната ставка на ДДС за хляба и ресторантьорските услуги от началото на годината, повишението на акциза за тютюневите изделия, както и повишението на административните енергийни цени в условията на силно потребление на домакинствата и повишение на разходите за труд в икономиката. Базисната инфлация¹⁰ беше 2,5% на годишна база в края на 2025 г. Средногодишната инфлация за 2025 г. беше като тази в края на годината – 3,5%.

3.1.3 Пазар на труда и доходи

През 2025 г. темпът на растеж на заетостта съществено се увеличи. Ако през периода 2022–2024 г. броят на заетите нарастваше с 1,1% всяка година, то през 2025 г. този растеж практически се удвои до 2,2%. Секторите, които имаха основен принос за увеличаването на броя на работните места в икономиката бяха строителството и услугите, където заетостта се увеличи съответно с 5,5% и 3,9%. В същото време спадът на броя на заетите в промишления и аграрния сектори продължи, тенденция от 2022 г. насам. По линия на типа заетост, растежът на броя на наетите на трудово и служебно правоотношение лица се ускори до 1,5%, като още по-съществено бе увеличението при самонаетите лица (4,4%).

Търсенето на труд от страна на работодателите във всички сектори остана високо, докато предлагането все по-трудно успяваше да го задоволи единствено чрез вътрешните ресурси на пазара на труда. Коефициентът на безработица през 2025 г. намаля до исторически

¹⁰ Базисната инфлация включва услугите и неенергийните промишлени стоки.

ниски равнища (3,5%). Броят на обезкуражените лица също достигна изключително ниски равнища (под 20 хил. д.).

Номиналният растеж на компенсацията на един нает достигна 10,4% през 2025 г. Показателят все още остава висок, движен основно от повишението на минималната работна заплата, според механизма за актуализирането ѝ в Кодекса на труда, както и поради по-високите разходи за заплати в бюджетния сектор.

Реалната производителност на труда се увеличи с 0,9% през 2025 г. Положителен принос за растежа на производителността имаха операции с недвижими имоти, държавно управление, създаване и разпространение на информация и далекосъобщения, селско стопанство и строителство.

3.1.4 Външен сектор

Балансът по текущата сметка през 2025 г. достигна дефицит от 5,7% от БВП. Нарастването бе предопределено от влошаване в търговския баланс. Относително слабото външно търсене и временни ограничения в производството и износа на водещи компании потиснаха износа, а стабилното вътрешно търсене (вкл. придобиването на военна техника) подкрепи растежа на вноса на стоки.

Преките чуждестранни инвестиции в страната възлязоха на 3,7% от БВП. Запази се тенденцията на преобладаващи инвестиции в търгуемия сектор. Основна част от входящите потоци бяха насочени към финансови и застрахователни дейности, преработваща промишленост и търговия.

3.1.5 Финансов сектор

Благоприятните условия продължиха да бъдат налице и през 2025 г. едновременно по отношение на търсенето и на предлагането на кредити. Вземанията от частния сектор нараснаха с 15,3% в края на 2025 г., като се ускориха в сравнение с 14,5% в края на 2024 г. Ускорението се дължеше основно на кредитите за домакинства, които се увеличиха с 21,1% в края на декември. С водеща роля за нарастването на кредитите за домакинства бяха жилищните кредити под влияние на положително развитие на пазара на труда, три поредни тримесечие с растеж на годишна база от над 15% на цените на жилищата и ниски лихвени проценти. Все пак, в края на годината бяха налице първите сигнали за успокояване на жилищния пазар, след като годишното нарастване на цените на жилищата се забави до 12,2%, а годишният темп на растеж на жилищните кредити се понижи (включително и спрямо края на 2024 г.) до 28,2%. Потребителските кредити ускориха растежа си до 13,3% при 11,9% в края на 2024 г.

Кредитите за нефинансови предприятия запазиха темпа си на растеж от 10,1% спрямо предходната година. Водещи бяха редовните кредити, които се увеличаваха с двуцифрен темп от септември, докато овърдрафтът се забави.

3.2 Очаквания за макроикономическото развитие през 2026 г.

3.2.1 Външни допускания

Прогнозата е изготвена с основно допускане, че военният конфликт в Близкия изток ще бъде относително краткосрочен, като ще продължи най-много до средата на 2026 г., след което се очаква постепенно възстановяване на икономическата активност и нормализиране на цените на петрола и природния газ.

Годината започна с леко повишени очаквания за реалния растеж в ЕС, на фона на отчетеното ускорение през втората половина на 2025 г. и подобрието в някои от краткосрочните показатели. Военните действия в Близкия изток обаче бързо започнаха да дават отражение върху икономическите процеси, като очакванията за икономическата активност през 2026 г. се влошиха спрямо периода преди началото на конфликта. Прогнозата е съставена при допускане, че реалният растеж на БВП на света и на ЕС ще се забави през 2026 г. спрямо предходната година, съответно до 3,1 и 1,2%.

Допусканията за международните цени на суровините в прогнозния период се основават на информация за фючърсите към 23 март 2026 г. Те отразяват повишената волатилност най-вече при енергийните суровини във връзка с избухналият на 28 февруари военен конфликт в Близкия изток, който доведе до прекъсване на доставките на нефт и втечен природен газ през Ормузкия проток. Според тези данни цената на петрола сорт „Брент“ се очаква да достигне най-високата си стойност от малко над 91 щ.д./барел през второто тримесечие на 2026 г., след което постепенно ще се понижава и средно за годината ще бъде 83,9 щ.д./барел, което е повишение с 21,5% в сравнение с 2025 г. При природния газ се предвижда средно повишение на цената от 35,5% през 2026 г. до почти 48 евро/МВтч. При неенергийните суровини се очаква поскъпване от 4,9% през 2026, като цените на храните ще се повишат с 0,5%.

Техническото допускане¹¹ за валутния курс щ.д./евро, с дневни данни към 23.03.2026 г., показва средногодишна стойност от 1,1570 долара за едно евро през 2026 г., което е номинално поскъпване на единната европейска валута с 2,4%.

Таблица 2: Външни допускания

			2024	2025	2026
1	Краткосрочен лихвен процент	(средногодишна стойност), %	3,3	2,0	2,0
2	Дългосрочен лихвен процент	(средногодишна стойност), %			
3	Валутен курс USD/EUR	(средногодишна стойност)	1,082	1,130	1,157
4	Световна икономика БВП	Темп на растеж	3,3	3,5	3,1
5	Реален БВП на ЕС	Темп на растеж	1,1	1,5	1,2
6	Обем на световния внос (без ЕС)	Темп на растеж			
7	Цена на петрол	Брент“ (щ.д./барел)	80,7	69,0	83,9

3.2.2 Брутен вътрешен продукт

За 2026 г. се очаква растеж на БВП от 2,6%. Растежът на потреблението на домакинствата ще се забави в съответствие с по-слабото нарастване на реалния разполагаем доход. При инвестициите също се предвижда по-нисък темп на увеличение спрямо 2025 г. От една страна това се обуславя от динамиката на публичните инвестиции поради базов ефект по линия на разходите за отбрана (доставка на военна техника през 2025 г.). От друга страна се очаква забавяне на растежа на частните инвестиции поради повишената несигурност и очаквания за известно отслабване на строителна активност, във връзка с вече наблюдаваните признаци за охлаждане на търсенето на жилища. По отношение на износа на стоки се очаква възстановяване на растежа предвид изчерпването на отрицателните еднократни ефекти от временното ограничаване на производството в някои основни

¹¹ Изчислява се среден курс щ.д./евро с дневни данни за последните десет работни дни към датата на изготвяне на допусканията, които се фиксира за дните до края на прогнозния хоризонт.

износителите през 2025 г. Същевременно, все още слабата икономическа активност в ЕС и отрицателните ефекти върху международната търговията, в резултат от конфликта в Близкия Изток, ще ограничат темпа на растеж на износа на стоки до 3,1%. Приносът на нетния износ към БВП ще остане отрицателен, но леко ще се подобри спрямо 2025 г.

Потенциалният растеж на БВП е изчислен според методологията на ЕК (EUCAM¹²). Очаква се растежът да се забави до 2,9% през 2026 г. (от 3,3% през 2025 г.). Общата факторна производителност и капиталът ще останат водещи фактори за растежа. Приносът на труда се очаква да намалее слабо, в резултат на забавянето на растежа на заетостта. Отклонението от потенциала за годината е оценено на 0,2%.

3.2.3 Инфлация

Вследствие на военния конфликт в Близкия изток и блокирането на Ормузкия проток и свързаното с това рязко повишение на котировките на суров петрол и природен газ през март 2026 г., прогнозата е за съществено ускорение на темпа на инфлация в страната. Средногодишната инфлация през 2026 г. се очаква да се повиши до 4,3% според ХИПЦ, а нарастването на потребителските цени в края на годината да възлезе на 5,2%, при 3,5% към декември 2025 г. на годишна база.

Във връзка с актуалните допускания за динамиката на международните цени и валутния курс щ.д./евро, очакванията за цените на транспортните горива е те да се повишат с малко над 20% в края на 2026 г. Въпреки съществения принос на енергийните стоки, базисната инфлация и в частност услугите запазват водещия си принос за формиране на инфлацията, което произтича от действието на вътрешни фактори от страна на пазара на труда и процеса на реална конвергенция, като може да се очаква и принос по линия на вторични ефекти от повишените цени на енергийните стоки.

3.2.4 Пазар на труда и доходи

Неблагоприятните демографски процеси ще ограничат предлагането на труд през следващите години и това определя прогнозата за динамиката на заетостта. През 2026 г. темпът на растеж на заетите в икономиката ще се забави до 0,6%. Безработицата се очаква да намалее до 3,4%. Все по-ограничени са възможностите за преход от безработица към заетост и основното допускане е, че увеличаването на заетостта ще се случва преимуществено чрез привличане на част от неактивните лица обратно в работната сила или чрез привличането на работна сила от други държави.

През 2026 г. се очаква забавяне на растежа на доходите от труд, като в номинално изражение темпът на повишение е оценен на 8%. Според механизма в Кодекса на труда за актуализирането на минималната работна заплата тя се увеличи с 12,6% до 620,2 евро от началото на 2026 г. Това, заедно с приетото вече увеличение на заплатите в публичния сектор с 5%, ще допринесе за общото увеличение на доходите от труд през годината.

От 2026 г. със забавянето на растежа на БВП се очаква и по-чувствително забавяне на растежа на заетостта, което ще доведе до ускорение на растежа на производителността на труда. Забавянето на растежа на доходите от труд и увеличението на производителността на труда ще доведат до ограничаване на растежа на номиналните разходи за труд на единица продукция (НРТЕП), които от 9,4% през 2025 г. ще достигнат 5,9% през 2026 г.

¹² https://circabc.europa.eu/ui/group/671d465b-0752-4a2e-906c-3effd2340ba/library/4e205fca-6484-4303-b8d9-79384eea76d9?p=1&n=10&sort=modified_DESC

3.2.5 Външен сектор

През 2026 г. се очаква влошаване на баланса по текущата сметка до дефицит от 6,2% от БВП, движено от търговията със стоки. Нарастването на международните цени в следствие от военния конфликт в Близкия изток ще е по-ясно изразено при енергийните суровини, и съответно при дефлатора на вноса на стоки. В резултат се очаква формиране на отрицателни условия на търговия при стоките. Вътрешното търсене ще продължи да нараства, при умерено възстановяване на износа. Съответно, номиналният растеж на вноса на стоки се очаква да бъде около 7% и да изпревари този на износа (около 5,5%). Излишъкът при вторичен доход ще нарасне до 1,4% от БВП, отразявайки постъпленията на средства от ЕС при финализиране на проектите от ПВУ. Не се очакват съществени промени в салдата по първичен доход и услуги като съотношение спрямо БВП в сравнение с 2025 г.

3.2.6 Финансов сектор

Вземанията от частния сектор ще забавят нарастването си през 2026 г. до 12,6%. Принос за това ще имат почти изцяло вземанията от домакинства, които ще понижат значително темпа си на растеж до 14,5% успоредно с по-слабото нарастване на потреблението, заетостта и доходите. В по-голяма степен ще се забавят жилищните кредити, предвид очакваното охлаждане на пазара на недвижими имоти. От своя страна, вземанията от предприятия ще нараснат през 2026 г. с 10,7%, като темпът им остава сходен с отчетения през 2025 г. (10,9%). При вземанията от НФП редовните кредити ще запазят двуцифрен темп на растеж, докато овърдрафтът ще се забави.

Таблица 3: Макроикономически сценарий

		2024	2024	2025	2026	
	БВП	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. евро)	Темп на растеж	Темп на растеж	Темп на растеж
1	Реален БВП	V1*g		3,4	3,1	2,6
2	БВП дефлатор			7,2	7,4	5,2
3	Номинален БВП	V1*g	104,8	10,8	10,7	8,0
Компоненти на БВП		Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. евро)	Темп на растеж	Темп на растеж	Темп на растеж
4	Частно потребление	P.3		4,9	7,8	4,2
5	Правителствено потребление	P.3		3,6	7,0	1,4
6	Бруто образуване на основен капитал	P.51		1,5	11,4	3,3
7	Изменение на запасите и нетно придобиване на активи (% от БВП)	P.52+ P.53		2,1	1,6	1,6
8	Износ на стоки и услуги	P.6		1,8	-2,1	2,9
9	Внос на стоки и услуги	P.7		3,9	5,9	4,5
Приноси към растежа на реалния БВП						
10	Крайно вътрешно търсене			3,8	8,0	3,4

			2024	2024	2025	2026
11	Изменение на запасите и нетно придобиване на активи	P.52+P.53		0,8	-0,5	0,0
12	Външен баланс на стоки и услуги	B.11		-1,2	-4,4	-0,9
	Дефлатори и ХИПЦ		Равнище (млрд. евро)	Темп на растеж	Темп на растеж	Темп на растеж
13	Дефлатор на частното потребление			5,0	4,9	4,8
14	ХИПЦ			2,6	3,5	4,3
15	Дефлатор на правителственото потребление			14,5	9,0	5,2
16	Дефлатор на инвестициите			8,7	9,2	5,6
17	Дефлатор на цените на износа (стоки и услуги)			-1,0	1,8	3,6
18	Дефлатор на цените на вноса (стоки и услуги)			-0,8	0,5	3,3
	Пазар на труда		Равнище	Темп на растеж	Темп на растеж	Темп на растеж
19	Заетост (хил. души)		3519	1,1	2,2	0,6
20	Средногодишни отработени часове на един зает		1625	-2,1	-1,0	1,1
21	Реален БВП на един зает			2,3	0,9	2,0
22	Реален БВП на отработен час			4,4	1,9	0,9
23	Компенсации на наетите (млрд. евро)	D.1	47,6	15,2	12,0	9,0
24	Компенсация на един нает		17,8	14,1	10,4	8,0
				%	%	%
25	Коефициент на безработица			4,2	3,5	3,4
	Потенциален БВП и компоненти			Темп на растеж	Темп на растеж	Темп на растеж
26	Потенциален БВП			3,3	3,3	2,9
	Приноси:					
27	Труд			0,7	0,7	0,5
28	Капитал			1,0	1,2	1,2
29	Обща факторна производителност			1,6	1,4	1,2
30	Отклонение от потенциалния БВП			0,6	0,5	0,2

Източник: МФ

4 БЮДЖЕТНО РАЗВИТИЕ

4.1 Бюджетно развитие през 2024 г.

Салдото на сектор „Държавно управление“ през 2024 г. е в размер на 3,0% от БВП, което е в рамките на референтната стойност за дефицита съгласно Пакта за стабилност и растеж. Салдото на сектор „Държавно управление“ отговаря на целевата стойност в НСФСП 2025–2028 г.

Общите приходи за 2024 г. като относителен дял от БВП са в размер на 36,1%, което е по-ниско от равнището през 2023 г. Отчита се намаление с 0,7 пр. п. поради базов ефект в 2023 г. от по-високите текущи и капиталови трансфери от ЕС, свързан с обстоятелството, че 2023 г. бе последната допустима за извършване на разходи година по Оперативните програми от предишния програмен период (2014–2020). Това съответно доведе до по-високи от обичайните разходи през 2023 г. по програмите и фондовете на ЕС, съответно по-високи текущи и капиталови трансфери от ЕС. За свиването на текущите приходи принос имат и по-ниските приходи от дивидент през 2024 г. поради внесен междинен дивидент от някои държавни предприятия през 2023 г. При повечето от останалите елементи на приходите се отчита нарастване или запазване на относителния им дял в БВП.

Общите разходи на сектор „Държавно управление“ през 2024 г. са в размер на 39,2% от БВП, което е с 0,3 пр.п. по-високо от отчетеното ниво през 2023 г. Нарастване като дял от БВП спрямо 2023 г. се наблюдава при компенсацията на наетите, социалните плащания и капиталовите трансфери, докато при бруто образуването на основен капитал, субсидиите, другите текущи разходи и при междинното потребление има намаление.

Разходите за компенсация на наетите лица отчетоха увеличение като дял от БВП с 0,8 пр.п. до 11,3% в сравнение с 2023 г. Основната причина за това е нарастването на възнагажденията в обществения сектор, в т.ч. от целогодишното действие на увеличението на възнагажденията в някои бюджетните организации, направено със ЗДБРБ за 2023 г. (приет юли 2023 г.), увеличението на минималната работна заплата, изпълнението на политиката за поддържане на заплатите на персонала в сектора на училищното образование на ниво 125% от средната работна заплата; увеличението на заплатите на преподавателите във висшите учебни заведения след промени в Закона за висшето образование; одобрени от Министерския съвет мерки за преодоляване на диспропорциите във възнагажденията в различните бюджетни сектори, които не бяха получили увеличение през предходните периоди и други.

Размерът на социалните трансфери като относителен дял от БВП нарасна с 0,1 пр.п. до 15,1%. При социалните трансфери в натура, където се отразяват плащанията към изпълнителите на медицинска помощ, се запазва номиналният размер, а дялът в БВП намалява с 0,3 пр.п. в сравнение с 2023 г. Другата категория социални трансфери, различни от тези в натура, отразяват извършените социални плащания за пенсии, помощи и обезщетения към домакинствата, като тук дялът им в БВП нараства с 0,4 пр.п. За нарастването на разходите в групата основен принос има индексирването на пенсиите по „швейцарското правило“ (с 12 на сто от 01.07.2023 г. с целогодишно действие през 2024 г. и с 11 на сто от 1 юли 2024 г.), както и на изплатените на два пъти еднократни добавки към пенсиите на пенсионерите с пенсии под размера на линията на бедност през април и декември 2024 г. При разходите за социални трансфери и помощи за домакинствата се отчита увеличение на сумите по обезщетенията за временна неработоспособност поради общо заболяване поради отпадането на задължението за осигурителите да изплащат

обезщетение на осигурените лица за третия работен ден от временната неработоспособност и поемането му от Националния осигурителен институт; увеличение на максималния дневен размер на обезщетенията за безработица; увеличение на помощите за хората с увреждания, които са свързани с линията на бедност; увеличение на помощите по линия на социалното подпомагане, вкл. на помощите за отопление; нарастване на семейните помощи за деца.

При бруто образуването на основен капитал намалението е с 0,7 пр.п. до 3,2%, а при капиталовите трансфери има увеличение от 0,5 пр.п. до 0,9% от БВП. Както вече бе посочено през 2023 г. се наблюдаваше нарастване на разходите по програмите и фондовете на ЕС, дължащо се на финализирането на проектите по предходния програмен период. През 2024 г. разходите по сметките за средства от ЕС са значително по-ниски поради етапа на изпълнение на проектите за програмния период 2021–2027, както и по-ниско от планираното усвояване на средствата от НПВУ.

4.2 Бюджетно развитие през 2025 г.

Фискалните развития през 2025 г. бяха доминирани от редица предизвикателства, както във вътрешен, така и в международен план. Годината започна без приет годишен закон за бюджета, като до приемането на редовен бюджет бе прилагана хипотезата и ограниченията на Закона за публичните финанси при липса на одобрен закон за държавния бюджет от Народното събрание. Прилагането на тези норми бе конкретизирано и доразвито в приетия Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2025 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г. В средата на януари 2025 г. бе сформирано ново редовно правителство, което подготви нов законопроект за държавния бюджет за 2025 г., който беше приет от Народното събрание в края на март. Това, макар и с известно закъснение, внесе яснота за икономическата среда и успокоение сред стопанските субекти.

В началото на юни 2025 г. страната беше положително оценена в докладите за конвергенция от ЕК и ЕЦБ, които констатираха, че България изпълнява номиналните критерии за членство в еврозоната: за стабилност на публичните финанси (бюджетно салдо и държавен дълг), за дългосрочния лихвен процент, за ценова стабилност и за валутния курс. На база на тези заключения на 8 юли 2025 г. Съветът на ЕС одобри присъединяването на България към еврозоната от 1 януари 2026 г.

Развитието на основните макроикономически индикатори като растеж на потреблението в страната, инфлация и безработица остана благоприятно за фискалните показатели. От друга страна обаче, върху фиска негативно влияние имаха други фактори, сред които, забавянето на икономиката на основни търговски партньори от ЕС, волатилност при цените на основни суровини и енергоносители на международните пазари, динамиката на курса на щатския долар спрямо еврото. Трудности и сериозно забавяне имаше и при въвеждането на планираните амбициозни мерки за повишаване на събираемостта на приходите и борба със сивата икономика. Всичко това постави под натиск изпълнението на планираните разходи по отношение на приходите, най-вече в частта на данъците върху производството и вноса, социално-осигурителните вноски и други.

От страна на разходите, в контекста на негативните развития в приходите, бяха положени усилия за ограничаване на натиска върху дефицита в съответствие с националните фискални правила в случай на очаквано влошаване на дефицита по консолидираната фискална програма на касова основа. Въпреки тези мерки и очерталото се по-ниско от планираното усвояване на разходите по европейските програми и фондове ограничаването

на разходите само частично компенсира по-слабото представяне в приходите. Следва също така да се има предвид, че влияние върху разходите оказва и финансовата операция по рекапитализиране на държавно предприятие за проектно ориентирани инвестиции в съответствие с инвестиционния план на БЕХ ЕАД, която е еднократна по характер и има принос върху дефицита за 2025 г. в размер на 0,3 на сто от БВП.

В резултат на тези развития в приходите и разходите, салдото на сектор „Държавно управление“ според Априлските нотификационни таблици за дефицита и дълга е дефицит в размер на 3,5% от БВП. Вземайки предвид влиянието върху разходите, респективно върху дефицита на сектор „Държавно управление“, от повишените разходи за отбрана през 2025 г. спрямо референтната 2024 г., би могло да се посочи, че отклонението на дефицита в размер на 0,5 пр. п. спрямо допустимото ниво от 3% от БВП може да се дължи изцяло на по-високите разходи за отбрана. По силата на националната клауза за дерогация, позволяваща временното отклонение по отношение на темповете на растеж на нетните разходи, породено от допълнителни разходи за отбрана, превишението на дефицита не би следвало да се счита за нарушение на правилата за бюджетния дефицит и дълг.

Общите приходи за 2025 г. като относителен дял от БВП са в размер на 38,1%, което надвишава равнището през 2024 г. с 2,0 пр. п. В номинално изражение общото нарастване е с 6,4 млрд. евро, като се отчита ръст при всички елементи на приходите. Спрямо планираните параметри в миналогодишния доклад за напредък отчетените стойности са по-ниски при повечето елементи, като в този случай с определящо значение са по-ниските отчетени приходи от данъци и осигурителни вноски – както като процент от БВП, така и в номинално изражение.

Данъците върху производството и вноса са в размер на 14,4% от БВП през 2025 г., което е намаление с 0,2 пр.п. спрямо предходната година, но в номинално изражение се отчита ръст от 1,4 млрд. евро. Най-значително номинално увеличение има при приходите от ДДС и в частност при постъпленията от ДДС при сделки в страната и вътреобщностно придобиване, докато при постъпленията от ДДС при внос нарастването е в много по-малък обем. Основните фактори, които влияят върху този данък са наблюдавания спад във физическите обеми и цените при някои суровини и енергоносители, курса на щатския долар и други. Най-значително въздействие имат намалените количества внесени суров петрол, в резултат на ограничителните мерки, налагани от ЕС при внос на стоки от Русия, както и извършения планов ремонт и профилактика в рафинерията „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД през първата половина на 2025 година. Техническото допускане за валутния курс USD/EUR показва средногодишна стойност от 1,13 USD за 1 EUR, което е поскъпване на единната европейска валута с около 5 на сто за 2025 г. Това при други равни условия води до намаление на облагаемата стойност при внос на стоките и суровините, търгувани в USD, респективно по-ниски постъпления от планираните от ДДС от внос. При акцизите има номинално нарастване на приходите в резултат главно от нарасналите ставки и разширения обем на облагани с акциз тютюневите изделия, както и цялостното нарастване на потреблението на акцизни стоки. По-ниските отчетни данни за този вид данъци в сравнение с плана – както номинално, така и като дял от БВП се дължи на късното стартиране на мерките за повишаване събираемостта на приходите – през м. май, а за някои мерки и след средата на 2025 г., което не позволи да се постигне целия планиран ръст на постъпленията.

При текущите данъци върху доходите, богатството и др. в сравнение с 2024 г. се отчита номинално нарастване от 0,7 млрд. евро, а относителният им дял от БВП остава непроменен – 6,5%. Принос за номиналното повишение на приходите имат основно данъкът върху доходите на физическите лица и корпоративните данъци. Основните причини за увеличените постъпления са регистрираните ръстове на възнаграденията както в частния,

така и в общественния сектор (вкл. на минималната работна заплата (МРЗ)), като номиналното нарастване спрямо предходната година като цяло съответства на ръста на средните възнаграждения в страната. Нарастването на приходите от корпоративни данъци отразява положителните финансови резултати на стопанските единици както от финансовия, така и от нефинансовия сектор. За по-ниските спрямо планираните в миналогодишния ГДН стойности и при този вид данъци влияние оказва сравнително късното стартиране на мерките за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане.

Приходите от социални и здравноосигурителни вноски нарастват с 0,3 пр. п. до 9,2 % като дял от БВП спрямо 2024 г., а номиналният растеж е 1,4 млрд. евро. Основният фактор, който допринася за това, както и при ДДФЛ, е ръстът на доходите, вкл. на МРЗ, увеличават се също минималните осигурителни прагове и максималния осигурителен доход.

При другите текущи приходи, където влизат доходите от собственост и другите текущи трансфери, се отчита нарастване на приходите като дял от БВП с 1,0 пр. п. до 5.3% от БВП спрямо предходната година. Номиналният растеж е 1,7 млрд. евро. Това, от една страна, е резултат от увеличението при текущите трансфери от ЕС, и от друга – на внесен от държавните дружества през 2025 г. междинен дивидент за текущата финансова година.

Данъците върху капитала запазват относителния си дял в БВП – 0,3%, непроменен през 2025 г. в сравнение с 2024 г.

Другите капиталови приходи (получените капиталови трансфери) нарастват като относителен дял в БВП с 0,9 пр. п. до 2,5% спрямо предходната година. Номиналният ръст също е значителен – 1,2 млрд. евро. Тук се отразяват получените средства за капиталови инвестиции по линия на програмите и фондовете на ЕС, вкл. и по Механизма за възстановяване и устойчивост.

Общите разходи на сектор „Държавно управление“ през 2025 г. са в размер на 41,7% от БВП, което е с 2,5 пр. п. по-високо от отчетеното ниво през 2024 г. Нарастване като дял от БВП спрямо 2024 г. се наблюдава при компенсацията на наетите, бруто образуването на основен капитал, междинното потребление, лихвените разходи и социалните плащания, докато при капиталовите трансфери, субсидиите, другите текущи разходи и другите капиталови разходи има намаление. Номиналното нарастване на разходите е 7,3 млрд. евро, като най-значително е при компенсацията на наетите, бруто образуването на основен капитал и социалните разходи, а само при капиталовите трансфери и другите капиталови разходи се отчита намаление.

Разходите за компенсация на наетите лица имат увеличение като дял от БВП с 1,1 пр. п. до 12,4% в сравнение с 2024 г. Номиналният растеж е 2,6 млрд. евро. Основната причина за това е политиката за нарастване на възнагражденията в общественния сектор, като основен принос има ръстът в секторите „Обществен ред и сигурност“ и „Отбрана“. Това е резултат от действието на законодателни промени, в т.ч. промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за Министерството на вътрешните работи и други. Чувствителен е ръстът и при местната администрация. За увеличението на разходите за компенсация на наетите допринасят също така и: увеличението на минималната работна заплата; нарастването на заплатите на персонала в сектора на училищното образование; увеличението на заплатите на преподавателите във висшите учебни заведения след промени в Закона за висшето образование, както и увеличенията в други сфери.

При разходите за междинно потребление, където влизат основно разходите за издръжка, има номиналното нарастване от 0,7 млрд. евро, а относителният дял в БВП нараства с 0,2 пр. п. спрямо 2024 г. до 4,8 на сто от БВП.

Размерът на социалните трансфери като относителен дял от БВП нараства с 0,1 пр. п. до 15,3% спрямо предходната година. Същевременно номиналният растеж е 1,9 млрд. евро. При социалните трансфери в натура, където се отразяват плащанията към изпълнителите на медицинска помощ, дялът на изразходваните средства в БВП се увеличава с 0,08 пр. п. в сравнение с 2024 г., а номиналното увеличение е с 0,4 млрд. евро. Това отразява нарастването на цените по някои клинични пътеки и увеличение на част от плащанията към останалите изпълнители на медицинска помощ, предвидени със Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г. Другата категория социални трансфери, различни от тези в натура, отразяват извършените социални плащания за пенсии, помощи и обезщетения към домакинствата, като тук дялът им в БВП нараства с 0,05 пр. п. Номиналният растеж обаче е 1,5 млрд. евро. За нарастването на разходите в групата основен принос има индексирването на пенсиите по „швейцарското правило“ (с 11 на сто от 01.07.2024 г. с целогодишно действие през 2025 г. и с 8,6 на сто от 1 юли 2025 г. с действие от юли до декември), както и на изплатените на два пъти еднократни добавки към пенсиите на пенсионерите с пенсии под размера на линията на бедност през април и декември 2025 г. При разходите за социални трансфери и помощи за домакинствата се отчита увеличение на сумите по обезщетенията за временна неработоспособност поради общо заболяване поради нарасналите възнаграждения, които се използват като база за изчисляване на обезщетенията. Същият аргумент е в сила и за обезщетенията за бременност и майчинство. Увеличават се размерите на помощите за хората с увреждания, които са свързани с линията на бедност. Нараства и средномесечният доход, използван като база за отпускане на помощите по Закона за семейни помощи за деца. Има увеличение на помощите по линия на социалното подпомагане, вкл. на помощите за отопление.

Разходите за субсидии остават номинално близки до отчетените за 2024 г., а дялът им в БВП намалява с 0,2 пр. п. Основен фактор за запазения номинален размер е ограниченото изплащане на субсидии по програми за компенсации за високите цени на електроенергията на потребителите, закупуващи електричество извън регулирания пазар, поради нормализирането на цените на борсата.

При бруто образуването на основен капитал нарастването е с 1,4 пр. п. до 4,5% от БВП, а при капиталовите трансфери има намаление от 0,1 пр. п. до 0,7% от БВП. Отчетеният ръст при капиталовите разходи се дължи на първо място на разходите по програмите и фондовете на ЕС, в т.ч. основен принос имат средствата по НПВУ. Също така значителни са разходите по реализирането на одобрени от Народното събрание инвестиционни проекти в сферата на отбраната, в т.ч. придобиването на нови бойни самолети, бойни машини за пехотата. Реализирането на проектите по общинската инвестиционна програма също върви с добър темп.

През 2025 г. разходите за лихви нарастват с 0,4 млрд. евро, а дялът им в БВП нараства с 0,3 пр. п. спрямо 2024 г. – до 0,8%. Това отразява нарасналите разходи за обслужването на държавния дълг.

Таблица 4: Развитие на ситуацията в бюджетен план

			2024	2024	2025
	Приходи	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. евро)	% от БВП	% от БВП
1	Данъци върху производството и вноса	D.2	15,3	14,6	14,4
2	Текущи данъци върху доходите, богатството и т.н.	D.5	6,8	6,5	6,5

			2024	2024	2025
3	Социално-осигурителни вноски	D.61	9,3	8,9	9,2
4	Други текущи приходи	(P.11+P.12+ P.131) + D.39 + D.4 + D.7	4,4	4,2	5,3
5	Данъци върху капитала	D.91	0,3	0,3	0,3
6	Други капиталови приходи	D.92+D.99	1,7	1,6	2,5
7	Общо приходи (=1+2+3+4+5+6)	TR	37,9	36,1	38,1
8	От които: Трансфери от ЕС (начислени приходи)	D.7EU+D.9EU	0,7	0,7	2,3
9	Общо приходи без трансфери от ЕС (=7-8)		37,1	35,4	35,8
10	Приходни мерки (инкрементална стойност, без финансирани от ЕС мерки)		0,5	0,5	1,7
11	Еднократни приходи включени в прогнозите (номинална стойност, без финансирани от ЕС мерки)		0,0	0,0	0,0
	Разходи	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. евро)	% от БВП	% от БВП
12	Компенсация на наетите лица	D.1	11,9	11,3	12,4
13	Междинно потребление	P.2	4,9	4,7	4,8
14	Лихвени разходи	EDP D.41	0,5	0,5	0,8
15	Социални трансфери без тези в натура	D.62	13,4	12,8	12,9
16	Социални трансфери в натура	D.632	2,4	2,3	2,4
17	Субсидии	D.3	2,3	2,2	2,0
18	Други текущи разходи	D.29 + (D.4- D.41) + D.5 + D.7 + D.8	1,4	1,3	1,2
19	Бруто образуване на основен капитал	P.51	3,3	3,2	4,5
20	От които: Национално финансирани публични инвестиции		2,9	2,8	3,1
21	Капиталови трансфери	D.9	0,9	0,9	0,7
22	Други капиталови разходи	P.52+P.53+NP	0,0	0,0	-0,1
23	Общо разходи (=12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	41,1	39,2	41,7
24	От които: Трансфери от ЕС (=8)	D.7EU+D.9EU	0,7	0,7	2,3
25	Национално финансирани разходи (=23-24)		40,3	38,5	39,4
26	Национално съфинансиране на финансирани от ЕС програми		0,2	0,2	0,3
27	Циклична компонента на разходите за обезщетения при безработица		0,0	0,0	0,0

			2024	2024	2025
28	Еднократни разходи включени в прогнозите (стойност, без финансирани от ЕС мерки)		0,0	0,0	0,3
29	Нетни национално финансирани първични разходи (преди приходни мерки) (=25-26-27-28-14)		39,6	37,8	37,9
	Нетни национално финансирани първични разходи				Темп на растеж
30	Нетни национално финансирани първични разходи	Таблица 1а, ред 1			6,2
	Баланси	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. евро)	% от БВП	% от БВП
31	Нето предоставени/ получени заеми (=7-23)	EDP B.9	-3,2	-3,0	-3,5
32	Първичен баланс (=31-14)	EDP B.9 – EDP D.41	-2,6	-2,5	-2,7
	Циклична корекция			% от БВП	% от БВП
33	Структурен баланс			-3,2	-3,4
34	Структурен първичен баланс			-2,7	-2,6
	Дълг		Равнище (млрд. евро)	% от БВП	% от БВП
35	Брутен дълг		25,0	23,8	29,9
36	Изменение в нивото на brutния дълг		3,3	0,9	6,0
37	Приноси към измененията				
38	Първичен баланс (=32)			2,5	2,7
39	Лавинообразен ефект			-1,7	-1,5
40	Лихвени разходи (=14)			0,5	0,8
41	Растеж			-0,7	-0,7
42	Инфлация			-1,5	-1,6
43	Корекция наличности (=36-38-39)			0,1	4,8
				%	%
44	Имплицитен лихвен процент върху дълга (=14/Дълг (Т-1))			2,5	3,8
	Разходи за отбрана		Равнище (млрд. евро)	% от БВП	% от БВП
45	Общи разходи за отбрана – национално финансирани	COFOG 2	1,3	1,3	1,9
46	Инвестиции в отбраната – национално финансирани	COFOG 2, P.51g	0,1	0,1	0,5

4.3 Бюджетно развитие през 2026 г.

Политическата нестабилност, последвала подадената в края на 2025 г. оставка от последното редовно правителство, и липсата на парламентарна подкрепа направиха невъзможно приемането на Закон за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2026 г. Поради тази причина в края на миналата година беше приет Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г., (Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г.), първоначално със срок до края на март 2026 г., и впоследствие удължен до приемането на ЗДБРБ за 2026 г.

Законът за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. осигури правна рамка за безпроблемното функциониране на държавата и общините и гарантира правата и законните интереси на гражданите, предоставяйки им правна сигурност във връзка с изплащането на възнаграждения, пенсии, социални помощи и други социални плащания, както и извършването на други плащания. Същевременно обаче законът не дава хоризонт за определяне на параметрите на бюджетната рамка за годината и в средносрочен план, тъй като представлява временно решение до приемането на редовен бюджет за 2026 г.

Поради спецификата на Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г., който не следва логиката на придържане спрямо параметрите на бюджета за предходната година, служебното правителство не може да направи достатъчно надеждна и обоснована прогноза за параметрите за основните показатели на сектор „Държавно управление“ както при базов сценарий при непроменени политики, така и с прилагането на мерки, за които няма одобрение.

Представянето на прогнози при липсата на ЗДБРБ за 2026 г., които не отразяват бъдещите политики и са базирани на допускания без политическа обвързаност, би могло да доведе до изкривена и нереалистична представа за фискалната позиция на страната.

На 19 април 2026 г. бяха проведени парламентарни избори, в резултат на които една политическа сила спечели необходимото мнозинство за сформиране на самостоятелно правителство с мандат от 4 години. Към момента на изготвяне на ГДН се очаква формирането на редовно правителство в кратък срок, което да представи управленска програма и да предложи проект на закон за държавния бюджет за настоящата година заедно с Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза като мотиви към него, в които да бъдат отразени неговите политики и приоритети.

Отчитайки заложените цели, приоритети и мерки по отношение на финансовата политика от програмата на водещата политическа сила, която се очаква да сформира правителство, се предполага параметрите на бюджетната рамка да бъдат съобразени както с изискванията на ПСР по отношение на дефицита, дълга и определения от Съвета план за нетните разходи на България, така и с националните фискални правила, заложи в Закона за публичните финанси.

Последващо, в случай че определените нови политики и мерки съществено се различават от тези в предходните средносрочни бюджетни документи, редовното правителство може да прецени необходимостта от подготовката на нов или преработен национален средносрочен фискално-структурен план, който да представи на Комисията в съответствие с новите си приоритети от управленската програма.

По тази причина настоящият Годишен доклад за напредъка за 2026 г. съдържа информация само за 2024 г. и 2025 г.

4.4 Дълг на сектор „Държавно управление“

Съгласно публикуваните от Евростат годишни данни от априлските Нотификационни таблици за дефицита/излишъка и дълга на Република България, в края на 2025 г. номиналният размер на дълга на сектор „Държавно управление“ възлиза на 34,6 млрд. евро (25,0 млрд. евро в края на 2024 г.) или 29,9% спрямо БВП (23,8% към 31.12.2024 г.), което е под референтната стойност на съотношението от 60% от БВП. В сравнение с нивото, регистрирано в края на 2024 г., в номинално изражение дългът бележи увеличение от 9,6 млрд. евро, а съотношението на дълга към БВП отбелязва нарастване с 6,0 пр. п. Увеличението се дължи основно на поемането на дълг с цел финансиране на бюджетния дефицит и на операции, свързани с капитализация на предприятия от публичния сектор.

При отделните компоненти, формиращи дълга на сектора, най-значителен ръст отчита дългът на подсектор „Централно управление“, като основен принос за това има държавният дълг. През 2025 г. са пласирани емисии на секюритизиран дълг, на обща номинална стойност от 8,9 млрд. евро и са усвоени средства по държавни заеми (от ЕИБ и БРСЕ), в т.ч. по заеми на класифицираните в подсектора единици, общо в размер на 0,7 млрд. евро. Извършените погашения за същия период възлизат на обща стойност 2,2 млрд. евро, от които 1,7 млрд. евро падежи на ДЦК, емитирани на вътрешния дългов пазар и 0,5 млрд. евро по заеми. На вътрешния дългов пазар са пласирани ДЦК в общ номинален обем от 1,7 млрд. евро чрез емисии от 3-годишни и 7-годишни книжа, а на международните капиталови пазари са осъществени две трансакции по пласиране на облигации, деноминирани в евро, със съвкупен номинален обем от 7,2 млрд. евро. При първата трансакция са пласирани книжа със сročност 9 г. и 13 г., а при втората трансакция със сročност 10 г. и 20 г.

За 2026 г. при отсъствие на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г., в съответствие с разпоредбата на чл. 87, ал. 2 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), Министерският съвет може да поема държавен дълг за рефинансиране на дълга в обращение до размера на годишните погашения по държавния дълг, поет до началото на съответната бюджетна година. Размерът на падежиращия през 2026 г. държавен дълг, поет до 31.12.2025 г., възлиза на 1,41 млрд. евро (1,28 млрд. евро погашения по вътрешния държавен дълг и 0,13 млрд. евро погашения по външния държавен дълг). При спазване на разпоредбата на чл. 87, ал. 2 от ЗПФ от началото на годината до края на април е поет нов държавен дълг в размер на 1,2 млрд. евро, като на вътрешния дългов пазар са пуснати в обращение три нови емисии ДЦК, с матуритети от 2, 5 и 10 години. Остатъкът до достигане на годишните погашения по държавния дълг поет към 31.12.2025 г. или до 1,41 млрд. евро, който предстои да бъде набавен на местния дългов пазар, възлиза в размер на 210 млн. евро.

С разпоредбите на Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.¹³ се дава възможност, освен дълга по чл. 87, ал. 2 от ЗПФ (за рефинансиране на дълга в обращение в размер до годишните погашения по държавния дълг за 2026 г. или до 1,41 млрд. евро), Министерският съвет да може да проведе преговори и да сключи с Европейската комисия споразумение за заем в размер на 3 261,7 млн. евро за получаване на финансова подкрепа под формата на заем по линия на Инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“ при условие за последваща ратификация. Средствата от заема имат целево предназначение за финансиране на проекти в отбранителния сектор.

¹³ Обн., ДВ, бр. 113 от 23.12.2025 г., в сила от 1.01.2026 г., изм. и доп., бр. 30 от 27.03.2026 г., в сила от 27.03.2026 г.

Извършените погашения по държавния дълг до края на април 2026 г. възлизат общо на 889,8 млн. евро по номинална стойност, в т.ч. са изплатени 869,2 млн. евро номинална стойност по емисия 5-годишни ДЦК от 2021 г.

4.4.1 Гарантиран дълг на сектор „Държавно управление“

Гарантираният дълг на сектор „Държавно управление“ към края на 2025 г. по предварителни данни възлиза на 637,4 млн. евро или 0,5% от БВП, като отбелязва ръст само в номинално изражение с 91,6 млн. евро спрямо нивото отчетено в края на 2024 г. (545,8 млн. евро и 0,5% от БВП) вследствие основно на реализирани усвоявания по издадените държавни гаранции по заемни споразумения на „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Българската банка за развитие“ ЕАД. Външният гарантиран дълг на сектора през 2025 г. възлиза на 413 млн. евро, а вътрешният на 224,4 млрд. евро. Доминиращ дял в отрасловата структура на гарантирания дълг през 2025 г. имат издадените гаранции за сектор „Енергетика“ – 49,5%, следвани от сектор „Инструменти на ЕК“ – 26,5%, сектор „Финансов“ – 19,6%, сектор „Образование“ – 3,8% и сектор „Други“ – 0,6%. Всички гарантираните заеми се обслужват регулярно като дължимите плащания се извършват в съответствие с поетите договорености.

В условията на неприет Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г. в Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г., са предвидени възможности за издаване на държавни гаранции от Министерския съвет по Закона за кредитиране на студенти и докторанти в размер до 4 млн. евро, с оглед продължаване на програмата за студентско кредитиране и по нови заемни споразумения на „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 91,9 млн. евро или тяхната равностойност в друга валута за финансиране на инвестиционен проект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка с инициативата „Вертикален коридор на газопреносните оператори на България, Гърция, Румъния, Унгария, Словакия, Украйна и Молдова“, осигуряваща възможност за пренос на допълнителни обеми природен газ, при спазване на законодателството в областта на държавните помощи.

4.5 Дискреционни приходни мерки през 2024 и 2025 г.

През 2024 г. ефектът от приходните дискреционни мерки е положителен в размер на 0,46% от БВП, т.е. отчита се нетно увеличение на приходите. На база предварителни данни общият ефект от дискреционните приходни мерки за 2025 г. отново е положителен и се изразява в нарастване на приходите с 1,74% от БВП.

Най-значителен принос за положителния ефект от приходните дискреционни мерки през 2024 г. има пакетът от мерки за повишаване на събираемостта на приходите, в т.ч. в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск, които имат за цел по-ефективна превенция и противодействие срещу данъчните измами и укриването и невнасянето на данъци. Общият ефект от този пакет от мерки за повишаване на събираемостта на приходите възлиза на 0,36% от БВП, като от тях 0,22% от БВП са увеличение на приходите при данъците върху производството и вноса и 0,14% от БВП нарастване на приходите при текущите данъци върху доходите, богатството и др. За 2025 г. пакетът от мерки за повишаване събираемостта на приходите е с положителен ефект от 0,18% от БВП и това са допълнителни приходи при данъците върху производството и вноса. Очакваният ефект от мярката през 2025 г. е по-нисък от планирания поради по-късното приемане на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г.

(ЗДБРБ), което забави изготвянето на съответните поднормативни актове и съкрати времето на действие на планираните мерки.

Дискреционната мярка „Изменение на параметрите на политиката по дивидентите“ е с най-голям индивидуален положителен ефект от 0,49% от БВП през 2025 г. Това е в контраст с негативния ефект от мярката в размер на -0,18% от БВП през 2024 г. През 2024 г., както и през 2023 г., е заложен 100%-ен размер на отчисления от печалбата/дивидент, като от обхвата на разпореждането отново са изключени лечебните заведения, центровете за психично здраве, бюджетните организации и ВиК сектора. През 2024 г., за разлика от 2023 г., не беше предвидено изплащане на междинен дивидент, като отчетеният ефект от мярката е в размер на -0,18% от БВП, при планиран -0,24% от БВП, предвид реализираната печалба в по-нисък размер към 30.06.2024 г. спрямо прогнозираната. През 2025 г. отново е заложен 100%-ен размер на отчисления от печалбата/дивидента, като от обхвата на разпореждането са изключени лечебните заведения, центровете за психично здраве, бюджетните организации и ВиК сектора. Въведе се разпределяне и внасяне на междинен дивидент въз основа на приет и одитиран междинен финансов отчет към 30.06.2025 г. от еднолични публични предприятия – акционерни дружества, при спазване на чл. 247а от Търговския закон. Дивидентът, който разпределят дъщерните дружества в холдинговите структури, е повишен от 50 на 100%.

Очакваният положителен ефект за бюджета от мерки за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, в т.ч. включените в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF) също е значителен и е в размер общо на 0,30% от БВП допълнителни приходи за 2025 г., като от тях 0,18% от БВП са приходи при данъците върху производството и вноса и 0,13% от БВП са нарастване на приходите при текущите данъци върху доходите, богатството и др.

Мярката за въвеждане на национален допълнителен данък (domestic top-up tax), в съответствие с Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета за осигуряване на глобално минимално ниво на данъчно облагане за групите на мултинационалните предприятия (MNE) и големите местни групи в Съюза (влизане в сила на мярката от 01.01.2024 г.), е с положителен ефект върху приходите в размер на 0,20% от БВП през 2024 г. Оценката на потенциалния ефект от прилагането на националния допълнителен данък е направена на базата на анализ на данни от годишните данъчни декларации, предоставени от НАП, при прилагане на редица допускания. Оценката е извършена на базата на счетоводния финансов резултат съгласно годишната данъчна декларация на съставните предприятия на МГП, попадащи в обхвата на механизма за автоматичен обмен на отчети по държави (country-by-country reporting) за съответната година и задължени да подават отчети по държави за тази година, а не на базата на допустима печалба или загуба, определена съгласно изискванията на част пета „а“ от ЗКПО, съответно на Директива (ЕС) 2022/2523. Потенциалният ефект е определен при допускане за ефективна данъчна ставка от 10 на сто и съответно допълнителна данъчна ставка от 5 на сто за страната, а не на реална ефективна данъчна ставка за всяка МГП, както и не включва изчисления за националния допълнителен данък на големите национални групи и за допълнителния данък на МГП, в случай че има такъв. При анализ на ефекта следва да се има предвид също, че съществено значение за определяне на ефекта има и решението на отделните многонационални групи предприятия и големи национални групи дали да се възползват от възможностите за прилагане на облекчени данъчни режими или от изключенията, които са предвидени в закона и подлежат на избор. Същевременно ефектът зависи и от това, през кои данъчни периоди една група би отговаряла на условията за ползване на изключенията, за които не е необходим избор, което не би могло да се прецени на предварителен етап.

Дискреционната мярка „Повишаване на акцизната ставка на тютюна и тютюневите изделия“ има положителен ефект върху приходите от ДДС и акцизи, който е в размер на 0,12% от БВП през 2024 г. и 0,15% от БВП през 2025 г. Използваните основни допускания и параметри при извършването на оценката на ефекта от мярката включват прогнозни и отчетни данни относно количеството освободени за потребление акцизни стоки от тази група и резултатите от проучвания, показващи слаба еластичност на тяхното търсене от промяна в цената. Отчетените ефекти от мярката са по-високи в сравнение с посочените очаквани ефекти в ГДН за 2025 г. съответно с 5,0 млн. евро за 2024 г. и 42,0 млн. евро за 2025 г.

Намалената ставка на ДДС на 9% за доставките на туристически услуги и на услуга за използване на спортни съоръжения (до 30.06.2024 г.) и за доставките на ресторантьорски и кетъринг услуги (до 31.12.2024 г.); 0% за хляба и брашно (до 31.12.2024 г.); 9% за природения газ (до 30.06.2023 г.); 9% за централното отопление (до 30.06.2023 г.) е с общ ефект от допълнително увеличение на приходите в размер на 0,02% от БВП през 2024 г. и 0,19% през 2025 г. По-ниският от очаквания отчетен относителен дял през 2025 г. се дължи както на по-високия размер на БВП, така и на разликата между прогнозния и отчетения ефект от мярката. За изчисляване на ефекта за доставките на ресторантьорски и кетъринг са селектирани дружествата, подали Годишен отчет за дейността за 2024 г. с кодове на основна икономическа дейност от посочените услуги. За регистрираните по ЗДДС дружества, попадащи в тези кодове, са извлечени данни за дължимия ДДС от подадените Справки-декларации по ЗДДС за касовата 2025 година. По аналогичен начин са изчислени ефектите за доставката на услуги за ползване на спортни съоръжения и доставките на обща туристическа услуга, на екскурзиите, организирани от туристически оператори и туристически агенти със случаен автобусен превоз на пътници.

Временната солидарна вноска по Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията прекрати действието си през 2024 г., поради което нейният ефект е отрицателен в размер на 0,11% от БВП.

За смекчаване на икономическите последици от нестабилността на цените на електрическата енергия и природния газ, правителствата през последните години приемаха програми за компенсиране високите цени на енергията и мерки, обхващащи различни периоди през отделните години. През 2024 г. ефектът от тази дискреционна приходна мярка е намаление с 0,25% от БВП на приходите от целеви вноски от производителите и търговците на електрическа енергия, отразяваща се като намаление на приходите от данъците върху производството и вноса. Източниците за финансиране на изпълнението на приетите (одобрените) от МС програмите за 2024 г. са регламентирани с § 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. Целевите вноски от производители и търговци на електрическа енергия за 2025 г. са извършени в изпълнение на § 2 от Заключителните разпоредби на Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2025 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г., като през 2025 г. е отчетено увеличение на приходите от тези вноски спрямо 2024 г. в размер на 0,08% от БВП, което е положителен ефект от дискреционната приходна мярка за 2025 година.

Допълнителните приходи от осигурителни вноски от увеличение на максималния осигурителен доход (МОД) от 1 738,39 евро (3 400 лв.) на 1 917,34 евро (3 750 лв.) от 1 януари 2024 г. и на 2 111,64 евро (4 130 лв.) от 1 април 2025 г., са съответно 0,21% от БВП за 2024 г. и 0,10% от БВП за 2025 г. Оцененият ефект от увеличението на МОД за 2024 г. и

за 2025 г. включва всички осигурителни приходи – социално осигурителни и здравноосигурителни вноски.

Мерки, чието въздействие върху бюджета е под 0,1% от БВП

Общият нетен ефект на мерките, чието индивидуално въздействие върху бюджета е под 0,1% от БВП, е положителен в размер на 0,09% от БВП през 2024 г. и 0,25% от БВП през 2025 г. Част от сумата през 2025 г. в размер на 0,06% от БВП са вноски от концесионерите по договори за добив на подземни богатства, което е в изпълнение на § 5 от ПЗР към ЗДБРБ за 2025 г, съгласно който за концесионерите по предоставени концесии за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства, на които към 31 декември 2024 г. концесионните договори са влезли в сила, бе въведено еднократно задължение същите да заплатят годишна вноска за 2025 г. в размер, равен на сбора от стойността на договореното годишно възнаграждение за 2024 г. за доставката по договор за добив на подземни богатства и всички други данъци и такси, когато такива са дължими за доставката. Мярката бе с еднократен характер – реализирана е само през 2025 г.

Таблица 5: Очакван ефект от дискреционните приходни мерки за периода

	Име/Описание на мярката	Едно-	Разход/ Приход	Под-		2024	2025
		кратна мярка				сектор	Код по ЕСС 2010
		Да/Не					
1	Изменение на параметрите на политиката по дивидентите	не	приход	S.13	D.42	-0,18	0,49
2	Въвеждане на национален допълнителен данък (domestic top-up tax) в съответствие с Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета за осигуряване на глобално минимално ниво на данъчно облагане за групите на мултинационалните предприятия (MNE) и големите местни групи в Съюза (влизане в сила на мярката от 01.01.2024 г.). Проявление на ефект през 2026 г.	не	приход	S.13	D.5	0,20	0,00
3	Пакет от мерки за повишаване на събираемостта на приходите, в т.ч. в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск, които имат за цел по-ефективна превенция и противодействие срещу данъчните измами и укриването и невнасянето на данъци	не	приход	S.13	D.2	0,22	0,18
4	Пакет от мерки за повишаване на събираемостта на приходите, в т.ч. в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск, които имат за цел по-ефективна превенция и противодействие срещу данъчните измами и укриването и невнасянето на данъци	не	приход	S.13	D.5	0,14	0,00
5	Мерки за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, в т.ч.	не	приход	S.13	D.2	0,00	0,18

Име/Описание на мярката	Едно-кратна мярка	Разход/Приход	Под-сектор		2024	2025
включените в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF)						
6 Мерки за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, в т.ч. включените в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF)	не	приход	S.13	D.5	0,00	0,13
7 Положителен ефект върху приходите от ДДС и акцизи от повишаването на акцизната ставка на тютюна и всички тютюневи изделия	не	приход	S.13	D.2	0,12	0,15
8 Намалена ставка от 9% на ДДС за доставката на туристически услуги и на услуга за използване на спортни съоръжения (до 30.06.2024 г.) и за доставките на ресторантьорски и кетъринг услуги (до 31.12.2024 г.); Намалена ставка от 0% на ДДС за хляба и брашно (до 31.12.2024 г.); Намалена ставка от 9% на ДДС за природен газ (до 30.06.2023 г.); Намалена ставка от 9% на ДДС за централно отопление (до 30.06.2023 г.)	не	приход	S.13	D.2	0,02	0,19
9 Временна солидарна вноска по Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година за спешна намеса за справяне с високите цени на енергията от дружества в дейности добив на нефт, природен газ и въглища и нефтопреработване	не	приход	S.13	D.2	-0,11	0,00
10 Програми за смекчаване на икономическите последици от нестабилността на цените на електрическата енергия и природния газ	не	приход	S.13	D.2	-0,25	0,08
11 Приходи от осигурителни вноски от увеличение на максималния осигурителен доход	не	приход	S.13	D.61	0,21	0,10
12 Мерки, чието въздействие върху бюджета е под 0,1% от БВП	не	приход	S.13		0,09	0,25
Общо					0,46	1,74

Източник: МФ

4.5.1 Еднократни мерки

Таблица 5.1: Очакван ефект от еднократните мерки за периода

Име/Описание на мярката	Едно-кратна мярка	Разход/Приход	Под-сектор	Код по ЕСС 2010	2024	2025
	да/не				млн. евро	млн. евро
Рекапитализация на Българския енергиен холдинг	да	разходен	S.13	D.92p		358,3

Източник: МФ

През 2025 г. беше извършена операция по рекапитализацията на Българския енергиен холдинг, като това е проектно ориентирана инвестиция в съответствие с инвестиционния план на холдинга. Капиталовата инжекция с парична вноска в капитала от държавата е в общ размер на 0,766938 млрд. евро (0,7% от БВП за 2025 г.), от които средства, предоставени през 2025 г. – 0,3583 млрд. евро (0,3% от БВП). По своя характер това е извънредна¹⁴ и еднократна операция, свързана с инвестиции, която оказва негативно влияние върху дефицита през 2025 г. в размер на 0,3% от БВП.

¹⁴ По данни на Министерството на енергетиката няма извършени операции по увеличение на капитала на БЕХ ЕАД с парична вноска от държавата през последните 10 години.

5 ГРАНТОВЕ ОТ МВУ

Таблица 6: МВУ грантове

		2022	2023	2024	2025
	Приходи от МФУ грантове	% от БВП	% от БВП	% от БВП	% от БВП
1	МВУ грантове, включени в прогнозите за приходите	0,0	0,1	0,4	1,3
2	Касови плащания от МВУ грантове от ЕС	1,6	0,0	0,0	1,6
	Разходи финансирани от МВУ грантове				
3	Общо текущи разходи	0,0	0,0	0,1	0,2
4	Бруто образуване на основен капитал	0,0	0,0	0,2	0,7
5	Капиталови трансфери	0,0	0,0	0,1	0,4
6	Общо капиталови разходи (4+5)	0,0	0,1	0,3	1,2
	Други разходи финансирани чрез МВУ грантове				
7	Спад в данъчни приходи				
8	Други разходи с отражение върху приходите				
9	Финансови трансакции				
	Еднократни капиталови трансфери от ретроактивни корекции на разходите (и други разходи), финансирани чрез МВУ грантове				
10	Еднократни капиталови трансфери от ЕС (D.9r)				
11	Еднократни капиталови трансфери към ЕС (D.9p)				

6 ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕФОРМИ И ИНВЕСТИЦИИ

Главата предоставя информация за постигнатия до месец април 2026 г. напредък в изпълнението на включените в НСФСП 2025–2028 г. (Плана) реформи и инвестиции, като отчетната информация е представена таблично и е с фокус върху последните развития.

Следвайки структурата на Плана, реформите и инвестициите са представени в следните области на политиката: Устойчиви публични финанси; Икономика и бизнес среда; Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет; Транспорт и транспортна свързаност; Енергетика; Цифровизация; Здравеопазване и социално включване; Образование, умения и заетост; Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води; Климат, околна среда и селско стопанство; и Отбрана.

Таблицата съдържа и колона, представяща статута на изпълнение на реформите и инвестициите в четири категории, съгласно Насоките за изготвяне на ГДН на ЕК. До края на месец април 2026 г. са отчетени като „изпълнени“ 24 реформи и инвестиции, останалите са в процес на изпълнение.

Годишният доклад за напредъка за 2026 г. включва информация за основните действия по отношение постигането на Целите за устойчиво развитие на ООН и Европейския стълб на социалните права. Информацията относно напредъка в изпълнението на ключовите етапи и цели по реформите и инвестициите от НПВУ, както и относно напредъка в адресиране на специфичните препоръки за България, са надлежно докладвани в системите на ЕК, като публикуваната информация е достъпна в платформите FENIX и CeSaR на ЕК.

6.1 Устойчиви публични финанси

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Реформа: Създаване на устойчива рамка за планиране и управление на публичните инвестиции с национално финансиране в България</p> <ol style="list-style-type: none"> Прилагането на възприетия с бюджетната процедура за 2025 г. структуриран и проектно-ориентиран подход на капиталово бюджетиране, включващ приоритизация на инвестиционните проекти, финансирани със средства от държавния бюджет, на база разработени единни критерии, продължи и в бюджетната процедура за 2026 г. В резултат на издадените насоки с Писмо № 91-00-205 от 08.05.2025 г. на министъра на финансите относно СП-1 „Мониторинг на финансовото изпълнение на инвестиционни проекти, финансирани със средства от държавния бюджет“, през 2025 г. бюджетните организации представяха регулярно отчетна информация относно изпълнението на инвестиционни проекти, финансирани със средства от държавния бюджет, в съответствие с въведения в рамките на бюджетната процедура структуриран и проектно-ориентиран подход, с акцент върху изпълнението на проектите от „Програма с приоритетни стратегически инвестиционни проекти с национално финансиране за периода 2025-2028 г.“ – Приложение № 2, Раздел I, към чл. 110, ал. 1 към Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. На 1 септември 2025 г. официално стартира проект 25BG11 „Подобряване на ефективността и качеството на публичните инвестиции в България“, който се финансира по Инструмента за техническа подкрепа на Европейската комисия (ЕК) и се реализира с експертното сътрудничество на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и ЕК. Официално откриване на проекта – 11 септември 2025 г., последвано от работни срещи (11-12 септември 2025 г.) с експертния екип на ОИСР, в рамките на които беше предоставена информация за текущото състояние на изградените процеси, процедури, механизми за планиране, изпълнение, текущ и последващ мониторинг на публични капиталови инвестиции от различни институции, сред които Министерството на отбраната, Министерството на регионалното развитие и 	2020СП3.3 2023СП1.3 2025СП3.1	Национално финансиране МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>благоустройството, Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на образованието и науката и др.</p> <p>5. Изготвен от ОИСР проект на Първоначален доклад, очертаващ резултатите от проведените работни срещи, в т.ч. предизвикателствата пред реформата, вкл. констатации от предишна работа на ОИСР и преглед на предприятиите през последните години действия от страна на МФ.</p> <p>6. Проведен на 30 януари 2026 г. полудневен онлайн семинар на тема „Държавна инвестиционна програма на Литва: От оценка и подбор до многогодишно бюджетиране“.</p> <p>7. Проведено учебно посещение в гр. Загреб, Хърватия в периода 24-25 февруари 2026 г. за споделяне на практики и експертиза. В рамките на учебното посещение беше обменен професионален опит с представители на Хърватия, Ирландия и Литва относно инвестиционния цикъл във всяка от тези държави – от оценка и приоритизиране, през бюджетиране и мониторинг, до изграждане на капацитет. Основната цел на събитието беше да запознае българските участници с различни добри практики, предизвикателствата и потенциални решения в процеса на управление на публичните инвестиции, както и да предложи възможни подходи при разработването на българската рамка за управление на публичните инвестиции в контекста на изпълняваната в момента реформа.</p>				

6.2 Икономика и бизнес среда

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Инвестиция СЗ.11: Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)</p> <p>Инвестицията обхваща пет етапа на изпълнение, като първият е изпълнен преди отчетния период.</p> <p>В процес на изпълнение са следващите етапи по инвестицията, като са проведени процедурите съгласно разпоредбите на ЗОП за избор на изпълнители и са сключени договори за изграждане на вътрешната и външната инфраструктура на индустриалните паркове /зони. В ход е извършването на строителни дейности от всички 10 индустриални паркове/зони.</p>	2019СП3.1 2019СП3.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
2	<p>Инвестиция СЗ.12: Програма за икономическа трансформация</p> <p>Инвестицията се изпълнява съгласно заложените и предоговорени срокове и параметри в НПВУ. Някои елементи на инвестицията са изпълнени предсрочно(финансови инструменти, схема за безвъзмездна помощ за инвестиции във възобновяеми източници на електроенергия за собствено потребление).</p>	2019СП3.1 2020СП3.2 2022СП1.2 2022СП3.4 2023СП1.3 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1 2024СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
3	<p>Инвестиция: Насърчаване на икономическата активност – инфраструктура за бизнес и предприемачество (вкл. сгради), бизнес и индустриални паркове и др. инфраструктура за иновации и развитие на МСП</p> <p>Продължава оценката на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“ BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ и сключването на договори за предоставяне на БФП за одобрените проектни предложения. Сключените до момента договори са в процес на изпълнение.</p> <p>Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ със срок за кандидатстване 31.03.2025 г. и 10.06.2025 г.</p>	2019СП3.4 2025СП3.4	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
4	<p>Инвестиции по програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР), Приоритет „Справедлив преход“</p> <p>Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.013 „Подкрепа на научно-изследователска и развойна дейност (НИРД)“ със срок за кандидатстване 18.05.2026 г.</p> <p>По процедурите с изтекъл срок за кандидатстване е приключил процесът по оценка на проектните предложения и са стартирани процедурите за проверка на кандидати по отношение на изискванията за бенефициент за одобрените проектни предложения, издаване на решения за финансиране за одобрените проектни предложения и сключване на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.</p>	2019СП3.4 2020СП3.1 2025СП3.4 2025СП4.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
5	<p>Реформа C10.R11: Разрастване България¹⁵</p> <p>Реформата обхваща пет етапа.</p> <p>Приети са процедура и изисквания за издаване и отнемане на визи за стартъп компании. Промените в ТЗ, с които се въвежда нова правна форма на търговско дружество са в сила. И двата етапа са отчетени в рамките на второто искане за плащане по ПВУ.</p> <p>На 19 юни 2025 г. Народното събрание прие Закон за несъстоятелност на физическите лица. Законът е обнародван в ДВ, бр. 54 от 2025 г. Мярката е отчетена като изпълнена във връзка с подаденото на 23 юли 2025 г. повторно искане за второ плащане по Плана за възстановяване и устойчивост. Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон е обнародвана в Държавен вестник брой: 114 от 24.12.2025 г</p> <p>Измененията на ТЗ за постигане ускорена ликвидация са приети.</p> <p>Съгласно § 26 от Преходните и заключителни разпоредби ТЗ, в шест месечен срок от влизането му в сила (30 март 2025 г.), министърът на правосъдието следва да издаде необходимите изменения и допълнения на Наредбата по чл. 31, ал. 2 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. С Наредбата се определят образците на заявленията за вписване (включително за ликвидация на търговски дружества). По силата на</p>	2019СП2.8 2019СП3.4 2020СП2.3 2025СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена

¹⁵ Реформата е предоговорена с изменението на ПВУ през м. ноември 2025 г. Етапът, свързан с измененията на ТЗ за постигане ускорена ликвидация е отпаднал.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>§ 27 от Преходните и заключителни разпоредби, в едногодишен срок от неговото влизане в сила на закона (30 септември 2025 г.) Агенцията по вписванията, Националната агенция за приходите и Националният осигурителен институт следва да осигурят техническа възможност за изпълнението на новите разпоредби, свързани с процедурата за бърза ликвидация. Наредба № Н-1 от 14 април 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон е обнародвана в Държавен вестник бр. 36 от 29 април 2025 г. и влезе в сила на 1 май 2025 г. По силата на изменения закон до 30 септември 2025 г. Агенцията по вписванията, Националната агенция за приходите и Националният осигурителен институт следва да осигурят техническа възможност за изпълнението на новите разпоредби, свързани с процедурата за бърза ликвидация. Със заповед на изпълнителния директор на Агенция по вписванията е създадена работна група, която да изготви изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Паралелно с подготвянето на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 Агенция по вписванията предприема действия за изготвяне на технически параметри и изисквания за надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ. По време на преговорите с Европейската комисия през месец октомври 2025 г., българската страна е предложило отпадането на мярка 254 от Плана за възстановяване и устойчивост поради невъзможност за нейното изпълнение в определения срок. Етапът е отпаднал от Плана за възстановяване и устойчивост.</p> <p>Измененията в КТ за подобряване на условията за „дистанционна работа“ са приети и етапът е съгласуван неформално с ЕК с готовност за отчитане в рамките на следващо искане за плащане.</p>				
6	<p>Инвестиции Програма „Техническа помощ“:</p> <p>От стартирането на ПТП до края на 2025 г. са открити за кандидатстване <u>общо десет процедури</u> за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 230.4 млн. лв., което представлява 97% от бюджета на Програмата.</p> <p>Програмата осигурява подкрепа за преодоляване на някои ключови предизвикателства като:</p> <ul style="list-style-type: none"> • утвърждаване на <i>Национална пътна карта за развитие на административния капацитет за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЕФСУ)</i> за 	2023СП2.1 2024СП2.2 2025СП2.1 2025СП3.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<p>периода 2021 – 2027 г., която да включва подходящи методи за наблюдение и отчитане;</p> <ul style="list-style-type: none"> изграждане на култура за оценка и подобряване на качеството на оценките чрез разработване на <i>национален план за хоризонтални оценки</i>; развитие на <i>капацитета на Централното координационно звено (ЦКЗ) за извършване на хоризонтални оценки</i>, съгласно анализ и план; извършване на оценки по хоризонтални теми, свързани с изпълнението на Споразумението за партньорство за програмен период 2021-2027 г. (СП) и изготвяне, <i>отпращане на предложения за мерки за повишаване на ефективността и ефикасността на Системата</i> и разпространяване на информацията относно изводите и препоръките от оценките и предприетите мерки; <i>създаване на бюро за помощ/експерти към ЦКЗ за преглед на оценките на програмите</i> с цел подобряване на качеството; <i>разработване на стандарти за оценка и насърчаване на прилагането им</i> и др.; прилагане на хоризонтална политика за изпълнение на Пактове за почтеност (Пактове) по проекти, финансирани от ЕФСУ; надграждане на Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС (ИСУН) – чрез новите функционалности и автоматизации във всички модули на системата се цели подобрене на начина на управление на средствата от ЕФСУ. През 2025 г. чрез проект „Дигитална трансформация при управлението на средствата от ЕС“ е реализирано намаляване на административната тежест за кандидатите и бенефициентите на ЕФСУ; надграждане на Единния информационен портал за обща информация за изпълнението и управлението на средствата от ЕС (www.eufunds.bg). <p>От ПТП е предоставена безвъзмездна финансова помощ за <i>повишаване на административния капацитет</i> на служителите на Системата за управление на</p>				

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<p>средствата от ЕСИФ/ЕФСУ^[2], ключови бенефициенти и партньори, като мерките за капацитет се изпълняват по общо 11 проекта/финансови планове^[3].</p> <p>Една от ключовите програмни инвестиции за <i>административен капацитет</i> и пример за партньорство е проект „Академия за фондовете на ЕС“ с бенефициент Институтът по публична администрация (ИПА), който се реализира с активното участие на хоризонталните органи и структури, отговорни за управлението, координацията и контрола на средствата от ЕСИФ/ЕФСУ^[4]. През 2025 г. по проекта са проведени над 4 хил. човекообучения, пет форума и първият „мастър“ клас съвместно с ЕИПА. Успоредно са изградени и се поддържат три професионални мрежи – на експертите по обществени поръчки, на експертите по финансово управление; и на експертите по данни и AI технологии.</p> <p>„УСПЕХ - умения, синергия и партньорства за европейски хоризонти“ е друг ключов проект, който допринася за повишаване на <i>капацитета на общините</i>, с бенефициент Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ). По проекта се предоставя квалифицирана експертна подкрепа на общините по хоризонтални теми като <i>обществени поръчки и държавни помощи</i>, и се <i>повишава капацитетът на общините за стратегическо и пространствено планиране</i>, съобразено с политиките на ЕС, насърчава се междуобщинското сътрудничество и се <i>изгражда капацитет за развитие на функционалните връзки „град-село“</i>. Изготвени са детайлни анализи за подкрепа на 16 малки общини от Северна Б-я и е осъществена подкрепа по получени заявки от 3 общини, а 59 заявки се в процес на реализация. Проведени са дискуссионни форуми с над 1 467 участника, две учебни посещения във форуми на ЕС за 37 представители н общински администрации.</p>				

^[2] Органите и структурите за управление на средствата от ЕСИФ и ЕФСУ, предвидени в Глава втора от ЗУСЕФСУ, в редакцията му към ДВ, бр. 39 от 2022 г., по силата на §70 от ПЗР на ЗИД на ЗУСЕСИФ (обн., ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) и в Глава втора от ЗУСЕФСУ, в актуалната му редакция след ДВ, бр. 51 от 2022 г.

^[3] [BG16RFTA001-1.001-0001, BG16RFTA001-1.002-0001, BG16RFTA001-1.003-0001, BG16RFTA001-1.003-0002, BG16RFTA001-1.004-0001, BG16RFTA001-1.005-0001, BG16RFTA001-1.005-0002 и BG16RFTA001-1.005-0003, BG16RFTA001-1.007-0001, BG16RFTA001-1.009-0001 и BG16RFTA001-1.009-0002](#)

^[4] ЦКЗ, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, Министерство на финансите, дирекция „Национален фонд“, Агенцията по обществени поръчки и др.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>По ПТП целта по правилото за отмяна на бюджетни задължения^[5] (n+3) за 2025 г. е преизпълнена с над 70%, което благоприятства за изпълнение на целта за 2026 г.</p> <p>Данните към дек. 2025 г. са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Договорени средства в размер на 74.1% от бюджета на програмата; • Верифицирани средства в размер на 18% от бюджета на програмата; • Изплатени средства в размер на 22.4% от бюджета на програмата; • Заявени и одобрени от ЕК средства в размер на 16.3% от бюджета на програмата. 				
7	<p>Реформа C2.R1: Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите¹⁶</p> <p>Реформата обхваща два елемента. Първият елемент е изпълнен с приемане на Закон за научните изследвания и иновациите (ДВ, бр.39 от 1.5.2024г.), изготвен е доклад с необходимите изменения и приемане на вторично законодателство.</p> <p>По втората етапна цел са приети и влезли в сила всички подзаконовни нормативни актове, свързани с научните изследвания и иновациите, посочени в доклада.</p>	2019СП3.1 2025СП3.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
8	<p>Инвестиция C2.I1: Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации</p> <p>Инвестицията обхваща изпълнението на три цели и един ключов етап, които попадат в рамките на компетентността на две определени структури за наблюдение и докладване – в МИР и в МОН. Обхваща на заложените параметри</p>	2019СП3.1 2022СП1.2 2024СП4.1 2025СП3.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб	В процес на изпълнение

^[5] Член 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060: „1. Комисията отменя бюджетните задължения за всяка сума по дадена програма, която не е била използвана за предварително финансиране в съответствие с член 90 или за която не е било подадено заявление за плащане в съответствие с членове 91 и 92 до 31 декември на третата календарна година след годината на бюджетните задължения за периода 2021—2026 г.“

¹⁶ Реформата е променена с изменението на ПВУ от месец ноември 2025 г. (COUNCIL IMPLEMENTING DECISION amending the Implementing Decision of 4 May 2022 on the approval of the assessment of the recovery and resilience plan for Bulgaria, ST15108/25)

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>беше редуциран вследствие на промяната на НПВУ по линия на чл. 18 от Регламента за ПВУ. Една цел и един ключов етап са постигнати. До 30.06.2026 г. в процес на изпълнение е Цел 28: Проекти на МСП и висши училища и научноизследователски организации. В изпълнение са и 10 Стратегически научноизследователски и иновационни програми за развитие на изследователски висши училища (Цел 30). Към момента постигнатите резултати са: назначени над 90 водещи изследователи за създаване на научни групи; над 2500 научни публикации с индексация в Web of Science, участие в 50 университетски мрежи, подадени 24 заявки за международни патенти, назначени близо 300 млади учени. На този етап няма рискове за изпълнението на целта по ПВУ.</p>			на социалните права (ЕССП)	
9	<p>Инвестиция C2.I2: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките</p> <p>Инвестицията се изпълнява съгласно посочените срокове изпълнени са 3 от 4 ключови етапа. Завършени са ремонтните дейности на 4000 м². Ремонтът на блок 12 и блок 29а продължава. Основната част от изследователското оборудване е доставена.</p>	2019СПЗ.1 2025СПЗ.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
10	<p>Инвестиции програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027</p> <p>Изпълнението на ПНИИДИТ 2021–2027 се осъществява по план, като дейностите напредват в съответствие с утвърдения график. Програмата се реализира поетапно, а завършването ѝ е предвидено до 2030 г.</p> <p>Извършено е изменение на ПНИИДИТ в резултат на извършения междинен преглед, като са включени нови мерки, насочени към инициативата „Стратегически технологии за Европа“ (СТЕР) и към засилване на отбранителните способности. Изменението е одобрено официално с Решение № С(2025) 9103 на Европейската комисия.</p> <p>До момента са обявени 27 процедури за предоставяне на БФП на обща стойност 577.8 млн. евро, което представлява 53.24% от бюджета на програмата, без финансови инструменти, които са на стойност 60 млн. евро. От обявените процедури, три процедури на обща стойност 9.2 млн. евро са прекратени. Съгласно ИГРП за 2026 г. (одобрена от КН по време на заседанието, проведено на 20.11.2025 г.) предвидени за обявяване през 2026 г. са 9 процедури за предоставяне на БФП на обща стойност 114.5 млн. евро</p>	2019СПЗ.1 2020СПЗ.3 2020СПЗ.4 2020СП4.3 2022СП1.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2023СПЗ.8 2024СП2.2 2024СПЗ.6 2024СП4.1 2025СПЗ.1 2025СПЗ.4	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>Договорените средства по ПНИИДИТ са в размер на 505.2 млн. евро, от които 445.1 млн. евро са по процедури за предоставяне на БФП (вкл. техническа помощ) и 60 млн. евро по Финансовото споразумение, подписано с ФМФИБ за изпълнение на финансовите инструменти.</p> <p>Изплатени са средства в размер на 177 млн. евро.</p> <p>В процес на структуриране е и финансов инструмент „Фонд за технологичен трансфер“. На 26.11.2025 г. Фонд на фондовете стартира процедура за избор на финансов посредник за управлението на Фонд за технологичен трансфер (ФТТ).</p>				
11	<p>Инвестиции по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027</p> <p>Изпълнението на ПКИП 2021–2027 се осъществява по план, като дейностите напредват в съответствие с утвърдения график. Програмата се реализира поетапно, а завършването ѝ е предвидено до 2030 г.</p> <p>Извършено е изменение на ПКИП в резултат на извършения междинен преглед, като са включени нови мерки, насочени към инициативата „Стратегически технологии за Европа“ (СТЕР) и към засилване на отбранителните способности. Изменението е одобрено официално с Решение № С(2025) 8223 на Европейската комисия.</p> <p>Обявени са 16 процедури за БФП на обща стойност 773.2 млн. евро, което представлява 52% от общия бюджет на ПКИП.</p> <p>В напреднал етап е структурирането на финансовите инструменти (ФИ), които представляват съществена част от подкрепата по ПКИП. Обявени са процедури за избор на финансови посредници по три дялови и три дългови инструмента. Подписани са финансови споразумения с 4 финансови посредника по Фонд „Предприемачество „Ранен етап“ и Фонд „Предприемачество „Растеж“ за 70 млн. евро и два посредника по дълговия инструмент „Кръгова икономика“ за 162.5 млн. евро като са финализирани процедурите по подбор и предстои сключване на споразумения с още финансови посредници. Един дялов и един дългов инструмент са преминали процедура по пазарни консултации, а два дялови инструмента са в процедура по избор на финансови посредници.</p>	2019СПЗ.1 2020СПЗ.2 2022СП1.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1 2025СПЗ.4	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
12	<p>Инвестиция С10.III: Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост</p> <p>Последните две цели (284 и 285) са изпълнени, актуализирани са видеонаръчните, за да се обхванат изцяло всички работни процеси на информационната система за възстановяване и устойчивост, и са проведени обучения на крайни получатели по инвестиции от ПВУ.</p>	2023СП2.1 2025СП2.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
13	<p>Реформа С10.R10: Обществени поръчки¹⁷</p> <p>Реформата обхваща 5 етапа.</p> <p>Промените в ЗОП с цел намаляване на дела на процедурите на договаряне без обявление и дела на поръчките, възложени при само един оферент, са в сила и етапът е отчетен и оценен положително в рамките на второто искане за плащане по ПВУ.</p> <p>Актуализирането на методиката на АОП за контрол и проверка е реализирано.</p> <p>Новите стандартни електронни формуляри за обществените поръчки са въведени в централизираната електронна платформа. Етапите са отчетени и оценени положително в рамките на третото искане за плащане по ПВУ, подадено през м. октомври 2025 г.</p> <p>Етапите, свързани с приемане на мерки в областта на обществените поръчки и за намаляване на дела на поръчките, възложени въз основа на един оферент, и на дела на процедурите на договаряне без предварително обявление се изпълняват.</p>	2019СП3.4 2024СП2.3 2025СП3.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
14	<p>Инвестиция С6.I2: Цифровизация на процесите от фермата до трапезата</p> <p>През м. декември 2025 г. е приключена реализацията на всички дейности по разработването на Електронната информационна система в земеделието. През м. февруари 2026 г. в рамките на иницирирана от Европейската комисия онлайн проверка на място е направено представяне на достъпността и всички функционалности на системата.</p>	2019СП3.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена

¹⁷ Реформата е предоговорена с изменението на ПВУ през м. юли и м. ноември 2025 г., Етапите и целите на Реформата са променени от 3 етапа и 6 цели на 5 етапа.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
15	<p>Инвестиция С10.16: Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране</p> <p>Инвестицията се изпълнява. В рамките на отчетния период е изпълнена 1 дейност. За всички останали дейности има подписани договори, които са в процес на изпълнение, съгласно план-графика на инвестицията.</p>	2019СП3.4 2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
16	<p>Инвестиционни интервенции от Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г.</p> <p>Съгласно актуализирания Индикативен годишен график за планираните приеми за 2025 г. за интервенция „Инвестиции в земеделските стопанства“ е предвиден прием в периода ноември 2025 г. – януари 2026 г., а съгласно Индикативен годишен график за планираните приеми за 2026 г. за интервенция „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ – в периода януари – април 2026 г.</p> <p>В периода 20.11.2025 г. – 11.03.2026 г. е проведен прием по интервенция „Инвестиции в земеделските стопанства“, в резултат на който са подадени 3 014 заявления за подпомагане, с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 581 751 224 евро. Заявленията за подпомагане са в процес на административни проверки. Приемът по интервенция „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ стартира на 26.01.2026 г. и ще продължи до 27.04.2026 г.</p>	2020СП3.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
17	<p>Инвестиционна подкрепа по Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г. – направление „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“</p> <p>По процедура чрез подбор на проекти №BG14MFPR001-2.002 „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ по ПМДРА към м. април 2026 г. са сключени 8 административни договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 1.7 млн. евро. Извършените плащания по одобрените проекти са в размер на 703 992 евро безвъзмездна финансова помощ.</p>	2020СП3.3 2020СП3.4 2020СП3.5	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
18	<p>Инвестиция: Проект „Икономическа зона Доброславци“</p> <p>Проектът „Икономическа зона Доброславци“ (ИЗД) е във фазата на изработване на Подробен устройствен план – план за регулация и застрояване</p>	2019СП3.1 2019СП3.4 2025СП3.4	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост,	В процес на изпълнение

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<p>(ПУП–ПРЗ), съответно подготовка за изграждане на необходимата техническа инфраструктура.</p> <p>Съгласно становището на Министерството на културата (МК), територията на ИЗД, обхващаща землищата на с. Доброславци, с. Мировяне и гр. Нови Искър, се отличава с висока концентрация на недвижими културни ценности. Това налага при всяко инвестиционно намерение в обхвата на зоната задължително да бъде уведомяван Националният археологически институт с музей при Българска академия на науките (НАИМ-БАН), да се провеждат предварителни археологически проучвания, а проектната документация във всички последващи фази да се съгласува по реда и условията на Закона за културното наследство (ЗКН).</p> <p>В изпълнение на тези изисквания е проведено археологическо обследване и е представен предварителен доклад от НАИМ-БАН (08.12.2025 г.). За продължаване на процедурата по ПУП-ПРЗ се очаква окончателният доклад на комисията по чл. 158а от ЗКН. Същевременно, действащата разпоредба на чл. 15, ал. 2 от Закона за устройството и застрояването на Столичната община (ЗУЗСО), валидна към 31.12.2025 г., допуска ограничено предсрочно застрояване на територии за далекоперспективно развитие, включително за ИЗД. Съгласно действащия Общ устройствен план (ОУП) територията на ИЗД ЕАД попада в зона „обекти на сигурността и отбраната“, като след 1 януари 2026 г. същата територия ex lege преминава в зона „за спорт и атракции“, което изключва възможността за последващо индустриално развитие.</p> <p>В тази връзка, на 28.11.2025 г. в Народното събрание (НС) е внесен законопроект за изменение на ЗУЗСО, с който се създават необходимите законови предпоставки за промяна на предназначението на територията в „смесена производствена зона“. Тази промяна е критично условие за последващото развитие на терена в съвременен индустриален парк, позволяващ изграждането на високотехнологични производствени мощности, логистични бази и обслужваща инфраструктура, насочени към привличането на стратегически международни инвеститори.</p>			включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	

6.3 Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Реформа C10.R1: Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие¹⁸</p> <p>В рамките на реформата са включени три етапа.</p> <p>Първите 2 етапа са изпълнени успешно и са отчетени в рамките на първо и второ искане за плащане по ПВУ преди отчетния период.</p> <p>Законодателните изменения в АПК за въвеждане на правна рамка за електронно правосъдие по административни дела са приети от НС и са обнародвани в ДВ, бр. 63/1.08.2025 С измененията в АПК всички административни органи, съдебни органи, омбудсманът, лица, упражняващи публични функции, и адвокати могат да правят искания в административните производства по електронен път. Те задължително трябва да посочат електронен адрес за призоваване и получаване на съобщения и документи. Законът предоставя възможност за искане за издаване на индивидуален административен акт 24 часа в денонощието. Съгласно изготвения и изпратен на ЕК на 12 септември 2025 г. cover note, мярка 215 е отчетена като изпълнена.</p> <p>С Решение на МС № 237 от 22 април 2025 г. е предложено цел 216, свързана с публикуване на четири годишни анализа на прилагането на правилата за електронно правосъдие в ГПК и НПК да отпадне от ПВУ поради следните обективни обстоятелства: Успешното постигане на целта касае както изпълнителната власт чрез Министерство на правосъдието, така и съдебната власт: Висшия съдебен съвет, органите от системата на съдилищата и органите от системата на прокуратурата и следствието. В рамките на процеса по координация за изпълнението на етапа беше установен недостиг на административен капацитет и финансов ресурс, което възпрепятства изработването на предвидените анализи на база на наличните статистически данни.</p>	2019СПЗ.4 2020СП4.2 2025СПЗ.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
2	<p>Инвестиция C10.II: Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата</p> <p>Инвестицията е изпълнена.</p>	2020СП4.2 2025СПЗ.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб	Изпълнена

¹⁸ Реформата е предоговорена с изменението на ПВУ през м. юли 2025 г. Етапът, свързан с публикуване на четири годишни анализа на прилагането на правилата за електронно правосъдие в ГПК и НПК е отпаднал.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
				на социалните права (ЕССП)	
3	<p>Инвестиция С10.12: <i>Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване</i></p> <p>Информационният модул за дистанционно подаване и получаване на електронни документи е разработен, приет и внедрен. Хардуерът за дистанционно изслушване е доставен и официално приет от всички административни съдилища. Договорът за съхранение на данни е сключен и изпълнен.</p>	2020СП4.2 2025СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
4	<p>Реформа: <i>Укрепване на рамката за стратегическо планиране</i></p> <p>С РМС № 681/ 2025 г. е одобрена Методология за стратегическо планиране (Методологията), чрез което се регламентират общи правила за разработването, наблюдението, отчетането, контрола на изпълнението и оценката на националните стратегически документи. РМС № 681/2025 г. урежда също така видовете документи за стратегическо планиране с национален обхват, процедурата при разработване на нови стратегически документи и публикуването на информация за стратегическите документи в Информационна система „Мониторстат“, поддържана от Националния статистически институт (НСИ).</p> <p>Методологията създава единен подход на стратегическото планиране, като определя изисквания към структурата и съдържанието на стратегическите документи, органите на стратегическо планиране и отчетността на различните стратегически документи. Към Методологията за стратегическо планиране е разработен Наръчник за приложение на Методологията. Двата документа са създадени в рамките на проект 23BG02 „Укрепване на стратегическия подход и иновациите в държавната администрация“, финансиран от Инструмента за техническа подкрепа на Европейския съюз, като впоследствие са актуализирани. Методологията и на Наръчника към нея са публикувани на Портала за обществени консултации.</p> <p>За укрепване на рамката за стратегическо планиране е разработен каталог с показатели за наблюдение и оценка на изпълнението по области на политики в рамките на проект 24BG23 „Засилване на капацитета за разработване и мониторинг на политики“, финансиран от Инструмента за техническа подкрепа на Европейския съюз. Каталогът с показатели е одобрен с РМС № 867 от 12 декември 2025 г. и е изпратен до НСИ за интегриране в Информационната</p>	2020СП4.2 2023СП2.2	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	система „Мониторстат“ с цел използване при публикуването и отчитането на стратегически документи в системата.				
5	<p>Инвестиция С10.110: Модернизирана система за стратегическо планиране</p> <p>Етап II от проекта- „Софтуерно надграждане на ИС Мониторстат с цел добавяне на нови функционалности и промяна на съществуващите“, е приключил на 30.09.2025 г.</p> <p>Етапът включва разработване и тестване; отразяване на резултатите от тестовите и обратна връзка от потребителите, обучения; финализиране и привеждане в режим на експлоатация на модулите и функционалностите, заложи в етап II, привеждане на системата в съответствие със закона за данните – националното и европейското законодателство, свързване/интерфейси към системи и източници на данни, които не са били налични към края на 2023 г.</p> <p>Проведено е обучение на вътрешни потребители на системата, в т.ч. администратори.</p> <p>На 17.10.2025 г. е подписан окончателен приемо-предавателен протокол за системата.</p>	2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
6	<p>Инвестиция С10.17: Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството</p> <p>Има сключени договори по всички дейности и инвестицията се изпълнява.</p> <p>1. Дейност 1, Задача 2 Създаване на Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството</p> <p>Сключен договор № РД-02-29-824/25.07.2025 г. В процес на приемане на Доклад за анализ на данните и изискванията, предстои изготвяне на системен проект за системата.2. Дейност 2 – Нормативни промени – Сключен договор № РД-02-29-235/25.02.2025 г. Изготвен от изпълнителя и приет от възложителя Междинен доклад с анализ на текущото състояние на относимата законова и подзаконова нормативна уредба. Представен и в процес на разглеждане Междинен доклад с проекти на изменения и допълнения на нормативни актове и на проект на подзаконов нормативен акт, регламентиращ създаването на Системата, реда и условията за нейното поддържане и достъпа до нея</p>	2020СП4.1 2020СП4.2 2025СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>3. Дейност 3 – Публичност и информация и организация и управление</p> <p>Проведени две обществени поръчки: за информационна кампания и популяризиране на инвестицията и за изработване и доставка на рекламни материали за целите на инвестицията Сключен договор за информационна кампания и популяризиране на инвестицията. Предстои сключване на договор за доставка на рекламни материали.</p>				
7	<p>Реформа: Приемане на Закон за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити (ЗЛОККК).</p> <p>Приет е законопроект за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити, с който са транспонирани изискванията на Директива (ЕС) 2021/2167 относно условията и реда за лицензирането, осъществяването на дейността и надзора на лицата, обслужващи вземания по необслужвани кредити, които действат от името на купувач на кредити; изискванията към купувачите на кредити, които придобиват вземания по необслужвани кредити; задълженията на кредитните институции, извършващи дейност на територията на Република България, във връзка с продажбата на вземания по необслужвани кредити.</p> <p>Законът за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити (ЗЛОККК) е приет от Народното събрание на Република България и обнародван в Държавен вестник, бр. 50 от 20.06.2025 г., като е в сила от същата дата.</p>	2019СП2.3	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена

6.4 Транспорт и транспортна свързаност

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Инвестиция: Модернизация на железопътна инфраструктура:</p> <p>Със средства от ПТС за модернизация на железопътна инфраструктура се продължава изпълнението на проектите на НКЖИ, които не бяха завършени през предходния програмен период 2014-2020 г. Проектите са фазирани и тяхното изпълнение се финансира по Приоритет 1 и Приоритет 3 на ПТС както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - по приоритет 1 са одобрени и са в изпълнение три фазирани проекта: „Рехабилитация на железопътната линия Пловдив – Бургас, Фаза 2 – Етап II“; „Модернизация на железопътната линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин – Костенец, Фаза 2“ и „Модернизация на железопътна линия София – Драгоман – сръбска граница, жп участък Волюяк-Драгоман, Фаза 2“ - по приоритет 3 са одобрени и са в изпълнение два фазирани проекта: „Възстановяване, ремонт и модернизация на тягови подстанции – Варна и Разград и изграждане на тягова подстанция Русе и въвеждане на система за телеуправление и телесигнализация – SCADA, Фаза 2“ и "Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора", Фаза 2 <p>В настоящия програмен период по ПТС са включени и няколко нови допълнителни проекта, от които по приоритет 3 са одобрени и са в изпълнение следните проекти:</p> <p>„Изграждане на Интермодален терминал Русе“;</p> <p>„Разширяване функционалният обхват на ГИС на ДП НКЖИ“</p> <p>„Подготовка за изграждане на ИМТ Горна Оряховица и Видин“.</p>	2019СП3.2 2020СП3.6 2025СП4.7	МФР Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
2	<p>Инвестиция С8.11 Железопътен подвижен състав</p> <p>Подписани са следните договори за производство и доставка на жп подвижен състав:</p> <p>1) Договор № Д-9/25.04.2025 г. за доставка на 35 броя едноетажни нулевоемисионни електрически мотрисни влака, с капацитет от минимум 200 седящи места, поддръжка за срок от 15 години и обучение на персонал (12 от</p>	2019СП3.2 2020СП3.6 2020СП3.7 2023СП3.7 2024СП4.5 2025СП4.7	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>тях се финансират в рамките на Инвестиция С8.11). Съгласно представения от Консорциум БУЛЕМУ график за доставка на 12-те влака, до края на м. август 2026 г. ще бъде доставен и регистриран на името на МТС най-малко 1 бр. електрически мотрисен влак, а 11 броя влака ще бъдат приети в завода на производителя, като тяхната регистрацията се очаква да приключи до края на 2026 г.</p> <p>2) Договор № Д-30/04.09.2024 г. за доставка на 20 броя едноетажни нулевоемисионни електрически мотрисни влака, с капацитет от минимум 300 седящи места, поддръжка за срок от 15 години и обучение на персонал. Съгласно графика на Шкода доставката на 20-те влака в България ще се осъществи в периода м. март – м. август 2026 г. Първите 4 броя влака вече са на територията на България. До края на м. април се очаква доставката на още 4 броя влака.</p> <p>3) Договор № Д-4/22.02.2024 за доставка на 9 броя електрически маневрени локомотиви, поддръжка за срок от 15 години и обучение на персонал. Изпълнителят Експрес Сервиз ООД е произвел и доставил всички 9 броя маневрени локомотива.</p>				
3	<p>Инвестиция: Изграждане и модернизация на пътища и автомагистрали</p> <p>По Приоритет 2 на ПТС са предвидени за финансиране приключването на АМ Струма и АМ Европа, както и първите два участъка от АМ Велико Търново Русе. На 18.06.2025 г. е сключен договор за БФП за Автомагистрала Русе – Велико Търново от км 0+400 до км 76+040 на обща стойност (БФП +Съфинансиране) 1 017 760 423,61 евро. На 24.10.2025 г. е сключен договор за БФП за Автомагистрала Европа от км 15+500 до км 48+903- Фаза 2 на обща стойност (БФП +Съфинансиране) 128 706 673,82 евро.</p>	2024СП4.5 2025СП4.7	МФР Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
4	<p>Инвестиция: Подобряване на инфраструктурата и нормално функциониране на граничните контролно-пропускателни пунктове (ГКПП):</p> <p>1. Приключи изпълнението на „Цялостна реконструкция и модернизация на ГКПП „Станке Лисичково“.</p> <p>2. „Цялостна реконструкция и модернизация на ГКПП „Златарево“- изпълняват се строително-монтажни работи.</p> <p>3. „Реконструкция на ГКПП „Капитан Андреево“ – изпълнява се етап съгласуване на работен проект от МВР-ГД ГП, ГД НП, ГД ПБЗН, МОСВ, БАБХ, РЗИ и от експлоатационните дружества на комунални услуги.</p>	2019СП3.2 2023СП3.4	Национално финансиране Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол Customs	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>4. „Реконструкция на ГКПП „Калотина Етап 3“ – изпълнението е на етап издаване на виза за проектиране от МРРБ.</p> <p>5. „Реконструкция на ГКПП „Лесово“ – разработен идеен проект и изпратен за съгласуване на службите за граничен контрол.</p> <p>6. Оборудване със специализирана техника и съоръжения на митническите пунктове и митническите лаборатории – инвестицията се изпълнява.</p>		Control Equipment Instrument (CCEI) МФР		
5	<p>Инвестиция по Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България-Северна Македония</p> <p>Изготвена документация за обекта, съгласно екологичното законодателство:</p> <p>1. Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на Инвестиционно предложение „Изграждане на ГКПП „Струмяни – Берово“ в едно с необходимата довеждаща инфраструктура, в т.ч. проект на път III–1008 „Струмяни – ГКПП „Клепало““, ведно с приложения.</p> <p>2. Доклад за оценка на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитена зона BG0000366 “Кресна – Илинденци” (ДОСВ), ведно с приложения.</p> <p>3. Доклад за приложение на принципа за ненанасяне на значителни вреди – DNSH.</p> <p>4. Доклад за адаптация към изменение на климата, съгласно Технически насоки за осигуряване на климатичната устойчивост на инфраструктурата през периода 2021—2027 година.</p> <p>В началото на м. март 2026 г. документация от проведените обществени обсъждания е внесена в МОСВ с искане да се даде ход на процедурата по глава VI на Наредбата за ОВОС. На заседание на 02.04.2026 г. Висшият експертен екологичен съвет (ВЕЕС) в МОСВ прие решение за осъществяване на инвестиционното намерение, по Вариант 1 за трасето на пътя. В решението на МОСВ се указват всички условия (мерки), които следва да се съобразят и приложат при изпълнение на инвестиционното предложение.</p> <p>Предстои възлагане на процедура за инженеринг на комплексната инфраструктура на ГКПП (на територията на община Струмяни).</p>	2019СПЗ.2 2022СПЗ.4 2023СПЗ.4	Национално финансиране Програма ИНТЕРРЕГ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
6	<p>Инвестиция: Изграждане, реконструкция и основен ремонт на техническа и социална инфраструктура на общините</p>	2019СПЗ.2 2023СПЗ.7	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Продължава изпълнението на Инвестиционната програма за общински проекти по Приложение № 3 на ЗДБРБ за 2025 г. Финансират се проектите по вече подписаните споразумения с кметовете на общини, одобряват се искания за плащания, извършват се проверки на място. През 2026 г. разплащанията се извършват чрез финансиране от Българската банка за развитие.			Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	
7	Инвестиция: <i>Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i> Продължава оценката на подадените проектни предложения по процедура БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ и сключването на договори за предоставяне на БФП за одобрените проектни предложения. Сключените до момента договори са в процес на изпълнение. В изпълнение са и одобрените проекти по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“.	2019СП3.2 2023СП3.7 2025СП4.7	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
8	Реформа С8.Р3: <i>Устойчива градска мобилност</i> ¹⁹ Реформата включва интегрирането на устойчивата градска мобилност в териториалните стратегии за развитие, което е изпълнено успешно и е отчетено в рамките на второто искане за плащане по ПВУ.	2019СП3.2 2023СП3.7 2024СП4.5 2025СП4.7	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
9	Инвестиция С8.17: <i>Екологосъобразна мобилност — пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност</i> В рамките на процедура BG-RRP-8.013 „Екологосъобразна мобилност“ са сключени 15 договора за финансиране. Един договор е прекратен по искане на крайния получател. Останалите 14 договора са в процес на изпълнение.	2020СП3.7 2023СП3.7 2024СП4.5 2025СП4.7	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
10	Инвестиция: <i>Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i>	2019СП3.2 2023СП3.7	МФР	Социална и икономическа устойчивост,	В процес на изпълнение

¹⁹ Реформата е променена с изменението на ПВУ от месец ноември 2025 г. .

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Продължава оценката на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ и сключването на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Сключените до момента договори са в процес на изпълнение. В изпълнение са и одобрените проекти по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“.	2024СП4.5 2025СП4.7		включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	
11	Реформа C8.R1: Стратегическата рамка за транспорта ²⁰ Реформата обхваща 4 етапа и 3 цели: Националният план за развитие на комбинирания транспорт в България до 2030 г. е приет и отчетен в рамките на първото искане за плащане по ПВУ. Мерките в областта на транспорта относно управлението и изпълнението на железопътни проекти за TEN-T са предприети. Предстои отчитането на етапа в рамките на четвъртото искане за плащане по ПВУ през м. април 2026 г. Пазарната оценка за железопътния сектор, определяща обхвата на задължението за извършване на обществена услуга съгласно новия ДОУ е направена и етапът е отчетен и оценен положително в рамките на третото искане за плащане по ПВУ, подадено през м. октомври 2025 г. Сключени са новите договори за обществени услуги за железопътен превоз. Етапът е отчетен в рамките на четвъртото искане за плащане по ПВУ през м. април 2026 г.	2019СП3.2 2023СП3.7 2024СП4.5 2025СП4.7	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
12	Реформа C8.R4: Интегриран обществен транспорт ²¹ Приет е Закон за обществения транспорт, който включва разпоредби за създаването и поддържането на национална система за единен транспортен документ. Етапът е отчетен в рамките на четвъртото искане за плащане по ПВУ.	2019СП3.2 2023СП3.7 2024СП4.5 2025СП4.7	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
13	Инвестиции програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027	2023СП3.1 2025СП4.7	МФР	Социална и икономическа	В процес на изпълнение

²⁰ Реформата е предоговорена с изменението на ПВУ от м. юли и м. ноември 2025 г.

²¹ Реформата е предоговорена с изменението на ПВУ от м. юли и м. ноември 2025 г. Етапите на Реформата са променени от 3 на 1 етап.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Програмата е в средата на своето изпълнение и въпреки по-късното стартиране на програмния период към момента (април 2026) са договорени 83,14% от бюджета на програмата и са разплатени 26, 3%.			устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	
14	<p>Инвестиция С8.16: Линия 3 на метрото в София</p> <p>По част от дейностите се отчита известно забавяне заради неизплатени индексации на изпълнителите на договори за СМР. В рамките на чл. 21 от Регламента за МВУ е поискана промяна с оглед отразяване на изменението на стойността на договорите за СМР в резултат на инфлацията. В резултат на това МФ е сключило допълнително споразумение с Метрополитен ЕАД, въз основа на което финансирането по инвестицията е увеличено с около 34 млн. евро. Общата стойност на инвестицията след актуализация на бюджета възлиза на 144 348 456 евро.</p> <p>Инвестицията е изпълнена на 97%, като се очаква след окончателното приключване на тестове на системите за управление на влаковото движение и издаване на акт № 16 линията да бъде въведена в експлоатация. Въз основа на подавани регулярни финансово-технически отчети и анализ на проследяване на инвестицията пускът на линията се очаква да е през юли-август 2026 г.</p>	2024СП4.5 2025СП4.7	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

6.5 Енергетика

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Реформа С4.Р6: Увеличаване на производството на електроенергия от възобновяеми източници²²</p> <p>Първата част от реформата е изпълнена посредством влизане в сила на правни актове, с които 1) се опростяват процедурите за издаване на разрешения за инсталации за енергия от възобновяеми източници, произвеждащи електроенергия, 2) се дава възможност за определяне на приоритетни зони за разположени на сушата вятърни паркове и 3) се опростява процедурата за</p>	2019СП3.3 2020СП3.3 2020СП3.5 2020СП3.8 2022СП3.3 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в	В процес на изпълнение

²² Реформата е предоговорена с измененията на ПВУ от месец юли и от месец ноември 2025 г. .

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>издаване на разрешения за слънчеви фотоволтаични инсталации за собствено ползване до 1 MW. Приети са изменения и допълнения на Закона за енергията от възобновяеми източници, както следва: ДВ № 42 от 2022, ДВ № 86 от 2023; ЗИД на Закона за регионалното развитие, ДВ № 6 от 2023; ЗИД на Закона за акцизите и данъчните складове ДВ № 102 от 2022;</p> <p>Втората част на реформата е в процес на изпълнение и включва приемане на план за определяне на приоритетна(и) зона(и) за вятърна енергия от разположени на сушата инсталации и влизане в сила на други правни актове, свързани с улесняване на производството на електроенергия от възобновяеми източници.</p>	2024СП4.2 2025СП4.1		<p>областта на климата</p> <p>Енергийна сигурност</p>	
2	<p>Реформа С4.R8: Либерализация на пазара на електроенергия²³</p> <p>Реформата включва влизане в сила на правни актове и интеграция на пазара на електроенергия. За целите на реформата са направени изменения и допълнения в Закона за енергетиката (ЗЕ), обн. ДВ бр. № 96/2023 г., № 39/2024 и № 44/30.05.2025 с указано влизане в сила на разпоредбите, касаещи либерализацията на пазара на едро и преходния период за пазара на дребно от 1 юли 2024 г. С изменения в Закона за енергетика, обн. ДВ № 39 от 2024 г. влизането в сила на тези разпоредби е отложено с една година. Съобразно постигнатите договорености с екипите на ЕК в хода на предоговаряне на целите и етапите по изпълнение на реформата, през 2025 г. са предложени и приети нови изменения в ЗЕ (ДВ, бр. 44/2025), като е постигната либерализация на пазара на електрическа енергия и на дребно и същевременно са обезпечени нуждите на крайните снабдители за покриване на битовото потребление на електрическа енергия в страната чрез създадения нов механизъм „Търгове – краен снабдител“ на сегмент „Двустранни договори“ на организиран борсов пазар. Съгласно действащата нормативна уредба, Комисията за енергийно и водно регулиране има задължение за определяне на базова стойност на електрическата енергия и компонентата от цената на крайния снабдител, формиращи цените, които битовите крайни клиенти следва да заплащат, като същевременно определя ежемесечно компенсация за покриване на разликата между базовата стойност и постигнатата средна месечна цена от съответен краен снабдител.</p>	2019СП3.3 2020СП3.5 2020СП3.8 2022СП3.4 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1 2024СП4.2 2025СП4.1	МВУ	<p>Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата</p> <p>Енергийна сигурност</p>	Изпълнена

²³ Реформата е предоговорена с измененията на ПВУ от месец юли и месец ноември 2025 г.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
3	<p>Реформа С4.Р7: Подкрепа за веригата за създаване на стойност на чистия водород</p> <p>Националната пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород е приета с РМС от 26.04.2023 г.</p> <p>С приети изменения в Закона за енергията от възобновяеми източници, Закона за енергетиката и в подзаконовата нормативна рамка са адресирани основните пречки, посочени в Пътната карта.</p>	2019СПЗ.1 2020СПЗ.5 2020СПЗ.8 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1 2025СП4.1 2025СП4.3	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата; Енергийна сигурност	Изпълнена
4	<p>Инвестиция С4.16: Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и за съхранение на електроенергия</p> <p>Проведени търгове и са подписани договори с крайни получатели.</p> <p>Инвестицията се изпълнява в две покани за кандидатстване:</p> <ul style="list-style-type: none"> о По процедура BG-RRP-4.032 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност от 200 kW до 2 MW" са сключени договори за финансиране с 252 крайни получатели на стойност 72,6 млн. евро; о По процедура BG-RRP-4.033 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност над 200 kW" са сключени договори за финансиране с 61 крайни получатели на стойност 231,7 млн. евро 	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2020СПЗ.8 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1 2024СП4.2 2025СП4.1 2025СП4.3	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение
5	<p>Реформа С4.Р1: Създаване на Национален фонд за декарбонизация</p> <p>Реформата включва Влизане в сила на правен(ни) акт(ове) за създаване на Национален фонд за декарбонизация, подписан договор с избран управител на фонда и приети правила за дейност.</p> <p>Приети са изменения и допълнения в Закона за енергийната ефективност (ДВ № 97 от 2025 г.), с които се регулира създаването, управлението и структурата на Националния фонд за декарбонизация (ДВ, бр. 97/ 14.11.2025 г.)</p>	2019СПЗ.3 2023СПЗ.5 2025СП4.6	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	В процес на изпълнение е приемането на Оперативни правила за работа на фонда и провеждането на процедура за избор на управител.			Енергийна сигурност	
6	<p>Инвестиция С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд</p> <p><u>Под-мярка 1</u> Енергийно ефективно обновяване на жилищни сгради:</p> <p>С Постановление на Министерски съвет № 22 от 29.01.2026 г. :</p> <p>- 585 проектни предложения със сключени договори по процедура BG-RRP-4.023 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-Етап I“ остават на управление в МРРБ с краен срок за изпълнение 30.06.2026 г.</p> <p>- включва се нова инвестиция С4.19 „Схема за субсидиране – обновяване на жилищни сгради“, която се изпълнява от ББР с общ бюджет 246.6 млн. евро, в рамките на който след независима оценка от ББР ще се финансират до 177 проектни предложение със сключени договори по процедура BG-RRP-4.023 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-Етап I“ и процедура BG-RRP-4.024 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-Етап II“ в пълнота със 100 % интензитет на безвъзмездната финансова помощ. С остатъка от ресурса ще бъдат финансирани проектни предложения от резервния списък на процедура BG-RRP-4.023 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-Етап I“, като за тях ББР ще извърши нова оценка и класиране. Крайният срок за изпълнение е 31.12.2029 г.</p> <p><u>Под-мярка 2</u> Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради:</p> <p>В рамките на процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ са сключени 283 договора за финансиране от които 8 са прекратени поради проблеми с обществените поръчки. Два договора са приключили. Постигнати са средните резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Енергийно-ефективно саниране на нежилищни сгради – 24 бр. сгради; • Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради — обновена площ на обществени сгради – 25 756,43 кв. м.; • Понижаване на годишното потребление на първична енергия – 6 845 572,30 kWh/година; • Намаляване на емисиите на парникови газове – 1 504,92 тонове CO2 екв. 	2019СП3.3 2020СП3.5 2022СП3.4 2023СП3.5 2025СП4.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>В рамките на процедура BG-RRP-4.022 „Повишаване на енергийната ефективност в публични сгради на Българска академия на науките“ са сключени 12 договора за финансиране.</p> <p><u>Под-мярка 3</u> Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от туристическия сектор:</p> <p>В рамките на процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“ са сключени 267 договора за финансиране, от които 39 са прекратени поради проблеми с обществените поръчки. Приключили са 5 договора, по които са постигнати следните резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Енергийно-ефективно саниране на нежилищни сгради – 38 бр. сгради; • Обновена разгъната застроена площ – 98 458,18 кв. м.; • Понижаване на годишното потребление на първична енергия – 18 948 100,49 kWh/година; <p>Намаляване на емисиите на парникови газове – 4 094,57 тонове CO2 екв.</p>				
7	<p><i>Инвестиция C4.I2: Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата</i></p> <p>По процедурата са сключени 1513 договора. Подадени са 1413 доклада за приключване и искания за плащане. 103 договора не са изпълнени. Министерството на енергетиката е проследило индивидуално всеки краен бенефициент и е потвърдило неизпълнение на договорите поради различни причини – липса на интерес, промяна на собствеността, липса на финансиране и др.</p> <p>С изпълнението на инвестиция C4.I2 домакинствата са били подкрепени за инсталиране на слънчеви системи за битова гореща вода или фотоволтаични системи до 10 kWp. Подкрепата е довела до инсталирането на 10 899,96 kWp фотоволтаични панела, 8 846,06 kWh съвместно разположени инсталации за съхранение на батерии и инсталации за битова гореща вода с обем 53,37 m³. Подкрепата е от съществено значение за пилотните схеми за подкрепа на ниво домакинства, които са ключови и за повишаване на осведомеността и привличане на интерес, демонстриране, тестване и задействане на развитието на подкрепяща среда (вкл. на регулаторно ниво) и има перспектива за по-нататъшно разширяване в рамките на Националния фонд за декарбонизация (вж. Реформа C4.R1 Създаване на Национален фонд за декарбонизация).</p>	2019СП3.3 2020СП3.5 2022СП3.1 2022СП3.2 2022СП3.4 2023СП3.2 2024СП4.1 2025СП4.1	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Изпълнена

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
8	<p>Инвестиция С4.13: Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление</p> <p>В резултат на проведени преговори с ЕК по чл. 21 от Регламента за МВУ е сключено Допълнително споразумение №1/22.12.2025 г. към Оперативното споразумение, съгласно което общия бюджет на Инвестицията е намален, а заложената цел за намаляване на потреблението на енергия е намален на 120 000 MWh/г. Сроковете за изпълнение и отчитане са удължени съответно на 30.06.2026 г. и 31.08.2026 г. Подписани договори за БФП, посочената в Решението за изпълнение на Съвета (CID) цел се очаква да бъде изпълнена.</p>	2019СП3.3 2022СП3.4 2025СП4.1	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение на инвестицията
9	<p>Инвестиция С4.18: Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)</p> <p>По Инвестиция С4.18 са сключени 81 договора за предоставяне на безвъзмездна помощ на стойност 596,5 млн. евро</p>	2019СП3.3 2020СП3.5 2020СП3.8 2022СП3.1 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1 2024СП4.2 2025СП4.3	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение на инвестицията
10	<p>Инвестиции по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027</p> <p>Към началото на 2026 г. в изпълнение са две процедури, подкрепящи разработването и внедряването на иновации в област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027: BG16RFPR001-1.003 „Внедряване на иновации в предприятията“ и BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, а в процес на договаряне е процедура за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията. Сключени са споразумения с два финансови посредника за изпълнението на част от ресурса по дълговия ФИ Портфейлна гаранция с таван на загубите за кръгова икономика с възможност за комбинация с БФП“.</p>	2019СП3.3 2022СП3.2 2022СП3.4 2023СП3.5 2025СП4.6	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>Одобрено от ЕК е изменение в програмата, което включва създаването на нови приоритети „Платформа за стратегически технологии за Европа (STEP) – подкрепа за чисти и ресурсно ефективни технологии“ за насърчаване на инвестициите в чисти и ресурсоефективни технологии от критично значение, попадащи в обхвата на STEP, както и приоритет „Подкрепа за STEP технологии“, която ще осигурява подкрепа за инвестиции във всички области на STEP, вкл. чисти и ресурсоефективни технологии.</p> <p>Изпълнението на ПКПП 2021–2027 се осъществява по план, като дейностите напредват в съответствие с утвърдения график. Програмата се реализира поетапно, а завършването ѝ е предвидено до 2030 г.</p>				
11	<p>Инвестиция: Изграждане на етап 2 на Национално хранилище за ниско и средноактивни радиоактивни отпадъци</p> <p>В годишните програми (в т.ч. Актуализираната средносрочна бюджетна програма 2025–2028) на ДП РАО са предвидени средства и дейности за стартиране на етап 2 от изграждането на Национално хранилище за ниско и средноактивни радиоактивни отпадъци. Хранилището получи разрешение за ползване от ДНСК (Акт 16) през м. март 2026 г.</p> <p>Изграждането на Националното хранилище за радиоактивни отпадъци е финансирано безвъзмездно от Международен фонд „Козлодуй“ чрез ЕБВР със приблизително 76 млн. евро. Националното финансиране на проекта е в размер на около 34 млн. лв.</p> <p>На 14.04.2026 г. на площадката Радиана Националното хранилище е официално открито.</p>	2019СПЗ.3 2020СПЗ.6	Национално финансиране Международен фонд Козлодуй	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
12	<p>Инвестиция: Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</p> <p>Продължава оценката на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ и сключването на договори за предоставяне на БФП. Сключените до момента договори са в процес на изпълнение. В изпълнение са и одобрените проекти по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“.</p>	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2022СПЗ.4 2023СПЗ.5 2024СП4.1	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Приключила е втората процедура за подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции (с фокус върху енергийна ефективност на жилищни сгради, образователна, здравна и социална инфраструктура). Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-2.004 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини – 2“ за проектите, включени в одобрените концепции за ИТИ.			Енергийна сигурност	
13	<p>Инвестиция: <i>Справедлив преход (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i></p> <p>В процес на изпълнение са сключените договори за предоставяне на БФП по процедура BG16FFPR003-4.001 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради, включително справяне с енергийната бедност“ и по процедура BG16FFPR003-4.005 „Подкрепа за индустриални и логистични паркове и зони с фокус върху използването на чиста енергия“.</p> <p>Към момента се сключват договори по следните процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“ - BG16FFPR003-4.006 „Подкрепа за производствени инвестиции в големи предприятия в регион Стара Загора“ <p>В процес на оценка са подадените проектни предложения по процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BG16FFPR003-4.007 „Подкрепа за енергийни общности с цел устойчиви и чисти енергийни решения“ - BG16FFPR003-4.008 „Социално-икономическа трансформация на минни терени“ - BG16FFPR003-4.011 „Подкрепа за фотоволтаични паркове“ <p>Обявени са процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BG16FFPR003-4.013 „Подкрепа на научно-изследователска и развойна дейност (НИРД)“ със срок за кандидатстване 18.05.2026 г. <p>Подготвят се документи за кандидатстване по процедура BG16FFPR003-4.010 „Капацитет за водородна верига на добавена стойност“.</p>	2019СПЗ.3 2020СПЗ.4 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2022СПЗ.4 2022СПЗ.5 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2023СПЗ.3 2023СПЗ.5 2023СПЗ.6 2024СП4.1 2024СП4.2 2024СП4.3 2024 СП4.4 2025СП4.1 2025СП4.3 2025СП4.5 2025СП4.6	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
14	<p>Инвестиция Изграждане на Вертикален газов коридор (Север – Юг)</p> <p>Продължава активната работа по изграждането на Вертикалния газов коридор. Напредваме с реализацията на разширението на газопреносната мрежа по направлението „Рупча – Ветрино“, което ще позволи допълнителен капацитет от 5 до 10 млрд. куб. м. по Трансбалканския газопровод, като ключов елемент от Вертикалния газов коридор. Същевременно, стартира процес по увеличаване на капацитета за разширяване на междусистемната връзка България – Гърция (IGB) от 3 до 5 млрд. куб. м., което ще засили сигурността на доставките за целия регион, подобри достъпа до алтернативни източници и допринесе за интеграцията на европейския газов пазар.</p> <p>Проектите за повишаване на капацитетите в точката на междусистемно свързване Кулата/Сидирокастро в посока от Гърция към България и в точката на междусистемно свързване Негру Вода 1/Кардам в посока от България към Румъния са ключова част от цялостната визия на Вертикалния газов коридор, като едновременното наличие на разширената инфраструктура по двата проекта е необходимо за постигане на заложените цели за диверсификация и подобряване на сигурността на доставките. „Булгартрансгаз“ ЕАД предвижда и изпълнение на проект за свързване на източномаришкия басейн с Вертикалния газов коридор, чрез изграждане на довеждаща газопреносна инфраструктура в района, като при реализирането му ще се създаде възможност добавеният капацитет от реализацията на предходните два проекта да се използва за развитие на вътрешната газопреносна мрежа и ще осигури достъп на по-широк кръг потребители до природен газ. Общата индикативна стойност за реализация на трите проекта, включваща проектиране, доставки и строителство, е в размер на около 420 млн. евро. В същата не се включват бъдещите разходи за съпътстващи дейности, необходими за реализация на проектите. В тази връзка е изпратено писмо от министъра на енергетиката до ЕК с молба да разгледа разработването на адекватен и устойчив инструмент за подкрепа, който да осигури необходимите условия за финансиране на стратегическите капиталови разходи.</p> <p>Очаква се инфраструктурата на българска територия да бъде завършена до м. октомври 2026 г.</p>	2023СП3.4 2024СП4.3	Държавна гаранция	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
15	<p>Инвестиция Увеличаване капитала на БЕХ ЕАД</p> <p>На 17.03.2026 г. постъпи пети кръг въпроси от Европейската комисия, които са необходими на екипа по дело SA.113931 Увеличаване капитала на БЕХ ЕАД с цел увеличение на капитала на „Мини Марица Изток“ ЕАД за изясняване на всички факти и обстоятелства.</p> <p>След разглеждане на предоставената информация от страна на Р България и в случай, че прецени, че е достатъчна, ЕК ще премине към произнасяне относно определяне на мярката като непомощ или допустима държавна помощ по дело SA.113931 Увеличаване капитала на БЕХ ЕАД с цел увеличение на капитала на „Мини Марица Изток“ ЕАД с 1 000 000 000 лв. /в периода 2025 – 2028 г. с по 250 000 000 лв. годишно/.</p>	2020СП3.4 2020СП3.6 2020СП3.8	Национално финансиране	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
16	<p>Инвестиция Нови ядрени мощности на площадката на АЕЦ „Козлодуй“</p> <p>В процес на изпълнение са всички подготвителни дейности, свързани с разработването на новия блок 7 на площадката на АЕЦ „Козлодуй“. Предвижда се и изграждането на блок 8 на същата площадка. За блок 7 – в процес на подготовка са документите по чл. 45, ал. 2 от ЗБИЯЕ. За блок 8 – през м.08/2025 г. е подадено задание за ДОВОС към МОСВ.</p>	2020СП3.8 2022СП1.2 2022СП3.1 2023СП3.1 2024СП4.1	Държавна гаранция	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
17	<p>Инвестиция Увеличаване на експлоатационния потенциал на ПАВЕЦ „Чаира“</p> <p>На 5 май 2025 г. на ГД „Околна среда“ и ГД „Енергетика“ е представен пълен пакет за съответствие с екологичните изисквания. Разработени са целите по Natura 2000 за засегнатите зони и е изготвен анализ на съответствието на проекта с определените специфични и подробни цели на опазване на четирите засегнати зони с вече изготвения ОВОС. Изпратен е анализ до генерална дирекция "Околна среда" и "Енергетика" към ЕК с премахване на обективните пречки пред оценката на проекта като "проект от общ интерес" (ПОИ). На 16 май 2025 г. МЕ изпрати писмо за подкрепа на проект "Яденица" до Европейската комисия. След представяне на пълния пакет за съответствие с</p>	2020СП3.4 2020СП3.6 2020СП3.8 2022СП1.2 2022СП3.1 2022СП3.2 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1 2025СП4.1 2025СП4.3	Държавна гаранция	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	екологичните изисквания, на 1 декември 2025 г. проектът възстанови статута на „проект от общ интерес“ и отново е включен в списъка на ПОИ.				
18	Инвестиция водноелектрически централи „Батак“ и „Доспат“ НЕК ЕАД подаде кандидатурите на двете проектни предложения да бъдат включени в Седми списък с ПОИ, съгласно новия ревизиран Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета относно указания за транс-европейската енергийна инфраструктура. Проектите са включени във Втори (Седми) списък с ПОИ.	2020СП3.4 2020СП3.6 2020СП3.8 2022СП1.2 2022СП3.1 2022СП3.2 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1 2025СП4.1 2025СП4.3	МФР Механизъм за свързване на Европа	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
19	Инвестиция Разширяване на ПГХ Чирен През ноември 2024 г. е въведен в експлоатация газопровод с дължина на трасето 41,5 км, свързващ ПГХ Чирен със съществуващата газопреносна мрежа в района на с. Бутан, област Враца. Надземните съоръжения са въведени в експлоатация през март 2025 г. Изпълнението на под-проекта за сондажния фонд е в етап провеждане на обществена поръчка за избор на изпълнител.	2023СП3.2 2024СП4.2 2025СП4.3	Държавна гаранция Механизъм за свързване на Европа	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
20	Инвестиции по линия на Механизма за свързване на Европа, включени в списъка с проекти от общ интерес (ПОИ) и проекти от взаимен интерес, съгласно преразгледания Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура, приет от ЕК на 25.11.2023 г. - Проект 10.3.2 Вътрешна инфраструктура за водород в България в посока към границата с Гърция Проектът стартира през септември 2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД подготвя документацията за кандидатстване за безвъзмездно финансиране за извършване на подготвителни дейности по отворената на 2 април 2025 г.	2019СП3.1 2019СП3.3 2020СП3.2 2020СП3.3 2020СП3.4 2020СП3.7 2022СП1.2 2022СП3.1 2022СП3.2 2023СП3.1 2023СП3.2	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на енергетиката и климата	В процес на изпълнение

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<p>процедура по Механизма за свързване на Европа, с краен срок 16.09.2025 г. Проектът е включен в списъка на одобрените за финансиране ПОИ през 2026 г.</p> <p>- Проект 12.2 CARMEN/КАРМЕН (България, Румъния)</p> <p>През м. февруари 2025 г. проектът е одобрен за безвъзмездно финансиране от МСЕ за извършване на подготвителни дейности. Подготвя се документацията за провеждане на ОП за избор на изпълнител на прединвестиционни дейности, необходими за старта на строителството на една от четирите предвидени нови подстанции – 400 kV Добрич 2. ЕСО ЕАД е в етап на подписване на рамкови споразумения за възлагане на дейности във връзка с предстоящите процедури по ОВОС.</p> <p>- „Кармен 2“ е съвместен проект между българския „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и румънските преносен оператор „Транселектрика“ и разпределителното дружество Delgaz Grid S.A. Проектът е насочен към дигитализация и разширяване на електропреносната мрежа на България и Румъния с цел модернизирание и увеличаване на нейните преносни способности за присъединяване на новоизграждащите се ВЕИ мощности.</p>	<p>2023СП3.3 2023СП3.4 2024СП3.6 2024СП4.1 2024СП4.2 2024СП4.3 2025СП4.3</p>		<p>Енергийна сигурност</p>	

6.6 Цифровизация

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Инвестиция С4.14: Цифрова трансформация на електропреносната мрежа</p> <p>Редовно отчитане към ЕК на междинни етапи и цели.</p> <p>Проект Greenabler е инвестиция за 160 млн. евро на база изчисления за реконструкция на 753 км. електропроводи 110 kV и удвояване на около 92 км. електропроводи 110 kV. – Инвестиция в TSO/DSO: 80 млн. евро включително: Център за данни и уеб-базирана информационна система на ОПС (съхранение на данни, сървъри, SAN и Ethernet комутатори, защита и др.): 6 млн. евро; Пасивна оптична мрежа по далекопроводи средно напрежение на ОРС (11 000 км. оптични влакна): 59 мил. Евро; Изграждане на 1-ви етап на активна телекомуникационна мрежа на ОРС от ТП на ОРС до подстанции на ОРС (14 000 комплекта телекомуникационно оборудване): 15 млн. евро.</p>	<p>2020СП3.5 2020СП3.8 2023СП3.3 2023СП3.4 2024СП4.2 2024СП4.3 2025СП4.4</p>	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
2	<p>Инвестиция С7.11: Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура</p> <p>Инвестицията се изпълнява съгласно сроковете на проекта – 30.06.2026 г., финализиран обществени поръчки и подписани договори.</p> <p>Изпълнението на Дейност 1 се реализира чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подмяна на устройства за ЕЕСМ в DWDM /Core/ Aggregation слоеве, ремонт и оборудване на съществуващи локации – подписани два договора през м. декември 2024 г.; - Подмяна и доставка на нови устройства за ЕЕСМ в Access слой и оборудване на съществуващи локации – подписан договор през м. юли 2025 г.; - Изграждане на резервен защитен интернет възел и система за управление и наблюдение и средства за защита на ЕЕСМ – подписан договор през м. юли 2025 г.; - Доставка на устройства за ЕЕСМ в Access слой за нови локации в общински центрове – подписан договор през м. август 2025 г.; - Подмяна на MMF кабели по съществуващи трасета в населени места и осигуряване на оптична свързаност до университети и научни институти – подписан договор през м. юли 2025 г.; 	<p>2020СП2.3 2020СП3.4 2020СП4.3</p>	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>- Доставка и оборудване на възли за свръхвисокоскоростен достъп в 24 университета и научни института – подписан договор през м. юли 2025 г.</p> <p>На 10 януари 2025 г. МТС стартира процедура за подбор на кандидати за изграждане на мрежи с много голям капацитет за достъп до интернет предимно в селските и слабонаселени райони с финансиране в размер на 390.7 млн. лв. без ДДС и краен срок за кандидатстване 11 април 2025 г. Всяко проектно предложение трябва да обхваща един от 6-те NUTS 2 района за планиране, като от кандидатите се изисква да предоставят собствен принос от поне 10%.</p> <p>На 10 юни 2025 г. са подписани шест договора на стойност над 443 млн. лева за изграждане на цифрови мрежи в страната. Крайните получатели трябва да експлоатират инфраструктурата в продължение на най-малко 20 години от края на подпомаганата мярка, като ще предоставят на други оператори достъп на едро до инфраструктурата (активните елементи и пасивната част).</p> <p>Крайните получатели са провели процедури за избор на изпълнители над прага, съгласно ПМС 80 от 9 май 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, през Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН 2020). Подадени, проверени и са верифицирани средства по два Финансово-технически отчета от крайните получатели. До момента са изтеглени близо 2000 км оптичен кабел и са готови за свързване над 50 общини. Има забавяне в съгласувателната процедура на техническите проекти за някои трасета, което забавя строително-монтажните работи.</p>				
3	<p>Реформа: Трансформиране на митническата администрация в цифрова администрация посредством интеграция на информационните процеси, изграждане на информационни системи за подобряване работата на ГКПП, повишаване на ефективността на митническия контрол, увеличаване на пропускателната способност на ГКПП и превенция на корупционни прояви.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проект „Изграждане на система за управление на трафика върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза „Предаване“. - Проект „Система за управление на опашките върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза „Предаване“. - Проект „Доставка, инсталация, интеграция и гаранционна поддръжка на единно техническо решение за изграждане на DRC за нуждите на Агенция 	2019СП1.1 2019СП3.4 2020СП4.1 2020СП4.2	Национално финансиране МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<p>„Митници“ – етап 2“. Дейностите по проекта се изпълняват съгласно план графика.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на Система за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS) Phase 4.2 и Система за обмен на акцизни данни (SEED) върху Cloud архитектура. Системата е внедрена в реална експлоатация на 12.02.2026 г. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на Модул „Анализ на риска“, във връзка с интеграцията с централизираната система PoUS“. Изпълнява се фаза „Изграждане“. - Проект „Развитие и въвеждане на институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на националната среда за митническо обслужване на едно гише – обмен на сертификати, във връзка с преминаване към версия 6 на EU CSW-CERTEX, и на декларативните системи (МИСВ, МАСИ) върху Cloud архитектура“. Провежда се съгласувателна процедура с МЕУ, по реда на ЗЕУ. 				

6.7 Здравеопазване и социално включване

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Инвестиция: Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ</p> <p>Доставени са всички предвидени по проекта 400 бр. оборудвани медицински превозни средства (линейки) с необходимото оборудване и медицинска апаратура</p> <p>Продължава извършването на предвидените интервенции в инфраструктурата на 235 обекта от системата за спешна медицинска помощ в страната:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 133 обекта с изпълнени строително-монтажните работи и въведени в експлоатация; - 56 обекта са в процес на изпълнение; - В процес на провеждане са процедури за възлагане на обществени поръчки с предмет извършване на строително-монтажни работи в обекти по проекта. 	2019СП4.5 2025СП5.5	МФР Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
2	<p>Инвестиция C12.I4: Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха</p> <p>До 27.03.2026 г. са доставени общо 5 броя хеликоптери с необходимото оборудване и апаратура, както и наземно оборудване за всички хеликоптери. В процес на организиране е приемането на хеликоптер № 6 до края на м. април 2026 г. До края на м. юни 2026 г. се очаква да бъдат доставени последните два хеликоптера.</p>	2019СП4.5 2020СП1.3 2025СП5.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
3	<p>Инвестиция: Изграждане на „Национална многопрофилна болница за активно лечение на деца“ в гр. София</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвени и финализирани са експертните доклади от Европейската инвестиционна банка /ЕИБ/, свързани с функционалното планиране и оборудване на Националната детска болница; • Подготвено, възложено и финализирано от ЗИКДБ ЕАД е Обемно-устройствено проучване, определящо параметрите на застрояване, функционалните зони и интеграцията на бъдещия обект в градската среда; 	2019СП4.5 2025СП5.5	Национално финансиране (чрез увеличаване капитала на „Здравна инвестиционна компания за детска болница“ ЕАД към МЗ)	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<ul style="list-style-type: none"> Издадена е Виза за проектиране; ЗИКДБ ЕАД е финализирала и събирането, систематизирането и анализа на всички необходими изходни данни за проектиране – инженерни, устройствено-планови, технически и нормативни; ЗИКДБ ЕАД е изготвила Задание за проектиране, съобразено с международните стандарти и специфичните изисквания за педиатрично лечебно заведение; Подготвено и сключено е тристранно споразумение между ЗИКДБ ЕАД, Столична община и Агенция „Пътна инфраструктура“, както е създадена и междуведомствена работна група за съвместна организация и координирано изграждане на необходимата инженерна и транспортна инфраструктура; Изготвени са възложените от ЗИКДБ ЕАД Транспортно проучване за натоварването на уличната мрежа и градската среда във връзка с изграждането на НДБ, както и на Инженерно-геоложко и хидрогеоложко проучване на поземлени имоти, предназначени за проектирането и изграждането на НДБ. ЗИКДБ ЕАД е провела работни срещи с лечебни заведения, с педиатрични структури с цел идентифициране и отразяване на медицинските и функционалните потребности в проекта; ЗИКДБ ЕАД е изготвила задание за възлагане на анализ на възможните модели за финансиране на Националната детска болница – предстои избор на изпълнител. Обявена е поръчка за проектиране. 				
4	<p>Инвестиция С11.14: Модернизиране на Агенцията за социално подпомагане</p> <p>Сключени 126 договора за 3 421 196 лв., съответно: Поддейност 1.1 (Ремонти): сключени 70 договора, приключили ремонти в 70 териториални структури. От тях 32 ремонти – с подобрен клас на енергийна ефективност;</p> <p>Последните два договора за ремонтни дейности са изпълнени: извършване на ремонтни работи в 91 териториални структури (спрямо 70 през 2025 г.).</p>	2020СП2.1 2025СП5.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
5	<p>Инвестиция С11.11: Модернизиране на дългосрочната грижа</p> <p>Постигнат е значителен напредък по процедура BG-RRP-11.010, с обща стойност 196,8 млн. евро. Сключени са 81 административни договора.</p>	2019СП4.3 2025СП5.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост,	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>(Подписани са договори със строителни компании за 80 съществуващи домове за възрастни хора (1 договор с Община Плевен е едностранно прекратен). Физическото изпълнение на СМР надхвърля 70%, като 17 сгради са напълно завършени. Финансовото изпълнение е достигнало 40% (усвоени над 78,2 млн. евро). Очаква се завършване на СМР до 30 юли 2026 г.</p> <p>По процедура BG-RRP-11.018 с бюджет 184 млн. лв., са одобрени 62 проектни предложения и са сключени административни договори с 62 общини за 245 услуги на обща стойност 173 млн. евро. Договорите с 5 общини (Пловдив, Видин, Стралджа, Лозница и Котел) за 27 услуги са едностранно прекратени. Към момента има 57 активни договора за 218 услуги. От тях, са подписани договори с изпълнители на СМР и се извършват строителни дейности за създаването на 215 услуги. Средното физическо изпълнение е достигнало 35%. Очаква се завършване до 31 август 2026 г.</p>			включително ЕССП	
6	<p>Инвестиция С11.13: Развитие на социалната икономика</p> <p>Цел 299 „Строителство и оборудване на 6 регионални фокус-точки“ е изпълнена - изградена е мрежа от шест фокус-точки (регионални центъра) за подкрепа на социалната икономика в градовете Благоевград, Бургас, Варна, Габрово, Ловеч и Пловдив. Реализирани са строително-монтажните работи, закупено е заложеното по проекта оборудване и обзавеждане.</p> <p>В новите центрове са проведени 6 845 (при планирани 3 000 – преизпълнение с 3 845) консултации с институции, физически и юридически лица от страна на служителите в регионалните центрове, с цел изграждане на мрежи за сътрудничество и вписване на социални предприятия в Регистъра на социалните предприятия.</p> <p>В резултат, 206 нови социални предприятия бяха вписани в Регистъра на социалните предприятия. Сключени са 30 споразумения за партньорство (при планирани 24). От 1 юни 2023 г. до 31 декември 2025 г. фокус-точките организираха и участваха в 684 информационни, мрежови и промоционални събития.</p> <p>В София от 8 до 10 декември 2025 г. бе проведена международна конференция на тема „Социалната икономика като двигател за устойчиво</p>	2019СП4.3 2020СП2.1 2025СП5.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	развитие“, с участие на национални и европейски институции, академични среди, социални предприятия и организации на гражданското общество.				
7	<p>Инвестиция С13.13 <i>Инсталиране на фотоволтаични системи и осигуряване на електрически превозни средства за заведенията за социални услуги</i></p> <p>На 25 юни 2025 г. е обявена процедура „Инсталиране на фотоволтаични системи (ФЕЦ) в съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност и закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“.</p> <p>По процедурата са сключени договори с всички конкретни крайни получатели – 229 броя. Общата стойност на сключените договори е 35.68 млн. евро. Договорите са в процес на изпълнение.</p> <p>В края на м. ноември 2025 г. беше отворена за кандидатстване процедура „Закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“. Процедурата също се реализира в рамките на Глава „RePowerEU“. В рамките на тази процедура се изпълнява само дейността за закупуване на електрически превозни средства и свързани зарядни станции за целите на предоставяне на социални услуги, а допустими конкретни крайни получатели са общини, на чиято територия функционират минимум 10 социални услуги, делегирана от държавата дейност. Общият размер на финансирането по процедурата е 3 млн. евро.</p> <p>Сключени са 48 договора, с всички допустими конкретни крайни получатели и подали предложения за изпълнение на инвестиции.</p>	2019СП4.3 2020СП2.1 2025СП4.7	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
8	<p>Инвестиция С11.12: <i>Предоставяне на помощни средства за лица с трайни увреждания</i></p> <p>Издадени са 2 061 удостоверения за предоставяне на високотехнологични помощни средства. Допълнително 120 лица са класирани в списъци на чакащите по вид на средството, като техните потребности ще бъдат удовлетворени при обективна възможност и наличие на финансови ресурси.</p>	2019СП4.3 2020СП2.1 2025СП5.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Списъкът на доставчиците по инвестицията към момента включва 17 търговци/производители, покриващи всички видове средства.				
9	<p>Инвестиции по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+)</p> <p>По Приоритет 2 на ПРЧР в това направление се реализират операциите „Интегрирани здравно-социални услуги“, „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“, „Бъдеще за децата“ и „Изграждане и поддържане на механизъм за взаимодействие при изпълнение на всички дейности на европейската гаранция за детето“.</p>	2019СП4.3 2020СП2.1 2025СП5.4 2025СП5.5	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
10	<p>Реформа C12.R3: Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната²⁴</p> <p>Приети са правни актове, с които се предвижда допълнителен месечен доход за медицински персонал, работещ в отдалечени или труднодостъпни населени места и се определя методиката за изчисляване на допълнителното месечно финансиране; въвежда се методика за определяне на броя на медицинските сестри и акушерките, необходими в различните видове здравни заведения;</p> <p>Въвежда се възможността медицинските специалисти да създадат своя собствена практика (изменение в Закона за лечебните заведения, ДВ, бр. 54 от 2020 г.), въвежда се възможността професионалната организация на медицинските сестри, акушерките и свързаните с тях здравни специалисти да участват в процеса на преговори с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и др.</p>	2019СП4.5 2020СП1.3 2025СП5.5	МВУ Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
11	<p>Реформа: Стратегическа рамка и план за увеличаване на наличието на първични и амбулаторни грижи</p> <p>Разработени и съгласувани с ЕК са Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на</p>	2019СП4.5 2025СП5.5	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена

²⁴ Реформата е предоговорена с измененията на ПВУ от месец юли и месец ноември 2025 г.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2027 г. и план за действие за изпълнение на стратегията. Документите са приети от Министерския съвет с РМС № 633/11.09.2025 г.</p> <p>Реформата е отпаднала с изменението на ПВУ от месец ноември 2025 г.</p>				
12	<p>Реформа: <i>Подкрепа за по-доброто осигуряване на профилактични скринингови дейности</i></p> <p>Разработен и съгласуван с ЕК е Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социалнозначимите заболявания 2027. Приет от Министерския съвет с РМС № 655/2025. .</p> <p>Реформата е отпаднала с изменението на ПВУ от месец ноември 2025 г.</p>	2019СП4.5 2025СП5.5	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
13	<p>Инвестиция C12.11: <i>Модернизирание на болничните заведения</i></p> <p>Компонент 1 „Модернизирание на системата за педиатрични грижи в страната“ :</p> <p>Сключени са договори за доставка на медицинска апаратура за педиатрични изследвания по две обществени поръчки за доставка с предмет „Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура по обособени позиции – ПЪРВА ЧАСТ“, с 19 обособени позиции и с предмет „Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура и оборудване по обособени позиции – ВТОРА ЧАСТ“, с 26 обособени позиции. Договорите са възложени и са извършени доставките и монтажите на медицинските апарати и апаратура за които не е необходимо предварителни СМР в помещения. В момента по места в лечебните заведения се извършват необходимите СМР за приемането на апаратура за образна диагностика, съгласно изготвените лъчезащити проекти.</p> <p>Обявени са обществена поръчка с предмет „Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура по обособени позиции – третата“, с 8 обособени позиции и обществената поръчка е в процес на оценка на подадените от участниците оферти. Обявена е обществената поръчка с предмет „Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура и оборудване по обособени позиции – четвъртата част, с 5 обособени</p>	2019СП4.5 2020СП1.3 2025СП5.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>Компонент 2 „Модернизиране на системата за диагностика и лечение на онкологични заболявания в страната“</p> <p>Сключени са договори за доставка на предвидената по инвестицията апаратура за диагностика и лечение на онкологични заболявания. Изпълнението на доставките е възложено на изпълнителите и е стартирало приемане на договорената апаратура в лечебните заведения, където има завършени помещения и</p> <p>Компонент 3 „Извършване на СМР в седем лечебни заведения за болнична помощ във връзка с изпълнението на Компонент 1 и Компонент 2“</p> <p>Сключени договори с 7 лечебните заведения за извършване на СМР на помещения необходими за монтажа на апаратура за диагностика и лечение на онкологични заболявания.</p>				
14	<p>Инвестиция С12.13: Модернизация на психиатричната помощ</p> <p>В 11 СМР психиатрични структури са приключили и договорите са изпълнени, в останалите 7 ремонтите дейности продължават.</p> <p>Проведени са две обществени поръчки – с предмет „Избор на изпълнител за доставка на медицинска апаратура и медицинско оборудване за нуждите на структурите от психиатричната помощ“ (с 4 обособени позиции) и предмет „Избор на изпълнител за доставка на мебели за нуждите на структурите от психиатричната помощ“ (също с 4 обособени позиции). В резултат са избрани изпълнители за всички обособени позиции по двете поръчки, като са сключени договори за всички тях.</p>	2019СП4.5 2025СП5.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
15	<p>Инвестиция С12.15: Национална цифрова платформа за медицинска диагностика</p> <p>Инвестицията се изпълнява, на 28.02.2025 г. има сключен договор с Консорциум Пакс Системи-България за разработване и внедряване на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика и реализиране на хардуерната структура за работата на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика. Доставен е хардуер в 4-те центъра за данни на територията на страната. Стартирало е разработването на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика. Определени са първите 10 лечебни заведения, в които системата ще бъде внедрена пилотно.</p>	2019СП4.5 2025СП5.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
16	Инвестиция С12.16: Подобряване на националната система за спешни комуникации на номер 112				Мярката няма да се изпълнява
17	Инвестиция С12.17: Развитие на амбулаторните грижи Одобрени от ръководството на Министерството на здравеопазването са апликационна форма и критерии за избор на населените места за изграждане на амбулаториите. Насоките за кандидатстване са съгласувани за режим на държавни помощи с Министерството на финансите. Финализирана е процедурата по подбор на проектни предложения. Сключени са договори за предоставяне на средства за 100 предложения за създаване на амбулатории в малки населени места в 37 общини. Проведена е обществена поръчка за доставка на апаратура, оборудване и разработване на дигитална платформа за телемедицина и са сключени договори. В процес на провеждане е обществена поръчка за избор на изпълнители за доставка на обзавеждане за амбулаториите.	2019СП4.5 2020СП1.3 2025СП5.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
18	Инвестиция С12.12: Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания В изпълнение на Дейност 1 е проведена обществена поръчка с 17 обособени позиции за избор на доставчици на медицинската апаратура, оборудване и обзавеждане, предвидени за закупуване по инвестицията. Сключени са 13 договора за 16 обособени позиции с изпълнители за доставка на следната медицинска апаратура: 66 броя Интензивни легла, 5 броя Мобилни рентгени, 8 броя ЕЕГ апарата, 8 броя ЕКГ апарати, 6 броя Ехокардиографи, 43 броя Инвазивни и неинвазивни респиратори, 130 броя Перфузори, 90 броя Инфузионни помпи, 13 броя Дефрибилатори, 5 броя Симулатори за обучение и 54/16 броя Пациентни монитори/Централни мониторни станции. Горепосочената апаратура е доставена, съгласно условията на сключените договори. Обособена позиция № 3 е прекратена, същата е преобявена и постъпилите оферти са в процес на оценка. В процес на изпълнение са 4 договора за доставка на: бипланови ангиографски системи; ядрено-магнитни резонанса 1,5 тесла за нуждите на центровете за обучение; многодетекторни компютърни томографи и специализиран диагностичен софтуер, свързващ 6 високо специализирани центъра и 17 референтни центъра в страната. Проведена е обществена поръчка за закупуване на медицинска апаратура и оборудване за 17-те лечебни	2019СП4.5 2025СП5.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>заведения. Сключен договор по обособена позиция № 5, останалите позиции се обжалват.</p> <p>В изпълнение на Дейност Втора „Изграждане на съвременна материално-техническа база“ по проведените обществени поръчки са сключени 6 договора с избраните изпълнители за извършване на строително-монтажни работи. Стартирани са строително-монтажните работи в УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД, гр. Плевен, УМБАЛ „Св. Анна“ АД, гр. София, УМБАЛСМ "Н. И. Пирогов“ ЕАД, гр. София и УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД, гр. София.</p>				
19	<p>Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+)</p> <p>Специализантите, финансирани по проект BG05SFPR002-1.007-0001 „Специализация в здравеопазването +“ – Компонент 1, изпълняван по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, са 129 броя. Сключени са договори със специализантите, пожелали финансиране по новия проект и отговарящи на условията за финансиране.</p> <p>През 2025 г. беше сключен още 1 договор със специализант за финансиране по проекта, с което броят на подкрепените лица стана 130. По-голямата част от участниците в проекта вече са приключили обучението си.</p>	2019СП4.5 2025СП5.5	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
20	<p>Инвестиции Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027</p> <p>Продължава оценката на подадените проектни предложения по BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ и сключването на договори за предоставяне на БФП. Сключените до момента договори са в процес на изпълнение. В изпълнение са и одобрените проекти по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“.</p> <p>Приключила е втората процедура за подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции (с фокус върху енергийна ефективност на жилищни сгради, образователна, здравна и социална инфраструктура). Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-2.004 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини – 2“ за проектите, включени в одобрените концепции за ИТИ.</p>	2019СП4.3 2019СП4.5 2020СП2.1 2025СП4.7	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
21	<p>Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+)</p> <p>Към момента по линия на ПРЧР се изпълнява процедура "Започвам работа", Компонент 3 – "Заетост", по който приоритетно се включват в подкрепена заетост лица в неравностойно положение на пазара на труда в които попадат и лицата над 55-годишна възраст.</p> <p>През 2026г., предстои да стартира и изпълнението на процедура „Заетост без бариери“. По процедурата се предоставят възможности за активно приобщаване и възможности за започване на работа на лица в неравностойно положение, в т.ч. продължително безработни, лица над 55 годишна възраст, ромите, лица с увреждания, по-възрастните работници и такива с ниска степен на образование. В зависимост от индивидуалните характеристиките на лицата, се предвижда част от тях да бъдат включени в заетост с различна продължителност.</p> <p>По ПРЧР се финансират също дейности за насърчаване на възрастните хора за по-дълго участие на пазара на труда (мотивиране за работа, разясняване на възможностите за различни форми на труд, подпомагане за започване на надомна работа или работа от разстояние и др.), които основно се реализират по линия на подходите Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) и Водено от общностите местно развитие (ВОМР).</p> <p>Процедура BG05SFPR002-1.029,„Подкрепа за активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве по подхода ИТИ“ з лица над 55 години е обявена през 2025 г., докато по подхода ВОМР подобна процедура се очаква да бъде обявена през 2026 г.</p>	2020СП1.3 2025СП5.2	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
22	<p>Реформа C12.R1 “Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“</p> <p>В допълнение към приетите преди отчетния период стратегически документи са приети още Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията. РМС № 656 от 17 септември 2025 г.</p>	2019СП4 2025СП5.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
23	<p>Инвестиции Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027 г., (ЕСФ+)</p>	2020СП2.1 2025СП5.4	МФР	Социална и икономическа устойчивост,	В процес на изпълнение

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<p>Програмата е основен инструмент за подпомагане с храни и предоставяне на базова материална подкрепа на хора, които живеят в бедност и тежки материални лишения. Подкрепата се изразява в предоставянето на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Топъл обяд – ежедневно в работни дни се подкрепят близо 67 хил. души. - Пакети с хранителни продукти и хигиенни материали – ежегодно на повече от 530 хил. лица. - Пакети за новородени деца – предвидено е да достигнат до 10 хил. до края на 2027 г. - Ваучери за детска кухня на деца от 10 месеца до 3 годишна възраст – предвидено е да достигнат до 5 хил. до края на 2027 г. 			включително ЕССП	

6.8 Образование, умения и заетост

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Реформа С1.Р1: Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот</p> <p>Приети са измененията в Закона за професионалното образование и обучение(ДВ, бр.27 от 29.3.2024 г.), както и вторичното законодателство. Одобрени са над 250 държавни образователни стандарта, планове, програми за придобиване на професионална квалификация.</p>	2019СП4.2 2020СП2.2 2020СП2.4 2020СП2.5 2023СП3.8 2024СП3.1 2024СП3.6 2025СП5.1 2025СП5.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
2	<p>Инвестиция: Подобряване на инфраструктурата в сферата на основното и средното образование</p> <p>Инвестицията за подобряване на инфраструктурата в сферата на основното и средното образование за периода, обхващаща Програма „Изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2024-2027“ и Програма „Изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища 2024-2027“ се изпълняват поетапно. Приключените обекти по одобрени проектни предложения за физкултурни салони са 64 броя, за спортни площадки са 237 броя, 2 детски градини и 2 училища са успешно надградени. Дейностите напредват по график, като се модернизират учебната среда, подобряват енергийната ефективност и се създават съвременни условия за обучение.</p>	2020СП2.5 2025СП5.1	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
3	<p>Инвестиция С1.П: Центрове за НТИМ и иновации в образованието</p> <p>Строителните дейности по изграждане на Националния СТЕМ център се изпълняват и се очаква да приключат в срока по ПВУ, както и тези по трите изнесени бази към регионалните СТЕМ центрове.</p> <p>Към март 2026 г. са изградени и открити 491 лаборатории за НТИМ в училищата, в т.ч. на класни стаи с достъп до високи технологии от общо сключени 2 227 договора с крайни получатели.</p>	2019СП4.1 2020СП2.2 2020СП2.4 2020СП2.5 2024СП3.1 2025СП5.1 2025СП5.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
4	<p>Инвестиция С1.И2: Модернизиране на образователната инфраструктура</p> <p>Към 31 март 2026 г. е приключило обновяването на 30 съществуващи сгради на образователни институции по дейности „Модернизиране на</p>	2019СП4.1 2024СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост,	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	образователната среда“ и „Изграждане на центрове за високи постижения в ПОО“, което представлява 22% изпълнение от заложената цел. Приключило е обновяването на една сграда по дейност „Ремонт и рехабилитация на общежития в системата на училищното образование“ от общо заложените 23. Изпълняват се дейностите по „Изграждане на нови сгради на училища и детски градини“, както и по „Изграждане на кампуси“. Всички инвестиции са със сравнително добър темп на реализация.			включително ЕССП	
5	Инвестиция С1.13: Цифрови умения Компонент 1 – Национална виртуална платформа В процес на изпълнение е договор за изграждане на системна среда. Съвърното помещение е изградено и оборудването е доставено. В изпълнение е и договор за виртуалната платформа на стойност 7,76 млн. евро – разработени са основните функционални модули, стартирани са интеграции с регистрите на НАПОО и АЗ. По процедура BG-RRP-1.024 за мрежа от дигитални клубове (бюджет 30 млн. евро) са в процес на изпълнение 1 255 сключени договора. Компонент 2 – Обучения за DI-GI умения (Цел 21) Подадени 242 135 заявления, издадени 198 181 ваучера, генерирани 155 939 сертификата.	2019СП4.1 2019СП4.2 2020СП2.2 2020СП2.4 2024СП3.1 2024СП3.2 2024СП3.6 2025СП5.1 2025СП5.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП; Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
6	Инвестиция С1.14: Младежки центрове До края на 2025 г. са изградени 10 младежки центъра, като дейностите за създаването на останалите 9 се предвижда да приключат през 2026 г. Над 2800 младежи са регистрирани в занимания към съответните младежки центрове.	2019СП4.1 2019СП4.2 2020СП2.2 2020СП2.4 2024СП3.1 2024СП3.2 2024СП3.6	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
7	Инвестиция С11.15- Модернизирание на Агенцията по заетостта Дейности в процес на изпълнение: Дейност 3 (система за оценка на ефективността) – приети Встъпителен доклад, Бизнес анализ и Системен проект, стартирано внедряване на пилотен дейта лейк хаус. Дейност 4 (софтуер за анкетни проучвания) – приети Бизнес анализ и Системен проект, започната разработка. Дейност 5 („Професионален	2020СП2.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Забавено изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	компас“) – приети Встъпителен доклад и Бизнес анализ, изготвя се системен проект. Дейност 6 (електронни услуги) – разработва се Бизнес анализ. По дейности 9 и 10 се изготвя документация за обществени поръчки. Техническата спецификация за дейност 11 е в процес на актуализация.				
8	Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) Изпълняват се операции „Квалификация, умения и кариерно развитие за заети лица“ и Компонент 2 на операция „Започвам работа“, „Нови умения“, „Специфични умения на работната сила“ и операция „Дигитални умения“.	2019СП4.1 2020СП2.2 2020СП2.4 2023СП3.8 2025СП5.2 2025СП5.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
9	Инвестиции програма Образование 2021-2027 1. По Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ 1.1. По проект „Успех за теб“ са получили подкрепа 95 729 ученици от училищното образование от уязвими групи“ По проект „Силен старт“ са обучени 42 900 деца от предучилищното образование от уязвими групи. 2. По Приоритет 2 „Модернизация и качество на образованието“, в процес на изпълнение са следните процедури, които са със стратегическо значение: BG05SFPR001-2.001 „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“. На 15.12.2025 г. е подписан договор „Компетентности на фокус“ с конкретен бенефициент МОН. Проектът е в процес на изпълнение. Целта на инвестицията е да се подкрепи образователния процес за развитие на ключови компетентности във всички образователни етапи от училищното образование чрез насърчаване на използването на различни подходи, инструменти и среди за преподаване и учене. Към момента са стартирали дейностите по обученията на педагогически специалисти, организирани от Националния СТЕМ център, като са отчетени близо 500 обучени. BG05SFPR001-2.002 „Дигитална трансформация на училищното образование“ – през м. февруари 2026 г. е подписан договор за предоставяне на БФП с конкретен бенефициент МОН по“. Целта е дигитална трансформация на училищното образование. Поставен е фокус към преодоляване на дигиталното	2019СП4.2 2020СП2.5 2024СП3.1 2024СП3.2 2025СП5.1 2025СП5.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>изключване на ученици от маргинализирани групи, вкл. роми и намаляване на риска от отпадане, причинен от ограничения достъп до цифрови технологии.</p> <p>3. По линия на приоритет: 3. Връзка на образованието с пазара на труда в процес на изпълнение е процедура BG05SFPR001-3.001 „Модернизирани на професионалното образование и обучение“, която е операция от стратегическо значение. Проектът цели предоставяне на модерно и висококачествено професионално образование и обучение (ПОО), отговарящо на динамичните потребности на пазара на труда. Създадени са 20 Секторни съвета по умения (ССС) за съвместна работа между професионалните гимназии и други доставчици на ПОО и е утвърден нов СППОО с актуализирани 46 професионални направления. Утвърдени са 123 национални изпитни програми (НИП) и 27 компетентностни профили за учителите по професионална подготовка по професиите от новия СППОО. Публикувани са в Държавен вестник 155 наредби за ДОС по професиите от новия СППОО. 3389 ученици са включени в допълнителни мотивационни обучения и 200 учители са подкрепили ученици чрез наставничество.</p> <p>През 2025 г. са подписани 24 договора за предоставяне на БФП по процедура за кандидатстване „Развитие на дуалната образователна система в ПОО (подход ИТИ)“. Договорите са в първите месеци на изпълнение, като до настоящия момент 20 ученици са включени в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие.</p> <p>През м. февруари 2026 г. са подписани 13 договора по процедура „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО (чрез подбор)“. Процедурите имат за цел да повишат качеството и утвърждаване на дуалната образователна система. През 2026 г. е планирана нова процедура (чрез прилагане на подхода ИТИ-2), насочена към дуалната система на обучение в ПОО, с аналогични параметри.</p>				
10	<p>Инвестиции програма Образование 2021-2027</p> <p>По проект „Силен старт“ са обучени са 663 педагогически специалисти.</p> <p>По проект „Успех за теб“ са включени в обучение 390 педагогически специалисти.</p> <p>По Приоритет 2. „Модернизация и качество на образованието“ се изпълнява процедура „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“, по която ще се провеждат обучения за преподаване в STEM среда, което осигурява допълване на подкрепата за</p>	2024СПЗ.3 2024СПЗ.4 2025СП5.1 2025СП5.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>изграждане на училищна STEM среда, финансирана от Плана за възстановяване и устойчивост, както и процедура „Дигитална трансформация на училищното образование“.</p> <p>По Приоритет: 3. Връзка на образованието с пазара на труда се изпълнява процедура „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, процедури „Развитие на дуалната образователна система в ПОО (подход ИТИ) и „Развитие на дуалната образователна система в ПОО (подход подбор)“. В процес на оценка са проектите по процедура „Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО“.</p> <p>По проект „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ над 3180 учители са преминали специализирани обучения, свързани с прехода към цифрова и зелена икономика, синия растеж, индустрия 5.0, ИСИС, а 1537 учители, включени в модулни обучения в реална работна среда.</p>				
1 1	<p>Инвестиция: <i>Образователна инфраструктура (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i></p> <p>Продължава оценката на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ и сключването на договори за предоставяне на БФП. Сключените до момента договори са в процес на изпълнение. В изпълнение са и одобрените проекти по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“.</p> <p>Приключила е втората процедура за подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции (с фокус върху енергийна ефективност на жилищни сгради, образователна, здравна и социална инфраструктура). Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-2.004 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини – 2“ за проектите, включени в одобрените концепции за ИТИ.</p>	2020СП2.5 2024СП3.1 2024СП3.2 2025СП5.1 2025СП5.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
1 2	<p>Инвестиция: <i>Справедлив преход (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i></p> <p>Сключени са административни договори за предоставяне на БФП за одобрените проектни предложения, подадени в рамките на първи краен срок за кандидатстването процедура BG16FFPR003-4.002 „Подкрепа за работещите в засегнатите сектори чрез обучения за квалификация и преквалификация“</p>	2020СП2.4 2024СП3.6 2025СП5.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>Подадените проектни предложения в новия срок за кандидатстване (15.04.2026 г.) по процедурата са в процес на оценка.</p> <p>Сключен е административен договор за предоставяне на БФП с конкретния бенефициент по процедура BG16FFPR003-4.003 „Картографиране на уменията на косвено засегнатите лица в най-силно засегнатите от климатичния преход области“ .</p>				
1 3	<p>Инвестиция: <i>Подобряване на енергийната ефективност и обновяване на спортна инфраструктура</i></p> <p><u>Относно обновяване на спортната инфраструктура:</u> През 2025 г. са изпълнени 11 броя договори за финансово подпомагане по Национална програма за споделено финансиране на инвестиционни спортни обекти за 2023 г. През 2024 г. са открити две програми за финансово подпомагане, по които през 2025 г. е осигурено финансиране след приемането на Постановление № 106 на Министерския съвет от 25 юни 2025 г. (обн., ДВ, бр. 52 от 2025 г.). По всяка от тях са сключени договори, както следва: Национална програма за споделено финансиране на инвестиционни спортни обекти от 2024 г. – сключени са 17 броя договори; Програма за финансово подпомагане на изграждането и обновяването на спортни обекти – държавна и общинска собственост за 2024 г. – сключени за 26 броя договори. През 2025 г. е открита Национална програма за споделено финансиране на инвестиционни спортни проекти за 2025 г., по която са сключени 16 броя договори към дата 31.12.2025 г. и 14 броя договори към дата 31.01.2026 г. Относно енергийната ефективност: Проектите, които кандидатстват по програмите, предвиждат дейности по прилагане на мерки за енергийна ефективност на обектите, където е приложимо.</p>	2019СП4.1 2024СП3.1	Национална финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

6.9 Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Реформа С9.Р2: Реформа на водоснабдяването и канализацията</p> <p>Законопроектът за водоснабдяването и канализацията е публикуван за обществено обсъждане няколко пъти, последно в периода 21 ноември – 5 декември 2024 г. Съгласуван с ЕК и приет с Решение на МС No. 488/ 23 юли 2025 Внесен в НС и приет на първо гласуване на 22.10.2025 г.</p>	2019СП3.3 2025СП4.8	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение
2	<p>Инвестиция С9.П1: Програма за изграждане/доизграждане/ реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, включително пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5 000 и 10 000 еквивалент жители</p> <p>Инвестиция С9.П1 е прехвърлена към Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., като е предвидена допустимост на подкрепа за агломерации между 5 000 и 10 000 екв. ж. – инвестиции, договорени в рамките на НПВУ (за които това финансиране е възпрепятствано) за поименно посочени 10 агломерации. Обявена е процедура чрез директно предоставяне на БФП № BG16FFPR002-1.007 „Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, включително и ПСОВ за агломерации между 5 000 и 10 000 екв.ж.“ по Приоритет 1 „Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Конкретни бенефициенти по процедурата са 7 ВиК дружества (за 10 агломерации). Процедурата е приключила, постъпили са 7 проектни предложения, които са в процес на оценка.</p>	2019СП3.3 2025СП4.8	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
3	<p>Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Изграждане, рехабилитация и модернизиране на ВиК инфраструктура за агломерации с над 10 000 екв. ж.</p> <p>Обявени процедури по Приоритет 1 “Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Втора фаза на ВиК проекти, чието изпълнение е започнало през периода 2014-2020 г. (приключила, сключени са 8 договора със 7 ВиК оператора и 1 община на обща стойност БФП 263,04млн. евро) 	2019СП3.3 2023СП3.1 2024СП4.5 2025СП4.8	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<ul style="list-style-type: none"> Изграждане на ВиК инфраструктура за 7 ВиК оператора (приключила, сключени договори със 7 ВиК оператора на обща стойност БФП 389,45 млн. евро) Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община – етап II (приключила, проектното предложение е в процес на оценка) Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, включително и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) за агломерации между 5 000 и 10 000 екв. ж. (приключила, постъпили 7 проектни предложения, които са в процес на оценка) Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води (приключила, сключен договор с МЗ на стойност БФП 5,88 млн. евро) Подкрепа за актуализирането на планове за управление на речните басейни (ПУРБ) – оценки, набиране на данни и др. за ПУРБ 2028-2033 г. (приключила, сключени 3 договора на стойност БФП 2,81 млн. евро) Финансови инструменти по приоритет "Води" на ПОС 2021-2027 г. (сключено споразумение с ФМФИБ, бюджет: 20 млн. евро) 				
4	<p>Реформа за ефикасно и устойчиво използване на водните ресурси в страната, посредством намаляване на загубите на вода в хидромелиоративните съоръжения, което от своя страна ще има положителен ефект за околната среда и адаптиране към последиците от изменението на климата. Дейностите, които се предлагат да се извършват по напоителни канали, напоителни полета, деривации, помпени станции, тръбопроводи, изравнители, водохващания, язовири, са свързани с изготвяне на работни проекти и последваща реализация на строителството.</p> <p>Към април 2026 г. продължават да се изпълняват дейности по проектиране. Изготвят се технически проекти за рехабилитация на хидромелиоративната инфраструктура на дюкери, участъци от главни напоителни канали и съоръжения за измерване на водни количества, които се провеждат през тях.</p>	2019СП3.3 2025СП4.8	Национално финансиране	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
5	<p>Инвестиция: Привеждане в добро експлоатационно състояние на комплексни и значими язовири</p> <p>През 2025 г. приключи изпълнението на договорите за извършване на подводни водолазни огледи със заснемане на всички съоръжения и изготвяне</p>	2019СП3.3 2025СП4.8	Национално финансиране	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>на анализ и оценка на носещата способност и на устойчивостта на язовирните стени и съоръженията към тях на 19 броя комплексни и значими язовири – публична държавна собственост, предоставени за управление на МЗХ.</p> <p>Въз основа на изготвените анализи и оценка на носещата способност и на устойчивостта на язовирните стени и съоръженията към тях, извършените водолазни огледи и направените препоръки, и с цел подобряване на техническото състояние на 19 броя комплексни и значими язовири, МЗХ изпълнява подготвителни и проектни дейности, свързани с извършване на строително-ремонтни дейности за реконструкция, възстановяване и модернизация.</p>			европейското законодателство в областта на климата	

6.10 Климат, околна среда и селско стопанство

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Инвестиционни интервенции от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г.:</p> <p>Съгласно актуализиран Индикативен годишен график за планираните приеми за 2025 г. за интервенция „Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ е предвиден прием в периода ноември 2025 г. – януари 2026 г. Приемът по интервенцията бе отворен в периода 05.12.2025 г. – 18.03.2026 г. Съгласно Индикативен годишен график за планираните приеми за 2026 г., прием по интервенция „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ е планиран в периода януари-април 2026 г., като същият стартира на 09.02.2026 г. със срок за подаване на заявления за подпомагане до 12.05.2026 г.</p>	2020СП3.4 2020СП3.5	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
2	<p>Реформа С4.Р9: Пътна карта за неутралност по отношение на климата</p> <p>Пътна карта е приета от МС с Решение № 482 от 4 юли 2024 г.</p> <p>В пътната карта се определя крайната дата за постепенното извеждане от употреба на въглища/лигнит най-късно до 2038 г., както е посочено в един от сценариите, разработени от Комисията за енергиен преход в нейния доклад със сценарии и препоръки.</p>	2019СП3.3 2020СП3.5 2020СП3.8 2022СП3.1 2023СП3.1 2024СП4.1	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Изпълнена
3	<p>Инвестиция С6.П1: Фонд за насърчаване на технологичния и екологичния преход на селското стопанство</p> <p>По двете направления на инвестицията са сключени 1 801 договора за финансово подпомагане. Приключено е изпълнението на 1 487 проекта, по 1 382 от които финансовата помощ вече е разплатена. В процес на обработка са искания за плащане по 105 проекта. До 30.04.2026 г. се очаква да бъдат изпълнени останалите договорени 314 проекта, а плащанията по тях ще бъдат извършени през второто тримесечие на 2026 г.</p>	2020СП3.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
4	<p>Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Въвеждане на съоръжения, системи и бизнес модели за използване на отпадъците като</p>	2019СП3.4 2020СП3.5 2022СП1.2	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход,	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p><i>ресурси, в подкрепа на кръговата икономика, и осигуряване на необходимата инфраструктура за третиране на битови отпадъци, образувани в страната.</i></p> <p>Обявени процедури по Приоритет 2 “Отпадъци“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци (приключила, сключени 12 договора с общини на обща стойност БФП 17,75 млн. евро) • Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци-втора (приключила, сключени 16 договора с общини на обща стойност БФП 35,48 млн. евро) • Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България (приключила, сключен договор с НСОРБ на стойност 2,554млн. евро) • Рекултивация на регионални депа/клетки на регионални депа за битови отпадъци (приключила, сключени 10 договора с общини на обща стойност БФП 9,48 млн. евро) • Рекултивация на регионални депа / клетки на регионални депа за битови отпадъци – втора (отворена, етапни срокове за кандидатстване, до момента са сключени 3 договора с общини на обща стойност БФП 5,79 млн. евро) • Финансови инструменти по приоритет "Отпадъци" на ПОС 2021-2027 г. (сключено споразумение с ФМФИБ, бюджет: 15 млн. евро) 	2023СП1.3 2025СП4.8		включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	
5	<p>Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: <i>Ефективна защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение в Националната екологична мрежа и извън нея.</i></p> <p>Обявени процедури по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 (приключила, сключен 1 договор на стойност БФП 322,67 хил. евро) – с цел подобряване на природозащитното състояние на крайбрежни, скални и дюнни типове природни местообитания чрез премахване на нетипична храстова и дървесна растителност и инвазивни чужди видове и чрез изграждане/поддържане на съоръжения за обществен достъп 	2022СП1.2 2023СП1.3	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, получено едно проектно предложение, отхвърлено на етап оценка) – с цел подобряване на природозащитното състояние на сладководни типове природни местообитания чрез регулиране на достъпа на животни до влажните зони и ограничаване на пашата • Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 – 2 (приключила, получено едно проектно предложение, отхвърлено на етап оценка) • Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 – 3 (приключила, получено едно проектно предложение, отхвърлено на етап оценка) • Оптимизиране на инфраструктурата от мрежи (с места за наблюдение) за прилагане на схемите за мониторинг на горски екосистеми в страната (приключила, сключен договор с ИАОС на стойност БФП 2,4 млн. евро) • Изпълнение на мярка 4 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключен договор с МОСВ на стойност БФП 2,16 млн. евро) – с цел подпомагане изпълнението на реформата по НПВУ за създаване на органи за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000 чрез функционално обезпечаване на органите за управление на защитените зони по Натура 2000 • Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключени 6 договора на обща стойност БФП 20,78 млн. евро) – с цел подобряване на природозащитното състояние на горски типове природни местообитания чрез пилотни дейности за: демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики и чрез проучвания и експериментиране на лесовъдски практики, както и подобряване на хранителната база за вида кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>) • Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини (приключила, сключени 18 договора на стойност БФП 1,35 млн. евро) • Изпълнение на мярка 67 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключен 1 договор на стойност БФП 389,76 хил. евро) – с цел подобряване на природозащитното състояние на пещеролюбиви видове прилепи чрез възстановяване и поддържане на входовете и микроклимата в пещери • Изпълнение на мярка 69 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключен 1 договор на стойност БФП 180,98 				

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
<p>хил. евро) – с цел подобряване на природозащитното състояние на видове риби чрез подсилване на популацията им в подходящи местообитания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на мярка 69 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 – 2 (прекратена поради липса на проектни предложения) • Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключени 17 договора на обща стойност БФП 2,19 млн. евро) – за извършване на подхранвания на защитени видове птици • Мониторинг на популацията на вида кафява мечка (приключила, сключен договор с ИАОС на стойност БФП 817,99 хил. евро) – с цел да се постигне най-достоверна оценка на числеността на популацията на вида в България чрез провеждането на генетичните изследвания, извършени с проби от биологичен материал • Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключен договор на стойност БФП 767,04 хил. евро) – с цел подобряване на природозащитното състояние на видовете влечуги шипоопашата костенурка, шипобедрена костенурка, обикновена блатна костенурка, ивичест смок, каспийска костенурка, пъстър смок, леопардов смок, чрез увеличаване на свързаността на местообитанията им (изграждане на зелена инфраструктура – проходи, насочващи огради, шумо- и светлинно- изолиращи прегради и мрежи • Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000 (приключила, сключен договор с МОСВ на стойност БФП 18,66 млн. евро) – с цел да се осигури качествено и модерно управление на биоразнообразието и Натура 2000 в България. За интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони в проекта са планирани следните основни дейности: определяне на специфични цели и мерки на защитени зони от мрежата Натура 2000, включваща разработване на специфични цели и мерки за 250 зони и мерки за 90 защитени зони, както и каталог от решения, базирани на природата; завършване на процеса на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги и на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, както и монетарна оценка за екосистемите и техните услуги; оценка и контрол на данните • Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 200 (отворена) – за осигуряване на принос за подобряване на природозащитното състояние на вида кафява мечка (<i>Ursus Arctos</i>), чрез 				

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<p>изпълнение на превантивни мерки, насочени към намаляване на конфликта човек-кафява мечка</p> <ul style="list-style-type: none"> Разработване/актуализиране на планове за управление на защитени територии (отворена) Изпълнение на мярка 71 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 (отворена) – с цел подобряване на природозащитното състояние на защитени видове птици Транспортно обезпечаване изпълнението на дейности в защитени територии изключителна държавна собственост (отворена) – с цел да се обезпечи ефективното управление на националните паркове и на резерватите, попадащи в техните граници, както и на резерватите извън техните граници, които са им предоставени за управление, чрез закупуването и доставката на моторни превозни средства 				
6	<p>Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: <i>Адаптация към климатичните промени чрез предотвратяване и управление на риска от бедствия.</i></p> <p>Обявени процедури по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакция (приключила, сключен договор с ГДПБЗН-МВР на стойност БФП 83,5 млн. евро) Разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната (приключила, сключен договор с МВР на стойност БФП 38,39 млн. лв.) – насочена към доизграждане и модернизиране на СРПО на населението на областно ниво с цел осигуряването на пълна функционалност на областно и общинско ниво, насочена към превенция на населението при бедствия и извънредни ситуации в условията на изменение на климата Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г. (приключила, сключени 4 договора на обща стойност БФП 3,36 млн. евро) Мониторинг и прилагане на мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси (отворена – етапни срокове на кандидатстване, сключени първи 4 договора с АПИ на стойност БФП 14.95 млн. евро) 	2022СП1.2 2023СП1.3	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<ul style="list-style-type: none"> • Мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси – свлачища, срутища, ерозии, абразии (приключила, сключен 1 договор на стойност БФП 1,93 млн. евро, 3 проектни предложения са в процес в оценка) • Природосъобразни мерки за превенция и управление на риска от наводнения (отворена, етапни срокове за кандидатстване, постъпили до момента 8 проектни предложения, които са в процес на оценка). 				
7	<p>Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми в районите с нарушено качество на въздуха.</p> <p>Обявени процедури по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • За по-чист въздух! (приключила, сключени 18 договора с общини на обща стойност БФП 243,43 млн. евро) – с цел подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) чрез намаляване наднормените нива на фини прахови частици (ФПЧ10) на територията на общини с нарушено КАВ по този показател в периода 2017-2021 г. чрез подмяна на отоплителните устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи • За по-чист въздух! (2) (приключила, сключени 3 договора с общини на обща стойност БФП 64,67 млн. евро) • Зелени мерки в градска среда (приключила, сключени 5 договора с общини на стойност БФП 10,72 млн. евро) – с цел подобряване на КАВ чрез мерки за справяне с вторичното разпрашаване – зелена инфраструктура в градска среда • Зелени мерки в градска среда (2) (приключила, сключени 2 договора с общини на обща стойност БФП 3,8 млн. евро) • Зелени мерки в градска среда (3) (приключила, сключени 11 договора с общини на обща стойност БФП 23,98 млн. евро) • Зелени мерки в градска среда (4) (приключила, сключени 2 договора с общини на обща стойност БФП 4,4 млн. евро) • Зелени мерки в градска среда (5) (приключила, едно проектно предложение е в процес на оценка) • Зони с ниски емисии от транспорт (приключила, 2 проектни предложения са в процес на оценка) – с цел принос за подобряване на КАВ чрез намаляване на нивата на азотен диоксид и намаляване наднормените нива на фини прахови частици (ФПЧ10) от транспорт на територията на общини с нарушено КАВ по този показател в периода 2017-2021 г. 	2022СП1.2 2023СП1.3 2023СП3.1 2024СП4.1	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	<ul style="list-style-type: none"> Подобряване на мониторинга на качеството на атмосферния въздух на национално ниво (приключила, сключен договор с ИАОС на стойност БФП 5,64 млн. евро). Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ (приключила, сключен договор с МОСВ на стойност БФП 1 млн. евро) – с цел актуализиране на Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) 2020-2030 г., както и подобряване реда и начина на организиране на Национална инвентаризация на емисиите на вредни вещества. Създаване на Национална мрежа на експерти по качество на атмосферния въздух (приключила, сключен договор с АСЕКОБ на стойност 1,28 млн. евро). 				
8	<p>Инвестиция С5.П1: <i>Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“.</i></p> <p>Одобрено е изменение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., с което е включена инвестицията в цялост. Обявена е процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16FFPR002-3.023 Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000 по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., като е подадено проектно предложение. На 22.10.2025 г. е издадена заповед на министъра на околната среда и водите за предоставяне на БФП на стойност 18,66 млн. евро. Проектът е в изпълнение.</p>	2022СП1.2 2023СП1.3	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение

6.11 Отбрана

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	<p>Инвестиция: <i>Модернизация и придобиване на нови способности от Въоръжените сили на Република България</i></p> <p>Разработен е Национален план за инвестиции в европейската отбранителна индустрия по линия на SAFE (РМС № 823/26.11.2025 г.), в който са включени девет проекта за съвместно придобиване чрез финансиране по SAFE. В тази връзка, през м. юли България заяви намерение да се възползва от този инструмент в размер на 3,26 млрд. евро, който е включен в проектобюджета за 2026 г. (РМС № 505/28.07.2025 г.). За да се реализират в пълен обем изискванията по отношение на функционирането на ВС на страната е необходимо средствата по инструмента SAFE да се включат в разходите за отбрана над разчетените към момента размери. Средствата по SAFE са извънредни, целеви и цялостното им усвояване трябва да се извърши до 2030 г. Тези средства са разчетени в проекта на Национален план за нарастване на разходите за отбрана на 5%, като приемането на плана ще осигури изпълнението на проектите.</p> <p>В изпълнение на решенията на Срещата на върха на НАТО в Хага през 2025 г. беше разработен проект на Национален план за повишаване на разходите за отбрана до 5% от БВП до 2035 г., от които 3,5% от БВП са за основни отбранителни разходи и 1,5% за свързани с отбраната разходи (развитие на капацитета на отбранителната индустрия, противодействие на кибер и хибридните заплахи, устойчивост). Необходимо е да се предприемат действия за приемането на плана, с цел постигане на стабилност и прогнозируемост на разходите за отбрана, както и реализация на инвестиционните проекти за модернизация на ВС в дългосрочен период.</p> <p>През 2025 г. се изпълняваха следните големи инвестиционни проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - По проект „<i>Придобиване на нов тип боен самолет и осигуряване на интегрирана логистична поддръжка</i>” продължиха доставките на авио техническо и друго имущество по договорите за придобиване на самолет F-16 Block 70. Всички осем самолета F-16, предвидени за доставка по първия сключен международен договор, бяха доставени във Военновъздушните сили. Като през 2025 г. бяха приети на въоръжение и въведени в експлоатация шест самолета, а останалите два в началото на 2026 г. Стартираха дейности, свързани с тяхното усвояване и подготовка за постигане на оперативна готовност. 	2025СП1.1	Национално финансиране	Изграждане на отбранителни способности	В процес на изпълнение

<ul style="list-style-type: none"> - По проект <i>„Придобиване на нови трикоординатни радарни“</i> беше изготвен и внесен за разглеждане в Народното събрание проект за инвестиционен разход. След решение на Народното събрание ще бъде подписан договор между Министерството на отбраната на България и Министерството на въоръжените сили на Франция, както и допълнителен договор между Министерството на отбраната и производителя на радарите „Thales LAS France S.A.S.“ - По проект <i>„Придобиване на зенитно-ракетни комплекси“</i> продължи работата по изпълнение на Програмното споразумение между министерствата на отбраната на България и Германия и Допълнение № 2 към сключения през 2023 г. договор за съвместната покупка на зенитно-ракетни комплекси „IRIS-T SLM“. Проектът е включен в Националния план по SAFE, като е планирано придобиването на допълнителен брой зенитно-ракетни комплекси, със съответните зенитно управляеми ракети, както и изграждане на необходимата за тях инфраструктура. - По проект <i>„Придобиване на многофункционален модул на патрулен кораб“</i> продължи изпълнението на фаза „Строеж на корабите“ по договора с „Naval Vessels Lurssen – NVL“ за придобиването на два многофункционални модулни патрулни кораба. През м. декември 2025 г. първият кораб „Храбри“ беше приет в състава на Военноморските сили, а вторият беше пуснат на вода и е в напреднал етап на монтиране на оборудване и въоръжение в МТГ „Делфин“. Предстои интегриране и тестване на оръжейните му системи и криптографските средства. <p>По проект <i>„Придобиване на 155 мм гаубици“</i> беше подписано рамково споразумение за съвместно придобиване на 155-мм самоходна артилерийска установка CAESAR с водеща страна Франция и от тяхна страна беше получена оферта за гаубици с радиокommunikационни средства, боеприпаси и система за командване и управление. Проектът е одобрен за финансиране по SAFE.</p>				
--	--	--	--	--

7 ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица III: Докладване за прилагането на Европейския стълб за социалните права: Главни мерки и техния очакван ефект

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
<p>1. Образование, обучение и учене през целия живот</p>	<p>1. С промяна в Закона за професионалното образование и обучение се въвеждат промени, целящи предоставяне на гъвкави възможности за обучение на възрастни над 16 години за придобиване на умения и компетенции, съответстващи на единна единица за резултати от обучението (ЕРУ) в съответствие с Държавните образователни стандарти (ДОС) чрез посещаване на краткосрочни курсове или чрез валидиране. В допълнение, прехвърлянето и натрупването на ЕРУ е нова законодателна мярка за насърчаване на повишаването на квалификациите</p> <p>Прехвърлянето на ЕРУ гарантира пропускливост в квалификацията – от една професия в друга в една и съща образователна област, или ако ЕРУ са свързани с компетентности в рамките на общата професионална подготовка в ПОО, като безопасност и здравословни условия на труд и опазване на околната среда, Икономика и предприемачество, обучаемите могат да натрупат и прехвърлят тези ЕРУ във всички професии в Списъка на професиите за професионално образование и обучение.</p> <p>2. Актуализиране на съдържанието и обхвата на програмите за професионално образование и обучение (ПОО) и учене през целия живот (УЦЖ), в съответствие с нуждите на пазара на труда и цифровия преход.</p> <p>3. Съгласно измененията на Закона за ПОО, които влязоха в сила от 29.03.2024 г., общата професионална подготовка за всички професии включва компетентности за опазване на околната среда (чл.28, ал. 1) и</p>	<p>1. Повишаване нивото на участие на възрастните в ученето</p> <p>Създадени нормативни условия за удостоверяване на краткосрочни обучения за достигане на ЕРУ чрез актуализиране на Наредба №2 от 2018 за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години и Наредба № 8 от 2016 за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование с въвеждане на удостоверение за достигане на ЕРУ (изменения в сила от 13.12.2024)</p> <p>2. Учебни програми по новите професии от СППОО 2024 – в процес на разработване</p> <p>3. Повишаване на цифровите и зелените умения</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>цифрови компетентности в специфичната професионална подготовка за всяка отделна професия (чл.286, ал. 1).</p> <p>(https://www.mon.bg/profesionalno-obrazovanie/uchebni-planove-i-programi/uchebni-planove-i-programi-po-godini/uchebni-planove-i-programi-po-profesionalna-podgotovka-utvardeni-prez-2024-g/)</p> <p>4. Осигуряване на безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително, както и за учениците, които се обучават за придобиване на квалификация по професия по чл. 283, ал. 2 от ЗПУО;</p> <p>5. Осигуряване на приобщаваща среда за гарантиране на активното участие в образователния процес и социализацията на всяко дете сред връстниците.</p> <p>6. Включване на безработни лица в обучение, финансирано с държавния бюджет за активна политика на пазара на труда</p>	<p>Издадени 161 наредби за придобиване на професионална квалификация по професиите от новия СППОО с приложения – Държавни образователни стандарти (ДОС) Всички ДОС съдържат дигитални и зелени умения и компетентности</p> <p>4. Осигурен безплатен, безопасен и екологичен транспорт на децата/учениците до образователните институции (ежегодно – до месец декември на съответната година);</p> <p>5. Осигурена подкрепа за развитие на професионалните умения и уменията за работа със семействата на учители, социални работници, образователни медиатори, помощници на учителя, помощник-възпитатели, кариерни консултанти, както и увеличен брой образователни медиатори, педагогически съветници, психолози и социални работници в екипите за обхват към образователните институции.</p> <p>6. Обучение на 6 819 заети и безработни лица през 2025 г.</p>
<p>2. Равенство между половете</p>	<p>1. Изпълнение на Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2025-2026 г.</p>	<p>Провеждането на единната политика по равнопоставеност на жените и мъжете чрез включени в Националния план за действие за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2025-2026 г. мерки в пет приоритетни области: Равнопоставеност на жените и мъжете на пазара на труда и равна степен на икономическа независимост; Намалване на разликите по пол в заплащането и доходите; Насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в процесите на взимане на решения; Борба с насилието и защита и подкрепа на жертвите; и преодоляване на стереотипите по пол в различни сфери на обществения живот и сексизма. Всяка година се изготвят Доклади за равнопоставеността на жените и</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		мъжете в България, които се приемат от МС. В тях се включва и информация от изпълнението на мерките заложения в действащия към момента национален план.
3. Равни възможности	Създаване на нормативна рамка, последователно и координирано провеждане на държавната политика в областта на равните възможности.	<p>Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (Обн. ДВ. бр.33 от 26.04.2016 г.) урежда провеждането на държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете. Чрез него е създадена нормативна рамка за последователно и координирано провеждане на държавната политика в тази област. В закона е регламентиран основния програмен документ на политиката – Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2021-2030 г., която се изпълнява чрез национални планове за действие.</p> <p>Защитата срещу всички форми на дискриминация и съдействието за нейното предотвратяване е уредена в Закона за защита от дискриминация. Има изграден добре функциониращ институционален механизъм. Продължава работата на Националният съвет по равнопоставеност на жените и мъжете към Министерски съвет, който представлява устойчив модел за сътрудничество между институциите, социалните партньори, гражданското общество и академичните среди.</p> <p>На централно и местно ниво са определени служители, които изпълняват функциите на координатори по равнопоставеност на жените и мъжете.</p> <p>Ефективното изпълнение на политиката по равнопоставеност на жените и мъжете се отчита, чрез ежегодното връчване на Отличителен знак за значими постижения.</p>
4. Активна подкрепа за заетост	Насърчаване и подпомагане заетостта на лицата от групите в неравностойно положение на пазара на труда посредством осигуряване на субсидирана заетост, финансирана със средства от държавния бюджет.	Осигурена заетост на 10 635 безработни лица през 2025 г.

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
<p>5. Сигурна и адаптивна заетост</p>	<p>С промени в Наредба № РД 07-8 от 13.07.2015 г. за условията и реда за предоставяне, регистриране и отчитане на трудовите договори по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда пред инспекцията по труда, издадена от министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 63 от 1.08.2025 г.) се премахва задължението за посочване на други лични данни на работника, освен ЕГН, в трудовите договори. Премахва се и изискването за посочване на начало и край на работния ден в трудовите договори и за посочване на конкретния вид на културата, която ще се обработва или прибира.</p> <p>Направени са промени в Наредба № 4 от 1993 г. за документите, които са необходими за сключване на трудов договор като отпадна изискването за представяне пред административен орган, който е работодател, на диплома/свидетелство/удостоверение на хартиен носител, за удостоверяване на придобито образование/квалификация в Република България. Промените предвиждат административният орган, който е работодател, да извършва служебна проверка по отношение на завършено основно образование след 1 юни 2009 г., средно образование след 1 януари 2007 г., висше образование след 1 януари 2012 г., професионално обучение след 1 януари 2022 г., както и за придобита степен на професионална квалификация след 1 юни 2008 г.</p> <p>С промените в Наредбата за работното време, почивките и отпуските (обн. ДВ. бр. 52 от 27.06.2025 г.) е предвидено, че дейностите, свързани с поддържане на аварийна готовност в АЕЦ Козлодуй, се добавят в обхвата на работите, при които не се прилагат ограниченията относно максималната продължителност на времето на разположение.</p> <p>Направени са промени в Наредбата за вписване в регистъра на заетостта (НВРЗ) във връзка с установена от НАП необходимост в процеса на техническото изграждане на регистъра на заетостта. Преодоляват се основните затруднения, свързани с логическото обвързване на подаваните през минали периоди данни в регистъра на трудовите договори с данните, които ще постъпват с електронен трудов запис (ЕТЗ) по реда на Наредбата.</p>	<p>Намаляване на административната тежест върху земеделските стопани, тютюнопроизводителите и техните работници и улесняване регистрирането и отчитането на трудовите договори по чл. 114а от Кодекса на труда. Промените не засягат гъвкавостта, предоставяна с този вид трудови договори, като се гарантират трудовите права на работниците.</p> <p>Намаляване на административната тежест и улесняване на лицата, които кандидатстват за работа в държавната администрация.</p> <p>Създадени допълнителни възможности за организиране на времето на разположение.</p> <p>Осигуряване на възможност на НАП при изграждането на регистъра на заетостта да заложи необходимите софтуерни изисквания, които да оптимизират процесите по създаване и поддържане на регистъра на заетостта, вкл. логическо обвързване на наличните данни за регистрираните трудови договори с данните, които ще се вписват с електронния трудов запис.</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
6. Заплати	<p>Ежегодно актуализиране на МРЗ чрез прилагане на автоматичен механизъм, въведен с промени в Кодекса на труда от 2023 г. и в изпълнение на принцип 6 на Европейския стълб за социални права.</p> <p>МРЗ се определя като 50% от СРЗ за период от 12 месеца, който включва последните две тримесечия на предходната и първите две тримесечия на текущата година.</p> <p>Определената МРЗ за страната не може да е по-ниска от определената за предходната година.</p>	<p>Повишаване ефективността на доходната политика: поддържане на популателната способност на най-нископлатените работници и осигуряване на адекватност на заплащането им.</p> <p>През 2024 г. МРЗ е 933 лв., увеличена с 19,6% спрямо МРЗ за 2023 г. През 2025 г. МРЗ е 1 077 лв., увеличена с 15,4% спрямо МРЗ за 2024 г.</p>
7. Информация за условията на труд и защита в случай на уволнение	Не са реализирани нови мерки през отчетния период.	
8. Социален диалог и участие на работниците	<p>Приет е План за насърчаване на колективното договаряне за периода 2026 – 2030 г. С него се определя като приоритет повишаването на обхвата на колективното договаряне до 2030 г. чрез консолидиране на действията на правителството и социалните партньори. Планът за насърчаване на колективното договаряне за периода 2026 – 2030 г. е стратегически документ, разработен при съобразяване с чл. 4, § 2 от Директива (ЕС) 2022/2041 на Европейския парламент и на Съвета относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз и Препоръката на Съвета от 12 юни 2023 година относно укрепването на социалния диалог в Европейския съюз. Основната цел на Плана е повишаване на обхвата на колективното договаряне до 20 на сто през 2030 г. Целта ще се реализира и отчита чрез изпълнение на конкретни мерки, които са обособени в две категории – законодателни и незаконодателни. За всяка мярка са определени конкретни срокове и отговорни институции/организации.</p>	<p>Засилена ролята на социалния диалог и подобряване балансирането на отношенията държава – социални партньори. Насърчаване на колективното договаряне с акцент върху договарянето на равнище отрасъл и бранш.</p>
9. Баланс между професионалния и личния живот	<p>С промени в Наредбата за работното време, почивките и отпуските (обн. ДВ. бр. 52 от 27.06.2025 г.) се изменя начинът на ползване на отпуск при смърт на родител, дете, съпруг, брат, сестра и родител на другия съпруг или други роднини по права линия. Определя се, че двата дни отпуск при смърт на роднина може да се ползват от работника или служителя наведнъж или на части в срок до 8 дни от смъртта.</p>	<p>Осигуряване на възможност за ефективно ползване на отпуск при смърт на близък роднина и по-добър баланс между личния и професионалния живот.</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>С промените в Наредбата за работното време, почивките и отпуските (обн. ДВ. бр. 52 от 27.06.2025 г.) се определя и ред за ползване на отпуска от бащата (осиновителя), както и необходимите документи, които трябва да се представят на работодателя, за ползване на отпуските поради бременност и раждане, отглеждане на дете до 2-годишна възраст и осиновяване на дете до 5-годишна възраст, когато майката (осиновителката) е лишена от родителски права или упражняването на родителски права е предоставено на бащата (осиновителя) по установения в закона ред.</p>	<p>Създава се правна сигурност относно реда за ползване на отпуските и съответните обезщетения от държавното обществено осигуряване за отглеждане на малките деца от бащата (осиновителя), който се грижи за тях. Това е предпоставка за по-добро съчетаване на личния и професионалния живот и защита в пълна степен интереса на децата.</p>
<p>10. Здравословна, безопасна и добре адаптирана работна среда и защита на данните</p>	<p>1. Транспониране в националното законодателство (Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 4.08.2006 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на азбест при работа, обн. ДВ, бр. 114 от 2025 г.) на Директива (ЕС) 2023/2668 за изменение на Директива 2009/148/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозиция на азбест по време на работа</p> <p>2. Транспониране в националното законодателство (Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 26.09.2003 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на канцерогени и мутагени при работа, обн. ДВ, бр. 33 от 2026 г.) на Директива (ЕС) 2024/869 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 година за изменение на Директива 2004/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 98/24/ЕО на Съвета по отношение на граничните стойности за олово и неговите неорганични съединения и за диизоцианати</p>	<p>Подобряване на защитата на работещите при експозиция на азбест на работното място</p> <p>Подобряване на защитата на работещите при експозиция на канцерогени, мутагени и токсични за репродукцията вещества (олово и неговите неорганични съединения и диизоцианати).</p>
<p>11. Грижа и подкрепа за децата</p>	<p>1. Напредък в изпълнението на реформата на грижата за деца</p>	<p>В резултат от изпълнението на реформата на грижата за деца са постигнати редица резултати, най-съществените от които:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Закрити са почти всички специализирани институции за деца. В сравнение с 2010 г., когато броят им е 137, към момента функционират последните 2 дома за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) – във Варна и Плевен, които се управляват от Министерството на здравеопазването и предстои те също да бъдат закрити;

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		<p>- Броят на децата в специализираните институции също намалва значително (с почти 99%) – от 7 587 деца през 2010 г. до 82 деца в края на 2025 г. (само в двете останали ДМСГД);</p> <p>- Най-важният резултат от реформата е превесът на грижата в семейна среда. В сравнение с 2010 г., към момента много повече деца в публична грижа се отглеждат в семейна среда (в семейства на роднини или близки и в приемни семейства), съпоставяйки ги с децата в услуги за резидентна грижа. Към края на 2025 г. децата, настанени в семейства на роднини или близки, са 3 814, децата, настанени в приемни семейства, са 1 518, а децата/младежите, настанени в услуги за резидентна грижа (в центрове за настаняване от семеен тип и преходни жилища), са 2 967;</p> <p>- Налице е трикратно нарастване на броя на социалните услуги за деца и семейства – от 241 през 2010 г. до 776 в края на м 2025 г., като в тях се оказва подкрепа на повече от 22 491 деца и семейства. Превес и като брой услуги (469), и като брой потребители (19 491) имат консултативните и дневни форми на социални услуги в общността (по данни на Агенцията за социално подпомагане);</p> <p>- Мерките за превенция на изоставянето, реинтеграция в семейна среда, осиновяване и приемна грижа се развиват значително и имат ключова роля при реализиране на процеса;</p> <p>- Осигурява се целенасочена подкрепа на децата с трайни увреждания, както финансова, така и чрез социални услуги за дневна грижа, за терапия и рехабилитация, консултиране, обучение и услуги в домашна среда;</p> <p>- Качеството на живот на изведените от специализираните институции деца също се подобри значително.</p> <p>- На законово ниво е регламентирана забрана за настаняване на деца до 3-годишна възраст в услуги за резидентна грижа.</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>2. Изпълнение на Плана за действие за изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030)²⁵</p>	<p>Изпълнението на Плана ще допринесе за подобряване на качеството на живот на децата от уязвими групи и насърчаване на тяхното социално включване посредством осигуряването на достъп до основни услуги в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст; училищното образование; здравеопазването, здравословното хранене, жилищното настаняване и др.</p> <p>Изпълнението на Плана ще допринесе за постигането на целта за намаляване на бедността и социалното изключване сред децата до 2030 г. („Намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица“).</p> <p>В изпълнение на Плана за действие се разработват и изпълняват двугодишни оперативни планове, съдържащи конкретни мерки, дейности, индикатори за изпълнение, източници и размер на финансиране, отговорни институции. В процес на изпълнение е вторият двугодишен оперативен план за периода 2025-2026 г.</p> <p>В резултат от изпълнението на заложените мерки се наблюдава положително развитие по водещи индикатори, свързани с детското благосъстояние: намаляване на детската смъртност, повишаване на обхвата на имунизациите, разширяване на обхвата на децата от 0 до 7 години в образование и грижи в ранна детска възраст и намаляване на дела на преждевременно напусналите образование и обучение.</p>

²⁵ Предвид припокриването на част от принципите на ЕССП и ЦУР на ООН като области на политиката, тази информация се съдържа и в таблица IV към Цел 1 „Изкореняване на бедността“.

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
12. Социална закрила	<p>Подпомагане на инвестиции в жилищно настаняване а уязвими групи от населението, енергийна ефективност на жилищни сгради с фокус върху енергийно бедни домакинства и осигуряване на достъп до основни услуги в територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики.</p> <p>Включване от 2024 г. на лицата, извършващи дейност по събиране на диворастящи гъби и плодове, в кръга на осигурените лица.</p>	<p>Подобряване на условията на живот на уязвимите групи от населението чрез осигуряване на достъп до качествени жилища и основни услуги и намаляване на енергийната бедност. Защитата от бедност и социално изключване.</p> <p>Осигурена социална закрила на всички категории работещи.</p>
13. Обезщетения за безработица	Повишаване на минималния и максималния размер на паричното обезщетение за безработица	През отчетния период не са реализирани нови мерки.
14. Минимален доход	Ежегодно и автоматично се актуализира размерът на социалните помощи и техният обхват. Тази мярка се изпълнява посредством ежегодната актуализация на размера на линията на бедност за страната, тъй като основата за подпомагане е 30% от линията на бедност за съответната година.	<p>Очакваният ефект е да се увеличат обхвата и размера на помощите, съобразно динамиката на линията на бедност и нарастването на основните доходи на населението от труд, пенсии и обезщетения.</p> <p>През 2024 г. за социално подпомагане са заложи общо 377 036 лица и семейства, а през 2025 г. се очаква те да нараснат до 463 899 броя.</p>
15. Доходи за старост и пенсии	<p>1. Ежегодно прилагане на т.нар. швейцарско правило, регламентирано в чл. 100 от Кодекса за социално осигуряване</p> <p>2. Ежегодно повишаване на минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст, което води до повишаване и на минималните размери на останалите пенсии за трудова дейност, които се определят в процент от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст (пенсията за инвалидност поради общо заболяване, пенсията за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест, и наследствените пенсии).</p> <p>3. Повишаване на размера на социалната пенсия за старост, което води до повишаване и на размерите на пенсиите и добавките, чиито размери</p>	<p>Ежегодно повишаване на доходите на пенсионерите</p> <p>От 1 юли 2025 г. минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст и на минималните размери на останалите пенсии за трудова дейност, които се определят в процент от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст, е повишен с 8,6%.</p> <p>От 1 юли 2025 г. размерите на социалната пенсия за старост и на другите пенсии, несвързани с трудова дейност, както и на нормативно установените добавки към пенсиите, които се</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	се определят в процент от социалната пенсия за старост (пенсията за военна инвалидност, пенсията за гражданска инвалидност, социалната пенсия за инвалидност и персоналната пенсия), както и на нормативно установените добавки към пенсиите, които се определят в процент от социалната пенсия за старост – добавката за чужда помощ, добавката към пенсиите на инвалидите от Отечествената война и добавка за ветераните от войните	определят в процент от социалната пенсия за старост са повишени с 8,6%.
16. Здравни грижи	<p>1. Дигитализация в здравеопазването Въвеждане на електронна рецепта, електронно направление и електронно досие</p> <p>2. Подобряване на достъпа до здравни грижи за уязвими групи. Здравни медиатори – връзка между общността</p> <p>3. Укрепване на превантивната медицина и здравната система. Насърчаване на ваксинационни кампании. Програми за скрининг (напр. за рак на гърдата и шийката на матката), особено сред уязвими групи.</p>	<p>Намаляване на административната тежест и по-добър мониторинг на лечението</p> <p>Гарантира навременна, достъпна и качествена здравна грижа за всеки гражданин, независимо от неговото местоположение или социален статус.</p> <p>Насърчават ранната диагностика и превенцията, чрез разширени профилактични прегледи, скринингови програми и здравно образование.</p>
17. Включване на хората с увреждания	<p>1. Финансиране изпълнението на инвестиционни проекти за изграждане на достъпна среда в частни жилищни сгради и прилежащите им пространства и на проекти в подкрепа на личната мобилност на хора с трайни увреждания по Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност.</p> <p>2. Осигуряване на материална подкрепа на хората с увреждания и техните семейства.</p>	<p>Премахване на съществуващи пречки и прегради пред достъпността и мобилността на хора с увреждания, с цел насърчаване на тяхното социално приобщаване.</p> <p>- изграждане и/или монтиране по 50 броя за всяка от годините 2025 и 2026 г. съоръжения за достъпна среда необходими за хората с увреждания Компонент 1 „Достъпна жилищна среда“;</p> <p>- брой финансирани проекти за насърчаване на личната мобилност на хора с увреждания по Компонент 2 „Лична мобилност“ от Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност за 2025 г. – 20 бр., а за 2026 г. -25 бр.</p> <p>Осигурена финансова подкрепа за подобряване на жизнения стандарт на 702 000 човека с увреждания и техните семейства, под формата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • месечна финансова подкрепа; • целеви помощи за: <p>- приспособяване на жилище;</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Реализиране на Национална програма за заетост на хората с увреждания по чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания</p>	<ul style="list-style-type: none"> - покупка на лично превозно средство; - балнеолечение и/или рехабилитационни услуги; - наем на общинско жилище; • Осигурена безплатна годишна електронна винетка на хората с трайни увреждания и на лицата или семействата, отглеждащи деца с трайни увреждания. <p>Създаване на условия за насърчване и подпомагане на работодателите да наемат на работа на хора с трайни увреждания чрез финансиране на дейности за осигуряване на достъп до работното място, приспособяване и/или оборудване на работното място за човек с трайно увреждане; квалификация и преквалификация, съответно обучение за професионално и служебно развитие.</p> <p>Приспособени и оборудвани работни места за хора с трайни увреждания в обичайна работна среда, в т.ч. обучени лица от целевата група за професионално и служебно развитие. Текущи: Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания – 176 броя. Целеви: Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания годишно – 500 броя.</p>
<p>18. Дългосрочни грижи</p>	<p>Изпълнение на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа</p>	<p>С изпълнението на Плана за действие се целят следните резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа; - Развитие на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги, закриване на 41 дома за хора с увреждания и реформиране на 82 съществуващи домове за стари хора; - Повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа; - Изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на услугите. <p>В резултат на изпълнението на Плана за действие, както и на законовата рамка в тази област се наблюдават конкретни ефекти:</p>

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		<ul style="list-style-type: none"> • непрекъснато разширяване на мрежата от социални услуги в общността (712 за над 15 000 възрастни хора и хора с увреждания) и в домашна среда (подкрепени са над 20 000 лица чрез асистентска подкрепа), които заменят институционалния модел на грижа (от началото на реформата са закрити 9 специализирани институции и сериозно е намален броят на потребителите на най-голямата специализирана институция за пълнолетни лица с умствена изостаналост); • повишаване на качеството и ефективността на услугите и в резултат – подобряване на качеството на живот и самостоятелността на възрастните хора; • увеличаване на броя на лицата, обхванати от социални и интегрирани здравно-социални услуги (конкретно Планът за действие за периода 2022-2027 г. предвижда създаване и разширяване на нови социални и интегрирани услуги, обхващащи над 10 000 възрастни хора и лица с увреждания); • повишаване на контрола и мониторинга в сферата на социалните услуги, включително чрез създаване на Агенцията за качеството на социалните услуги и приемане на Наредбата за качеството на социалните услуги.
19. Жилища и помощ за бездомните	Финансиране на мерки за жилищно настаняване, насочени към подобряване на условията на живот на уязвими групи, включително обновяване на съществуващия сграден фонд и създаване на нови достъпни жилища.	Осигуряване на адекватни жилищни условия за уязвими групи от населението.
20. Достъп до основни услуги	Финансиране на инфраструктурни мерки за осигуряване на достъп до основни услуги в територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики в градовете като част от проекти за жилищно настаняване.	Осигурен достъп до основни услуги в райони с неблагоприятни социално-икономически характеристики в градовете.

Таблица IV: Докладване относно целите за устойчиво развитие: Описание на главните мерки и тяхното очаквано въздействие

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
<p>1. Изкореняване на бедността във всичките и форми и навсякъде</p>	<p>1. През 2025 г. е актуализиран размера на минималната работна заплата за страната за 2026 г.</p> <p>С Постановление №243 (Държавен вестник, бр. 98 от 18.11.2025 г.) от 13 ноември 2025 г. на Министерския съвет е определен размер за 2026 г. на минималната работна заплата от 1 213 лв. (620,20 евро) и на минимална часова работна заплата от 7,31 лв. (3,74 евро) при нормална продължителност на работното време от 8 часа и при 5-дневна работна седмица. Актуализираният размер на минималната работна заплата за страната от 1 януари 2026 г. се повишава с 12,6%, или със 136 лв. (69,54 евро) спрямо стойността ѝ от 1 077 лв. за 2025 г.</p> <p>2. Прието е Постановление на Министерския съвет № 175 (Държавен вестник, бр. 73 от 05.09.2025 г.) от 03.09.2025 г. за определяне на размера на линията на бедност за страната за 2026 г. от 764 лв. (390,63 евро). Спрямо 2025 г. размерът на линията на бедност за страната се увеличава с 19,7%, или със 126 лв. (64,42 евро), в отговор на задълбочаващите се предизвикателства по отношение на бедността и неравенствата.</p>	<p>1. Актуализацията на минималната работна заплата за страната ще отчете настъпилите изменения и ще подпомогне реализацията на положителни промени в периода на прилагането ѝ както по отношение на заетостта и конкурентоспособността, така и по отношение на ограничаване на неравенството, бедността сред работещите и свиването на вътрешното потребление. Определянето на нов, по-висок размер на минималната работна заплата за 2026 г. ще благоприятства в условията на изпълнена с предизвикателства икономическа среда за запазване на жизненото равнище на най-нискодоходната част от пазара на труда.</p> <p>2. Актуализирането на размера на линията на бедност за страната има за цел защита на най-уязвимите групи от населението и запазване на жизненото им равнище. Линията на бедност за страната се актуализира ежегодно в отговор на предизвикателствата по отношение на бедността и неравенствата. Актуализирането на линията на бедност заема важно място в областта на политиката, насочена към намаляване на бедността сред различните социални слоеве на населението, в това число и на „работещите бедни“. С актуализирането на линията на бедност за страната от 01.01.2026 г. се разширява обхвата на подпомогнатите лица и оказва положително въздействие върху финансовата подкрепа за хората с увреждания по Закона за хората с увреждания, социалните помощи по Закона за социално подпомагане, финансовите помощи и средства (за превенция на изоставянето и реинтеграция, отглеждане на детето в семейство на роднини или близки и в приемно семейство) по Закона за закрила на детето, както и за определяне на достъпа до социална пенсия за старост по Кодекса за социално осигуряване.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Изпълнение на реформата на схемата за минимален доход</p> <p>4. Изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030 (приета с Решение № 976 на Министерския съвет от 31.12.2020 г.) и двугодишните планове за действие към нея. В процес на изпълнение е Планът за действие за периода 2025–2026 г. за изпълнение на Стратегията (приет с Решение № 465 на Министерския съвет от 17.07.2025 г.).</p>	<p>Повишаването на линията на бедност ще подобри и социалната закрила за уязвимите групи, тъй като по-голям брой хора и семейства в нужда ще получават подкрепа от държавата.</p> <p>3. В резултат от преминаването на подпомагането от обвързаността му с гарантирания минимален доход към линията на бедност се очаква да се увеличи обхвата и размерът на помощите, съобразно динамиката на линията на бедност и нарастването на основните доходи на населението от труд, пенсии и обезщетения.</p> <p>През 2026 г. продължава прилагането на новите мерки, свързани с превенция от социално изключване и активиране на пазара на труда. Подпомагането на лица в трудоспособна възраст, чрез продължаване на изплащането на помощта през първите месеци след започване на работа ще спомогне да се запазят по-дълго време на пазара на труда, като се откъснат от зависимостта си от социално подпомагане. Ще продължи и изплащането на първоначалната подкрепа за младежите напускащи социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа.</p> <p>По разчет за 2025 г. за социално подпомагане са заложи общо 482 294 лица и семейства, от които 60 875 са с месечни помощи. За 2026 г. са заложи същият брой лица и семейства за подпомагане²⁶.</p> <p>4. Подобряване качеството на живот и ограничаване на социалните неравенства и бедността посредством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Превенция на бедността и социалното изключване чрез включването в заетост и обучение на лица от уязвими групи на пазара на труда; - Насърчаване на социалната и солидарна икономика с оглед подобряване на достъпа до заетост, обучения и социално включване;

²⁶ Предвид приетия Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>5. Изпълнение на Плана за действие за изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ограничаване на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване); - Осигуряване на равен достъп до качествени услуги с цел превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици; - Повишаване на адекватността и устойчивостта на системата за социална закрила; - Подобряване на координацията и взаимодействието и насърчаване на социалните иновации с оглед активното включване на уязвимите групи. <p>Изпълнението на Националната стратегия е тясно свързано с постигането на определената Национална цел за намаляване на броя на лицата в риск от бедност или социално изключване със 787 000 души до 2030 г. и подцелта към нея за намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица до 2030 г. (25% от общата национална цел).</p> <p>Данните от прегледа на изпълнението показват положителна тенденция, като броят на лицата в риск от бедност или социално изключване през 2025 г. е намалял с 455 хил. души спрямо базовата 2019 г. (предварителни данни на НСИ за 2025 г.). Броят на децата в риск от бедност или социално изключване е намалял с 62 хил. спрямо базовата 2019 г.</p> <p>5. Подобряване на качеството на живот на децата от уязвими групи и насърчаване на тяхното социално включване посредством осигуряването на достъп до основни услуги в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст; училищното образование; здравеопазването, здравословното хранене, жилищното настаняване и др.</p> <p>Изпълнението на плана ще допринесе за постигането на целта за намаляване на бедността и социалното изключване сред децата до 2030 г. В изпълнение на Плана за действие се разработват и изпълняват двугодишни оперативни планове, съдържащи конкретни мерки, дейности, индикатори за</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		<p>изпълнение, източници и размер на финансиране, отговорни институции. В процес на изпълнение е вторият двугодишен оперативен план за периода 2025-2026 г.</p> <p>В резултат от изпълнението на заложените мерки се наблюдава положително развитие по водещи индикатори, свързани с детското благосъстояние: намаляване на детската смъртност, повишаване на обхвата на имунизациите, разширяване на обхвата на децата от 0 до 7 години в образование и грижи в ранна детска възраст и намаляване на дела на преждевременно напусналите образование и обучение.</p> <p>Промяна в нормативната уредба за включване на повече биохрани при изхранване на деца в детска, предучилищна и училищна възраст, вкл. по схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“.</p> <p>Количествено въздействие: 21 мобилни кабинети са извършили общо 2 076 прегледа и 1 521 изследвания в 16 области на страната: Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Враца, Добрич, Кюстендил, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Разград, Русе, Сливен, Софийска област, Стара Загора и Търговище.</p> <p>256 деца са прегледани чрез мобилни кабинети за обща практика.</p> <p>Прилагани са 351 дози ваксини и реимунизации.</p> <p>Проведени са 761 педиатрични прегледи, при които са диагностицирани 121 деца със затлъстяване и гръбначни изкривявания.</p> <p>Качествено въздействие: децата с непълен имунизационен статус са идентифицирани чрез Регионалните здравни инспекции, общопрактикуващите лекари и здравните медиатори.</p> <p>Родителите са уведомени за идентифицираните здравни проблеми, а децата са насочени към съответен специалист.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		Мобилните кабинети осигуряват равен достъп до качествени здравни услуги за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.
<p>2. Край на глада, постигане на продоволствена сигурност и подобро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство</p>	<p>1. Провеждане на информационни кампании по въпросите на здравословното хранене, за подкрепа на кърменето, за борба със затлъстяването. Изпълнение на Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г.</p>	<p>1. Здравословно хранене и борбата със затлъстяването, справяне с проблема на материалните лишения чрез подпомагане с храни и основна материална помощ, постигане на националните цели и приоритети, свързани с намаляване на бедността.</p> <p>В рамките на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести (ХНБ), Министерството на здравеопазването изпълнява дейности за повишаване на информираността относно рисковите за здравето фактори, свързани с нездравословен модел на хранене. В този фактор попадат инициативи за подкрепа на кърменето и борбата със затлъстяването.</p> <p>Проведени 150 кампании</p> <p>Излъчени са 30 телевизионни предавания, 53 радиопредавания и 7 видео- и аудиоклипа.</p> <p>Публикувани са 35 материали в печатни издания и 195 материала в интернет.</p> <p>Проведени са 856 лекции, беседи и дискусии с участие на 20 067 души.</p> <p>Организиран са 217 тренинга с 3 170 участници и 34 индивидуални обучения и консултации.</p> <p>Качествено въздействие: Повишаване на обществената информираност относно здравословното хранене, подкрепата на кърменето и превенцията на затлъстяването.</p> <p>Стимулиране на промяна в хранителните навици и намаляване на риска от хронични незаразни заболявания.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>2. Инвестиции в земеделските стопанства по Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР 2023-2027 г.)</p> <p>3. Подпомагане на биологичните земеделски производители по СПРЗСР 2023-2027 г.</p> <p>4. Изграждане/модернизиране на аквакултурни стопанства и предприятия за преработка на рибни продукти и за възможности за диверсифициране на дейността и създаване на нови форми на доход и дейност. (Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021–2027 г.)</p> <p>5. Прилагане на устойчиви спрямо изменението на климата селскостопански практики, насочени към подобряване управлението на водните ресурси в земеделските стопанства и увеличаващи производителността и обема на произвежданата продукция (СПРЗСР 2023-2027).</p>	<p>Подкрепя на националните цели за намаляване на бедността чрез съвместяване на здравните кампании с програми за храни и основно материално подпомагане.</p> <p>2. Повишаване на производителността в земеделските стопанства чрез въвеждане на дигитализация и съвременни производствени практики. Стабилизиране на доходите, насърчаване на инвестициите и подобряване на пазарните позиции на земеделските производители. Подобряване устойчивостта на чувствителните производства – овощарство, зеленчукопроизводство, лозарство и животновъдство, особено на малките и фамилените ферми.</p> <p>3. Увеличаване на общите площи (използваната земеделска площ) за биологично производство, върху които се прилагат методите на биологично производство.</p> <p>4. Увеличаване производителността и доходите на дребните производители на храни от сектор „Рибарство“, в това число и на заетите в него жени.</p> <p>5. Устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси. Осигуряване на производство на висококачествени, безопасни и питателни храни, произвеждани по устойчив начин. Преструктуриране и модернизиране, дигитализиране, включително подобряване на ресурсната ефективност на земеделските стопанства за гарантиране на продоволствена сигурност. Повишаване на производителността и доходите в аграрния отрасъл. Увеличаване на консумацията на храни с високо качество, произведени в съответствие с изискванията</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		<p>на европейските схеми за качество на селскостопански продукти и храни. Повишаване на производството на селскостопански продукти и храни със защитени наименования за произход, защитени географски указания, храни с традиционно специфичен характер и т. нар. незадължителен термин за качество (планински продукт). Насърчаване на инициативата на група от производители и защитата на колективния интерес при продуктите с географско означение и храните с традиционно специфичен характер.</p>
<p>3. Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст</p>	<p>1. Повишаване на знанията на подрастващите и младите хора за рисковите фактори за здравето.</p>	<p>1. Министерството на здравеопазването, чрез регионалните здравни инспекции, реализира здравнообразователна дейност по факторите на риска за хронични незаразни болести сред население до 19 години. Дейностите включват кампании и тематични дни, медийни изяви (ТВ, радио, видео и аудиоклипове), публикации в пресата и интернет, пресконференции, разпространение на материали, както и обучителни и консултативни активности – лекции, беседи, тренинги и индивидуални консултации.</p> <p>Обхватът на изпълнените дейности за 2025 г. включва:</p> <p>Тютюнопушене: 133 кампании и тематични дни, 24 ТВ предавания, 50 радиопредавания, 7 видеоклипа, 58 публикации в пресата, 301 интернет публикации, 813 лекции/беседи с 20 483 участници, 82 тренинга с 2 189 участници и 339 индивидуални консултации.</p> <p>Алкохол: 48 кампании и тематични дни, 6 ТВ предавания, 23 радиопредавания, 4 видеоклипа, 21 публикации в пресата, 134 интернет публикации, 649 лекции/беседи с 11 919 участници, 21 тренинга с 516 участници и 27 индивидуални консултации.</p> <p>Ниска физическа активност: 60 кампании и тематични дни, 18 ТВ предавания, 53 радиопредавания, 2 видеоклипа, 35 публикации в пресата, 190 интернет публикации, 593 лекции/беседи с 10 214 участници, 162 тренинга с 2 060 участници и 21 индивидуални консултации.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>2. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в първичната извънболнична помощ (ПИМП) чрез разширяване обема и обхвата на здравните дейности, извършвани в ПИМП.</p> <p>3. Разширяване на обхвата на предоставяните здравни услуги извън обхвата на здравното осигуряване чрез изпълнение на Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030</p>	<p>Нездравословно хранене: 98 кампании и тематични дни, 30 ТВ предавания, 53 радиопредавания, 5 видеоклипа, 36 публикации в пресата, 195 интернет публикации, 856 лекции/беседи с 20 067 участници, 217 тренинга с 3 170 участници и 34 индивидуални консултации.</p> <p>Качествено въздействие: Повишаване на информираността и мотивацията на подрастващите за здравословен начин на живот, включително подкрепа за кърменето, намаляване на тютюнопушенето и консумацията на алкохол, насърчаване на физическата активност и здравословното хранене, както и подготовка на децата и младежите за изграждане на дългосрочно здравословни навици</p> <p>2. Актуализирана подзаконова нормативна уредба (Наредба № 9/2019 г. и Наредба № 8/2016 г.) и създадени 300 амбулатории в трудно достъпни и отдалечени населени места.</p> <p>3. Намален коефициент на детска смъртност от 5,1% (2020) до 4,3%(2028) и 4% (2030).</p> <p>Коефициентът на детската смъртност продължава да намалява – от 4,9 през 2023 на 4,5% за 2024 г. В изпълнение на Плана за действие за периода 2024-2026 г. към НППМДЗ 2021-2030 г. през 2025 г. са предоставени следните здравни услуги извън обхвата на здравното осигуряване:</p> <p>С неонатален слухов скрининг са обхванати 47 032 деца В рамките на биохимичния скрининг при бременни жени са проведени 11 223 изследвания и консултации. В Здравно-консултативните центрове (ЗКЦ) ежегодно се предоставят консултации от медицински и немедицински специалисти (лекари, психолози и социални работници), като се отчита нарастваща потребност и устойчива тенденция за увеличаване на обхвата на услугите. Данните показват устойчив ръст и</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>4. Изпълнение на дейности в рамките на национални програми за превенция и контрол, включително: осигуряване на лекарствени продукти от втори ред за пациенти с мултирезистентна и екстензивнорезистентна туберкулоза и препарати с фиксирани дози за възрастни и деца; Антиретровирусна терапия на всички нуждаещи се хора, живеещи с ХИВ/СПИН; Безплатна диагностика за ХИВ/СПИН, вирусни хепатити, СПИ и туберкулоза; Изследвания на бременни жени за превенция на перинаталната трансмисия на ХИВ инфекция, сифилис и други СПИ; Ежегодни кампании за безплатно консултиране и изследване за ХИВ, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза, както и за информиране на обществото</p>	<p>запазване на висок обем на консултативната дейност в ЗКЦ, като общият брой консултации през 2025 г. достига 17 998. В допълнение са извършени 137 домашни посещения за деца с увреждания, хронични заболявания и недоносени деца до 1-годишна възраст, като част от мерките за осигуряване на непрекъсната и достъпна грижа. Комисиите за комплексно интердисциплинарно медицинско обслужване и продължителна здравна грижа за деца с хронични заболявания са изготвили 1552 индивидуални медико-социални плана за деца с диабет, вродени хематологични, сърдечни и неврологични заболявания, както и за недоносени деца (1436 през 2024 г.). През 2025 г. са изготвени 7079 оценки на необходимостта от ранна интервенция при рискове и проблеми в здравето и развитието на децата, което потвърждава стабилно високо равнище на дейността спрямо предходните години (6672 през 2024 г. и 6658 през 2023 г.).</p> <p>Осигурено е провеждането на масов неонатален скрининг за редки заболявания – за фенилкетонурия, вродена надбъбречнокорова хиперплазия, вроден хипотиреоидизъм, спинална мускулна атрофия, тежки комбинирани имунни дефицити и муковисцидоза.</p> <p>4. Увеличаване на достъпа до изследвания, своевременна диагностика на ХИВ, вирусни хепатити, СПИН и туберкулоза и лечение. Намаляване на смъртността от туберкулоза, СПИН и хепатит по вид заболяване.</p> <p>По Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ в Република България, 2021-2025 г. се осигуряват диагностикуми и консумативи за провеждане на изследвания в Кабинетите за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН, лабораториите на РЗИ, НПРЛ по НІV, НРЛ „Имунология“ и НРЛ „Сексуално предавани инфекции“ към НЦЗПБ.</p> <p>Ежегодно в страната се провежда Национална АНТИСПИН кампания. Проведени са обучения на здравни медиатори за</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>5. Въвеждане на нови задължения за участниците във веригата на лекарствоснабдяването, за които е предвидено да се изпълняват чрез Специализирана електронна система за проследяване и анализ на лекарствените продукти, включени в Позитивния лекарствен списък на Република България. Прилагане на механизъм по договаряне и сключване на рамкови споразумения за лекарствените продукти осигурявани по реда на Наредба 34/2005 г., за които стойността, заплащана от бюджета на Министерството на здравеопазването, се изчислява чрез групиране, в което не участват лекарствени продукти на други притежатели на разрешение за употреба.</p>	<p>повишаване на знанията и уменията им за работа на терен с цел ограничаване на ХИВ сред ромските общности. Проведени са обучения с ученици по подхода „Връстници обучават връстници“ за превенция на ХИВ/СПИН сред младите хора в риск на училищно ниво и подкрепа на развитието на националната мрежа от обучители на връстници.</p> <p>5. Осигурена финансова защита на населението</p>
<p>4. Осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за учене през целия живот за всички</p>	<p>1. Намаляване на ранното напускане на училище чрез целенасочени програми и мерки.</p> <p>За реализирането на приоритетите на Министерството на образованието и науката, свързани с максималното обхващане и включване на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в образователната система, е създаден постоянно действащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (Механизма).</p>	<p>1. По-нисък дял на отпадащите ученици, по-добра образователна подготовка, социална интеграция.</p> <p>Дейностите по Механизма оказват положителен ефект по отношение на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - отпадналите деца и ученици, които са с 3283 по-малко в сравнение с началото на учебната 2024/2025 г.; - коефициента на обхванатите деца и ученици, който е по-висок с 0,10 спрямо февруари – март на учебната 2024/2025 година; - коефициента на записаните 13-годишни ученици – 96,12%; - намаляване броя на учениците, които са отпадали поради културологични причини. <p>Цели се подобряване на следните резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - намаляване броя на необхванатите деца и ученици;

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>2. Изграждане на училищна STEM среда във всички училища.</p> <p>3. Модернизиране на професионалното образование и разширяване на дуалното обучение.</p> <p>4. Развитие на приобщаващо образование за уязвими групи.</p> <p>5. Повишаване на квалификацията на преподавателите и прилагане на компетентностния подход.</p>	<p>- върнати и включени трайно деца и ученици в образователната система;</p> <p>- намаляване броя на новоотпадналите деца и ученици (5853);</p> <p>- връщане в училище или в детска градина на повторно отпадналите деца и ученици;- повишаване коефициента на обхванатите 9-, 10-, 11-, 12-, 13-годишни; – намаляване броя на учениците, които са получили удостоверение за преместване, но за тях не е получено потвърждение, че са се записали да учат в друго училище или детска градина.</p> <p>2. Подобряване на цифровите умения, по-добри резултати в природоматематическите науки, по-добра подготовка за пазара на труда.</p> <p>3. Разширен достъп до професионално обучение, увеличени възможности за стажове и практически умения, по-добра свързаност с бизнеса.</p> <p>4. Повишен достъп до образование за деца със специални образователни потребности, деца в риск и даровити ученици; намаляване на социалните и образователни неравенства.</p> <p>5. Повишаване на качеството на обучението, по-добра подготовка на учителите за модерни образователни методи, включително дигитални технологии и иновации.</p>
<p>5. Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета</p>	<p>1.Изпълнение на българското законодателство в областта на равнопоставеността и защитата от дискриминация</p>	<p>1.1 Създадени условия за постигане на равнопоставеност, изградена институционална среда и действащи органи и механизми за провеждане на държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>2. Прилагане на принципа на равнопоставеност на жените и мъжете чрез изпълнение на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021 – 2030 г. и действащият Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за съответния период с оглед постигане на фактическа равнопоставеност на жените и мъжете.</p>	<p>1.2 Укрепване на Комисията за защита от дискриминация, като национален орган по въпросите на равенството.</p> <p>През март 2026 г. НС на Република България одобри законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация, с който се въвеждат разпоредбите на Директива (ЕС) 2024/1499 на Съвета от 7 май 2024 и Директива (ЕС) 2024/1500 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година. Те установяват минимални стандарти за органите по въпросите на равенството в ЕС. С промените в ЗЗДискр. се гарантира в по-висока степен нейната независимост и свобода от външно влияние при изпълнението на правомощията и процедурите за действие при нарушения. Актуализира се размера на санкциите при установени нарушения.</p> <p>1.3. Укрепване на принципа на равно заплащане за равен труд и труд с равна стойност, и засилване прозрачността на системите за заплащане.</p> <p>2.1 Провеждане на системни и целеви мерки и дейности за постигане на равнопоставеността на жените и мъжете на пазара на труда и равна степен на икономическа независимост, намаляване на разликите по пол в заплащането и доходите, насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в процесите на вземане на решения вкл. подобряване на баланс между жените и мъжете на отговорни/ръководни длъжности и във вземането на решения в политиката, бизнеса и обществото; повишаване на информираността и сътрудничеството за постигане на баланс, осигуряване на равни възможности в кариерното развитие и др.</p> <p>2.2. Изпълнение на Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода 2025–2026 г</p> <p>2.3. Разработване и приемане на</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Насърчаване на усилията на институции/организации и повишаване на конкуренцията между тях при изпълнение на политики, насочени към постигане на равнопоставеността на жените и мъжете.</p>	<p>Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода 2027–2028 г.</p> <p>3.1. Оценка на постъпилите кандидатури за Отличителен знак за значими постижения в ефективното изпълнение на политиката за равнопоставеност на жените и мъжете за 2026 г.</p> <p>3.2. . Стартиране на процедура за връчване на Отличителен знак за значими постижения в ефективното изпълнение на политиката за равнопоставеност на жените и мъжете за 2026 г.</p> <p>3.3. Изготвяне на доклад относно прилаганите ефективни местни политики и добри практики за равнопоставеност между жените и мъжете“. Разпространение на информацията до повече заинтересовани страни вкл. до координаторите по равнопоставеност на жените и мъжете.</p>
<p>6. Осигуряване на наличие и устойчиво управление на вода и канализация за всички</p>	<p>1. Изпълнение на инвестиционна програма за общински проекти. Мярката е насочена към подпомагане на общините за изпълнение на приоритетни проекти за изграждане, реконструкция и основен ремонт на техническа и социална общинска инфраструктура включително на ВиК инфраструктура, заложи в Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и 2025 г.</p> <p>Изпълнението на програмата се финансира със средства от държавния бюджет.</p> <p>Мярката е в процес на изпълнение.</p> <p>През 2025 г. и 2026 г. към 17 април 2026 г. по Инвестиционната програма за общински проекти (ИПОП) за изграждане или реконструкция на публичната общинска ВиК инфраструктура са предоставени средства на общините около 150 млн. евро.</p> <p>2. Изпълнение на инвестиционна програма по Решение № 711 от 2022 г. на Министерския съвет за одобряване на списък на инвестиционни</p>	<p>1. С изпълнението на мярката се очаква подобряване на състоянието на водоснабдителната и канализационната инфраструктура, като по този начин се създават условия за устойчиво подобряване на ВиК услугите на населението, както и подобряване на екологичното състояние на водните обекти.</p> <p>2. Изграждането и реконструкцията на водоснабдителната и канализационна инфраструктура подобрява условията за</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>проекти на общините по приоритети и направления/обекти за целево финансиране, включително на ВиК инфраструктура.</p> <p>Изпълнението на програмата се финансира със средства от държавния бюджет.</p> <p>Приключило изпълнение на 87 ВиК обекта, а на 9 ще продължи тяхното изпълнение и през настоящата година.</p> <p>3.Интервенция П.Г.6 – „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г.</p> <p>Мярката е в процес на изпълнение.</p> <p>4. Предоставяне на средства за изграждане, рехабилитация и модернизация на ВиК инфраструктура за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, водоснабдяване с принос към намаляване на загубите на вода по водопреносната мрежа и подобряване качеството на питейната вода (ПОС 2021-2027 г.)</p> <p>5. Разработване на програмата от мерки за актуализиране на ПУРБ за периода 2028-2033 г. и програмата от мерки за актуализиране на Морската стратегия за периода 2028-2033 г.</p>	<p>живот на населението, намаляват загубите на питейна вода, както и се подобряват предоставяните ВиК услуги.</p> <p>3. Интервенцията дава възможност за финансиране на дребна по мащаби инфраструктура в селските райони в страната (215 броя селски общини), включително и инвестиции за изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабителни системи и съоръжения (ВСС) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони.</p> <p>Създаването и обновяването на публичната и техническата инфраструктура е основата за създаване на оптимална жизнена среда в селските райони, създаването на достъпност и развитие на икономиката.</p> <p>4. Жители, свързани към подобро обществено водоснабдяване – 1 043 200 до 2029 г.;</p> <p>Жители, свързани към поне вторично пречистване на отпадъчни води – 1 259 000 до 2029 г. (индикаторите се отчитат по ПОС 2021-2027 г.)</p> <p>5. Разработени програми от мерки за постигане на поставените цели за постигане добро състояние на водните тела, съгласно ПУРБ и Морската стратегия.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>6. Дейности и мерки по Приоритет “Биологично разнообразие” от ПОС 2021-2027 г.</p> <p>Приоритет "Биологично разнообразие" на ПОС 2021-2027 г. подкрепя мерки за изпълнение на ангажиментите на страната, произтичащи от европейското природозащитно законодателство, описани в стратегически и планови документи на европейско и национално ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мерки, насочени към подобряване природозащитното състояние на природни местообитания и видове, предмет на опазване в мрежата Natura 2000. • Мерки за опазване/възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие извън Natura 2000 – изпълнение на мерки от Стратегия за биологичното разнообразие в Република България и Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси, мерки от планове за управление на защитени територии и планове за действие за видове. <p>Проект по ПОС 2021-2027 г.: „Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Natura 2000“ (преди това – инвестиция С511 по НПВУ, прехвърлена към ПОС 2021-2027 г.)</p>	<p>6. Подобряване на природозащитното състояние на сладководни типове природни местообитания.</p>
<p>7. Осигуряване на достъп до финансово достъпна надеждна, устойчива и съвременна енергия за всички</p>	<p>1. Достъпна енергия за всички.</p> <p>2. Сигурност на снабдяването.</p>	<p>1. Със ЗИД на ЗЕ от 2023 г. (ДВ, бр. 96) са въведени за първи път в националното законодателство определения за „домакинство в положение на енергийна бедност“ и за „уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия“. Същите, заедно с измененията в чл. 38д от ЗЕ и с приемане на Наредбата по чл. 38д, ал. 2, поставят нормативната основа за разработване и прилагане на мерки от компетентните ведомства за справяне с феномена „енергийна бедност“ в страната ни.</p> <p>2. Относителният дял на населението с достъп до електричество е 100%, като в ход е изпълнението на редица мащабни проекти за укрепване, модернизация и развитие на мрежите (преносна и разпределителни) чрез различни източници на финансиране като МВУ, Хоризонт Европа,</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Намаляване на зависимостта от внос на енергоносители и увеличаване на дела на възобновяемата енергия в брунтото крайно потребление на енергия.</p>	<p>Модернизационния фонд и др. с цел осигуряване на качество на услугата.</p> <p>3. Производството на електрическа енергия от ВИ покрива 33,84% от брунтото крайно потребление на електрическа енергия в страната през 2024 г.</p>
<p>8. Стимулиране на траен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълноценна и продуктивна заетост и достоен труд за всички</p>	<p>1. Актуализация на Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021-2030 г.</p> <p>С Решение № 883 на Министерския съвет от 2025 г. беше утвърдена актуализация на Националната стратегия за МСП (НСМСП) както и удължаване на срока на действие на Стратегията до 2030 г. Стратегията и Плана за действие към нея обхващат 119 мерки в шест приоритетни направления: 1).Предприемачество; 2).Достъп до пазари; 3).Достъп до финансиране; 4).Дигитализация и умения; 5).Балансирано развитие и бизнес среда; 6).Околна среда.</p> <p>2. Интернационализация на МСП: Организиран са национални участия в международни изложения, институционални щандове, търговски мисии и бизнес форуми.</p> <p>3. Професионално образование и учене през целия живот (УЦЖ): Реализирани са инициативи за разширяване професионалното образование и обучение и постигане професионална реализация на младите хора, както и за повишаване компетентностите на хората в трудоспособна възраст и ефективно предлагане на възможности за УЦЖ</p> <p>4. Младежки дейности: От 2014 г. насам в страната се реализират множество проекти и инициативи от различни институции, които</p>	<p>1. По отношение на стратегическите цели се отчита положително въздействие върху конкурентоспособността на МСП и специализацията им в среднотехнологични индустрии. Нараства дела на МСП във високотехнологичното производство и интензивните на знание услуги – 22% през 2025 г. спрямо 15% за същия показател десет години по-рано. Отчетен е устойчив ръст на добавената стойност, генерирана от МСП от 63% от общата брунтата добавена стойност през 2021 г. до 66% по последни данни за 2024 г.</p> <p>2. От 2024 г. до края на 2025 г. са проведени 467 международни търговски панаири, институционални щандове, бизнес конференции и бизнес срещи в чужбина, чрез които е популяризирана България и/или сектори от икономиката в чужбина.</p> <p>3. Значителен напредък по показателя "Коефициент на безработица", който намалява от 10,1% на 4,2%.</p> <p>4. Намаляване на относителния дял на незаетите и неучащите младежи: Тази положителна тенденция отразява напредък в</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>успяват да скъсят изоставането по този показател. Финансирани са проекти, в т.ч. по Програма „Развитие на човешките ресурси“, изпълнява се Националната програма „Активиране на неактивни лица“, провеждат се специализирани трудови борси, предоставя се услугата „мобилно бюро по труда“, Национална програма за младежки дейности и Национална програма за младежта. В изпълнение на ПМС № 78/2025 г. през 2026 г. започва практическото функциониране на Регистъра на икономически неактивните лица и ще се осъществи обменът на данни между институциите, което ще позволи по-прецизно идентифициране, достигане и активиране на икономически неактивните лица в трудоспособна възраст.</p> <p>5. Подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG"), НПВУ</p> <p>6. Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите (ПКИП)</p> <p>7. Предоставяне на комплексни услуги на предприятията от Северните райони на България с цел подкрепа на тяхното устойчиво развитие и растеж (ПКИП)</p>	<p>социално-икономическата интеграция на младите хора, благодарение на политиките свързани с подобрения в достъпа до образование, насърчаването на заетостта и икономическите възможности. През 2026 г., след първия пълен обмен на данни по реда на ПМС № 78, на местно ниво ще започнат работа сформирани междуведомствени екипи, които ще осъществяват дейности по достигане и активиране на икономически неактивните лица. Тези дейности следва да допринесат за намаляване дела на неактивните лица, в т.ч. младежи.</p> <p>5. Очакваният ефект от изпълнението на мярката е ускоряване процеса на рехабилитация, изграждане и развитие на съвременни индустриални зони и паркове за привличане на инвестиции, с необходимите за инвеститорите инфраструктура и благоприятни условия за изпълнение на нови проекти в индустрията в подкрепа на икономическия растеж.</p> <p>6. Нарастване на броя на семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите, които увеличават производствения си капацитет и ефективността на процесите, и по този начин постигат подобряване на пазарното присъствие и развитие на потенциала им за устойчивост и растеж.</p> <p>7. Създаване на по-устойчиви и по-конкурентоспособни предприятия в Северните райони на България с повишена икономическа активност, подобрен достъп до финансиране и разширени пазарни позиции, а оттук и цялостно подобряване на бизнес средата и условията за развитие и растеж на местно ниво. Посочените обстоятелства са важен фактор, който да подпомогне цялостния процес по развитие на Северните</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>8. Увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата особено сред лицата от групите в неравностойно положение на пазара на труда посредством изпълнение на действията по Националния план за действие по заетостта през 2025 г. за повишаване качеството на работната сила, насърчаване на икономическата активност и трудова интеграция на лица от неравнопоставените групи.</p> <p>9. Насърчаване на инвестициите от национални и чуждестранни инвеститори в индустрията и във високотехнологични производства и услуги по Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ).</p> <p>10. Финансово подпомагане за обучение за придобиване на професионална квалификация, за заелите новите работни места по сертифицирани по ЗНИ инвестиционни проекти, клас А и клас Б (само за инвестиции във високотехнологичните дейности или в общините с висока безработица).</p> <p>11. Подкрепа за създаване на заетост по инвестиционни проекти, сертифицирани по ЗНИ (клас А, клас Б или приоритетен), в т.ч. финансово подпомагане за частично възстановяване на направените от инвеститора за негова сметка, в качеството му на работодател, вноски за задължително, пенсионно и здравно осигуряване за новоназначените по проекта работници и служители.</p>	<p>райони, а оттук и да допринесе за намаляване на регионалните различия в страната.</p> <p>8. Осигурена заетост на 10 635 лица и обучение на 6 819 лица, финансирани със средства от държавния бюджет.</p> <p>9. Повишен дял на инвестициите във високотехнологични производства и услуги Брой сертифицирани проекти във високотехнологични производства и услуги спрямо общия брой сертифицирани проекти.</p> <p>10. Повишаване на квалификацията на заетите лица, вкл. в секторите на високите технологии и ИКТ и други приоритетни сектори. Изплатени финансови средства за обучение за придобиване на професионална квалификация, за заелите новите работни места по сертифицирани по ЗНИ инвестиционни проекти</p> <p>11. Разкриване и поддържане на качествени работни места, осигуряващи благоприятни условия за труд. Брой планирани нови работни места по сертифицирани по ЗНИ инвестиционни проекти. Изплатени финансови средства за частично възстановяване на направените от инвеститора за негова сметка, в качеството му</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>12. Въвеждане на изменения и допълнения в правната рамка за насърчаване на инвестициите, включваща Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) и Правилника за неговото прилагане с цел предоставяне на по-голяма подкрепа за бизнеса на национално и регионално ниво.</p> <p>13. Въвеждане на механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции през в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/452 за създаване на рамка за скрининг на преките чуждестранни инвестиции в Съюза чрез изменения в ЗНИ и подзаконовата нормативна уредба – Правилника за организацията и дейността на Междуправителствения съвет за скрининг на</p>	<p>на работодател, вноски за задължително, пенсионно и здравно осигуряване за новоназначените по проекта работници и служители.</p> <p>12. През 2025 г. Министерството на иновациите и растежа (МИР) въведе важни изменения в правната рамка за насърчаване на инвестициите, включваща ЗНИ и Правилника за неговото прилагане.</p> <p>Измененията са въведени с цел предоставяне на целенасочена подкрепа на бизнеса и справяне с предизвикателствата, пред които са изправени индустриалните инвестиции в контекста на неблагоприятните глобални тенденции, засягащи икономиката на България и притока на преки чуждестранни инвестиции чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опростяване на изискванията за сертифициране и стимулиране; - Намаляване на сроковете за административно обслужване – наполовина от сроковете, определени в съответното законодателство; - По-ниски прагове за сертифициране за планирана заетост, отразяващи въздействието на автоматизацията върху търсенето на работна ръка; <p>По-ниските прагове за сертифициране допълнително разширяват достъпа на инвеститорите до административни и финансови стимули, засилвайки целенасочената бизнес подкрепа на национално и регионално ниво.</p> <p>13. Българското законодателство надгражда рамката, установена от Регламента, като определя по-нисък праг на контрол и абсолютен размер на инвестициите, и разширява обхвата на субектите, чиито инвестиции подлежат на скрининг</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>преките чуждестранни инвестиции (в сила от 31 януари 2025 г.) и измененията в Правилника за прилагане на ЗНИ (в сила от 22 юли 2025 г.).</p>	<p>на ПЧИ, като проверява собствеността на инвеститорите за субекти, упражняващи „скрит“ контрол.</p> <p>Българската рамка включва освен скрининг на инвестиции в стратегически сектори и съображения за критична инфраструктура, за преките чуждестранни инвестиции, представляващи риск за сигурността или общественя ред, както и опция за скрининг ex-officio, при която Съветът може да инициира скрининг дори без заявление от инвеститор.</p> <p>Подобна структура дава добра основа за аналитичен и индивидуален процес на скрининг на ПЧИ, който е в добра позиция да отразява целите на ЕС за колективна сигурност и да разработва по-добри, основани на доказателства, национални политики за привличане на ПЧИ в страната.</p> <p>Всички инвеститори са поставени при равни условия, независимо от страната им на произход, тъй като всички те са задължени да поискат предварително разрешение за осъществяване на инвестицията си в България.</p>
<p>9. Изграждане на устойчива инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите</p>	<p>1. Увеличение на добавената стойност от промишлеността на човек от населението: увеличението от 38,25% е значително и показва подобрение в ефективността и производителността на промишления сектор, благодарение на модернизация на производствените процеси, повишена конкурентоспособност и възможно засилване на експортно ориентирани индустрии.</p> <p>2. Устойчив растеж на относителния дял на добавената стойност, създадена от средно и високотехнологичната индустрия, което свидетелства за структурна трансформация на икономиката към сектори с по-висока добавена стойност и засилена роля на иновациите.</p>	<p>1. Подобрена транспортна инфраструктура – Софийското метро – успешна практика на ниво ЕС, със значителни транспортни, екологични и социални ползи. В областта на речния транспорт – доставени са специализирана техника и оборудване и са изградени системи за сигурност, интеграция и визуализация на пристанищата, свързани с корабоплаване по р. Дунав.</p> <p>2. Подобрена цифрова свързаност: Продължаващо разширяване на Единната електронна съобщителна мрежа до всички общински центрове, увеличаване на капацитета и киберустойчивостта на мрежата и подпомагане разгръщането на мрежи с много голям капацитет, включително 5G.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Ръст в индекса на екоиновациите.- засилено внедряване на иновативни зелени технологии, повишено финансиране за екологични проекти и усилия за намаляване на въглеродния отпечатък в индустриалния сектор.</p> <p>4. Стабилен напредък в инфраструктурата за мобилни комуникации. Покритието на населението с GSM и UMTS е практически пълно (100%) през целия разглеждан период, което демонстрира зряла и добре развита мобилна мрежа. Значителен напредък е постигнат в покритието с LTE/NR (5G), което нараства от 56,73% през 2015 г. до 99,86% през 2023 г., със средна стойност за периода 93,5%.</p> <p>5. Подобрене в представянето по показателите интензитет на емисиите във въздуха от промишлеността за частици <2.5 µm и <10 µm и CO2 емисиите на единица добавена стойност.</p> <p>6. Подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG")“, НПВУ</p> <p>7. Насърчаване на разработването и внедряването на иновации в предприятията (ПКИП, ПИТ/НПВУ)</p>	<p>3. Развитие на интелигентна промишленост и насърчаване на научните изследвания и иновациите: Създадени стимули за частни инвестиции и развитие на промишлени екосистеми; предоставяне на подкрепа на МСП за разработване и внедряване на иновации и повишаване на сътрудничеството с научните организации, технологична и дигитална модернизация и кръгова икономика; стимули за повишаване на предприемаческата активност, вкл. чрез нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите и продължаващо развитие на научно-технологичния парк „София Тех Парк“.</p> <p>4. Институт по компютърни науки, изкуствен интелект и технологии (INSAIT): Създаден в партньорство с водещи технологични университети, институтът насърчава научните изследвания и иновациите, оказвайки трансформиращ ефект върху икономиката и обществото.</p> <p>5. Това намаление ще спомогне за прилагане на по-чисти производствени технологии и по-добро управление на енергийните ресурси, както и за засилени усилия за спазване на екологичните стандарти.</p> <p>6. Очакваният ефект от изпълнението на мярката е ускоряване процеса на рехабилитация, изграждане и развитие на съвременни индустриални зони и паркове за привличане на инвестиции, с необходимите за инвеститорите инфраструктура и благоприятни условия за изпълнение на нови проекти в индустрията в подкрепа на икономическия растеж.</p> <p>7. Нарастване на дела на предприятията, разработващи или внедряващи иновации в тематичните области на ИСИС 2021-2027, в резултат на което ще се повиши иновационният им</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>8. Насърчаване на инвестициите в индустрията и във високотехнологични производства и услуги по ЗНИ.</p> <p>9. Финансово подпомагане за изграждане на елементи на техническата инфраструктура – публична общинска или държавна собственост, по Закона за насърчаване на инвестициите при облекчени условия.</p> <p>10. С промените в ЗНИ и ППЗНИ, предвиждащи възможност за сертифициране на индустриални паркове и разширяване на опциите за изграждане на довеждаща инфраструктура, са създадени възможности за индустриалните инвеститори да се установяват на терени с индустриално предназначение и налична инфраструктура, което да съдейства за по-бързо и успешно осъществяване на проектите и стартиране на производството. Осигурена е реална подкрепа за проекти в по-слабо развитите райони на страната.</p>	<p>капацитет и конкурентоспособност. Посредством предоставяне на подкрепа под формата на БФП и ФИ ще се стимулира предприемаческата активност чрез създаването на предприятия, базирани на иновации и разработващи продукти с висока добавена стойност и ускори подобряването на продуктивността им и прехода към икономика на знанието.</p> <p>8. Повишен дял на инвестициите във високотехнологични производства и услуги.</p> <p>Брой сертифицирани проекти във високотехнологични производства и услуги.</p> <p>9. Създаване на по-благоприятни условия за инвеститорите и за всички ползватели на обществената инфраструктура.</p> <p>Изплатени средства за изграждане на техническа инфраструктура.</p> <p>10. Разширени възможности за развитие на техническа инфраструктура за нови инвестиции в производството – както чрез индустриални паркове, така и чрез целенасочена подкрепа за приоритетни проекти в производството и високотехнологичните индустрии и услуги.</p> <p>Предоставена безвъзмездна финансова помощ за приоритетни проекти.</p>
<p>10. Намаляване на неравенството между и в рамките на държавите</p>	<p>1. Изпълнение на реформата на схемата за минимален доход</p>	<p>1. В резултат от преминаването на подпомагането от обвързаността му с гарантирания минимален доход към линията на бедност се очаква да се увеличи обхвата и размерът на помощите, съобразно динамиката на линията на бедност и</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>2. Изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030 (приета с Решение № 976 на Министерския съвет от 31.12.2020 г.) и двугодишните планове за действие към нея. В процес на изпълнение е Планът за действие за периода 2025–2026 г. за изпълнение на Стратегията(приет с Решение № 465 на Министерския съвет от 17.07.2025 г.).</p>	<p>нарастването на основните доходи на населението от труд, пенсии и обезщетения.</p> <p>През 2026 г. продължава прилагането на новите мерки, свързани с превенция от социално изключване и активиране на пазара на труда. Подпомагането на лица в трудоспособна възраст, чрез продължаване на изплащането на помощта през първите месеци след започване на работа ще спомогне да се запазят по-дълго време на пазара на труда, като се откъснат от зависимостта си от социално подпомагане. Ще продължи и изплащането на първоначалната подкрепа за младежите напускащи социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа.</p> <p>По разчет за 2025 г. се очаква подпомаганите лица и семейства са 463 899, в това число 60 875 с месечни помощи.</p> <p>2. Подобряване качеството на живот и ограничаване на социалните неравенства и бедността посредством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Превенция на бедността и социалното изключване чрез включването в заетост и обучение на лица от уязвими групи на пазара на труда; - Насърчаване на социалната и солидарна икономика с оглед подобряване на достъпа до заетост, обучения и социално включване; - Ограничаване на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване); - Осигуряване на равен достъп до качествени услуги с цел превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици; - Повишаване на адекватността и устойчивостта на системата за социална закрила;

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Активно възползване от качествата и уменията на жените, използвайки за по-добро съвместяване на професионалния и семейния живот, давайки възможност чрез субординацията в държавната администрация, в посока адаптиране на младите специалисти, постъпващи на работа</p> <p>4. Провеждане на обучителни семинари и разяснителни кампании от членове на Комисия за защита от дискриминация (КЗД) и служители.</p>	<p>- Подобряване на координацията и взаимодействието и насърчаване на социалните иновации с оглед активното включване на уязвимите групи.</p> <p>Изпълнението на Националната стратегия е тясно свързано с постигането на определената Национална цел за намаляване на броя на лицата в риск от бедност или социално изключване със 787 000 души до 2030 г. и подцелта към нея за намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица до 2030 г. (25% от общата национална цел). Данните от прегледа на изпълнението показват положителна тенденция, като броят на лицата в риск от бедност или социално изключване през 2025 г. е намалял с 455 хил. души спрямо базовата 2019 г. (предварителни данни на НСИ за 2025 г.). Броят на децата в риск от бедност или социално изключване е намалял с 62 хил. спрямо базовата 2019 г.</p> <p>3. Осигуряване възможности за предоставяне на надеждна, компетентна и навременна, безплатна помощ на жертвите от дискриминация</p> <p>Прилагането на санкциониращи мерки спрямо работодателите е оправдано в случаи на проявена дискриминация на жени от рисковите групи: самотни майки, многодетни майки, жени в най-ниските и най-високите възрастови интервали, жени в бременност и майчинство, жени с увреждания.</p> <p>4. Превенция за осигуряване равенство във възможностите и преодоляване на неравенствата.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>5. Предстои транспониране на Директива (ЕС) 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 г. относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка.</p> <p>Дата на влизане в сила: 20.05.2024 г.</p> <p>Дата на транспониране: 21.05.2026 г.</p>	<p>5. Улесняване на достъпа до българския пазар на труда на граждани на трети държави в рамките на производството по предоставяне на право за продължително пребиваване и работа с „Единно разрешение за пребиваване и работа“ с допускането на смяна на работодател съгласно чл. 24и от Закона за чужденците в Република България.</p>
<p>11. Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене</p>	<p>1. Достъпно жилищно настаняване</p> <p>2. Устойчиви транспортни системи и пътна безопасност</p> <p>3. Неблагоприятно въздействие на градовете върху околната среда</p>	<p>1. Осигуряване на достъп до жилища за социално уязвими групи, бездомни хора, хора, живеещи в бедност или в некачествени жилища, чрез инвестиции в сграден фонд и внедряване на мерки за енергийна ефективност. Прилагането на тези мерки не само намалява енергийното потребление, но и довежда до редуциране на емисиите на парникови газове.</p> <p>Изпълняват се мерки за подобряване на жилищните условия и обновяване на жилищния фонд, финансирани по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. и по ПВУ. В отчетния период се реализират проекти за енергийна ефективност и модернизация на жилищни сгради, включително с цел осигуряване на подходящи жилищни условия за уязвими групи.</p> <p>2. Продължава прилагането на мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух и за насърчаване на устойчива градска мобилност в рамките на изпълняваните програми за периода 2021–2027 г. В отчетния период се изпълняват мерки и проекти, свързани с модернизация на обществения транспорт, развитие на устойчива транспортна инфраструктура и повишаване на пътната безопасност.</p> <p>3. В отчетния период се прилагат дейности за разширяване на системите за разделно събиране на отпадъци, включително</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>4. Положителни икономически, социални и екологични връзки между градските, крайградските и селските райони</p>	<p>биоотпадъци, както и за развитие на инфраструктура за рециклиране и оползотворяване.</p> <p>4. През програмния период 2021-2027 г. е предприет интегриран териториален подход за намаляване на междурегионалното и вътрешнорегионалното неравенство, стимулирайки по-гъвкави и иновативни методи на управление, както и изграждането на капацитет сред широк кръг заинтересовани страни. „Териториализацията“ на инструментите в политиката за развитие цели насърчаване на приобщаващ и устойчив растеж чрез интервенции, съобразени с местните особености. Този по-координиран подход полага основите за по-концентрирани инвестиции, които отчитат спецификите на съответната територия. Проведени са процедури за кандидатстване с проектни предложения, като към настоящия момент е стартирано сключването на договори.</p>
<p>12. Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство</p>	<p>1. Изпълнение на мярка от ПОС 2021-2027 г. за рекултивация на депа и/или осигуряване на безопасност на съществуващи депа без увеличаване на техния капацитет. Мониторинг, контрол и обезвреждане на остарели пестициди и мерки за превенция (мярка за подкрепа по Швейцарско-българската програма за сътрудничество).</p> <p>2. Инвестиционни мерки по ПОС 2021-2027 г. за осигуряване на необходимата инфраструктура за третиране на битови отпадъци и намаляване на количеството депонирани битови отпадъци и увеличаване на дела на разделно събраните и рециклирани отпадъци за подпомагане на прехода към кръгова икономика, вкл.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци; - изграждане на системи/центрове за разделно събиране и подготовка за повторна употреба и поправка; 	<p>1. Площ на рехабилитираната земя (в резултат на рекултивацията на депа), за която се отпуска подкрепа – 66,92 ха до 2029 г.</p> <p>2. Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци – 165 627т/год. до 2029 г. Отпадъци, събрани разделно – 276 045 т/год. до 2029 г.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>- рециклиране на отпадъците – допустими в комбинация с разделно събиране и предварително третиране на разделно събрани отпадъци;</p> <p>- оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините във връзка с въвеждане на схема „плащаш, колкото изхвърляш“.</p> <p>3. Въвеждане на минимални задължителни екологични изисквания към определени продукти, предмет на обществени поръчки.</p> <p>Приети са промени в Закона за обществените поръчки (ЗОП) (обн. ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.). Приета е Наредба № Н-1 от 23 юли 2024 г. за екологичните изисквания към определени продукти, предмет на обществени поръчки (обн. ДВ. бр. 64 от 30 юли 2024 г., в сила от 14.08.2024 г.).</p> <p>4. Осигуряване на подкрепа от ПОС 2021-2027 г. за повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците и т.н.</p> <p>5. Изпълнение на Национална програма за предотвратяване и намаляване на загубата на храни (2021-2026 г.)</p> <p>6. В условията на насърчаваща данъчна среда прилагане на мерки за ангажиране на компаниите от хранителната индустрия в практиката за предпочитано оползотворяване на излишъка от годни храни чрез даряване. По-нататъшно укрепване на механизма за социално</p>	<p>3. Въвеждане на екологосъобразните обществени поръчки като ефективно средство за насърчаване на устойчивите модели на производство и потребление и стимул за разширяване на пазарното търсене на екологосъобразни продукти и услуги, както и за развитието на екологосъобразните технологии и иновации.</p> <p>4. Формиране на съзнателно отношение към околната среда и утвърждаване на модели на устойчиво потребление.</p> <p>5. Повишаване осведомеността по въпросите, свързани с предотвратяване и намаляване загубата на храни; поетапно намаляване на загубите и разхищението на храни; промяна в поведението и отношението на потребителите към храната</p> <p>6. Ежегодно увеличаване на обема на оползотворената излишна храна, разпределена до хора в нужда с механизма на хранително банкиране и ефективно намаляване на разхищението и загубата на храни в дългосрочен план. (през 2024 година Българската хранителна банка е спасила от разхищение 431 600 кг годни храни, което отбелязва ръст с</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>преразпределяне до хора в риск от бедност със способите на хранителното банкиране, прилагани от Българската хранителна банка.</p> <p>7. Разработване и внедряване на иновации в предприятията в област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027 (ПКИП)</p> <p>8. Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията (ПИТ/НПВУ)</p>	<p>255% спрямо предходната година – през 2023 година са оползотворени 169 135 кг).</p> <p>7. Нарастване на дела на предприятията, разработващи или внедряващи иновации в област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027, в резултат на което ще се повиши иновационният им капацитет и конкурентоспособност.</p> <p>8. Предприятията ще трансформират производствените си процеси чрез преминаване към кръгови модели за повишаване на ресурсната ефективност и ограничаване на емисиите на парникови газове, посредством предоставяне на подкрепа под формата на БФП и ФИ за инвестиции, които основно допринасят за климатичната неутралност и ускоряване на зеления и цифров преход в приоритетни сектори в страната.</p>
<p>13. Предприемане на спешни действия за борба с изменението на климата и неговите последици</p>	<p>1. Дейности за превенция и управление на риска от наводнения и засушаване с фокус върху екологосъобразните мерки: създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките; възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми зони с цел увеличаване на водозадържането; мерки за защита на речните брегове срещу ерозия – защита на брега с габиони и др. (ПОС 2021-2027 г.) Актуализация на ПУРН за периода 2028-2033 г.</p> <p>2. Анализи на риска, мониторинг и прилагане на мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси – свлачища, срутища, ерозии, абразии в и извън урбанизирани територии и по републиканската пътна мрежа, където са идентифицирани като заплаха по отношение живота и здравето на населението и от гледна точка безопасност на движението по пътищата, както и за околната среда по отношение на защитата на биоразнообразието (ПОС 2021-2027 г.)</p>	<p>1. Повишена устойчивост към изменението на климата; намаляване броя на жертвите и материалните щети; зелена инфраструктура, изградена или усъвършенствана с цел приспособяване към изменението на климата – 280 ха към 2029 г.</p> <p>2. Повишена устойчивост към изменението на климата, намаляване броя на жертвите и материалните щети; инвестиции в мерки за защита от неблагоприятни геодинамични процеси – 40,73млн. евро.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Подобряване на устойчивостта чрез осигуряване на капацитет за борба с горските пожари – осигуряване на необходимия наземен капацитет, вкл. специализирана техника за извършване на своевременна, адекватна и ефективна намеса на отговорните структури, както и повишаване на капацитета на национално ниво за предотвратяване и за действия при възникване на горски пожари чрез създаване и развитие на необходимата инфраструктура и методологическа рамка за подготовка на населението на територията на Република България за защита и реагиране при горски пожари. (ПОС 2021-2027 г.)</p> <p>4. Изграждане на нови и оптимизиране и/или разширяване на съществуващи системи за предупреждение, наблюдение, докладване; прогнозиране и сигнализиране; разработване на цифрови модели, анализи и прогнози във връзка с климатичните изменения, напр.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - по-нататъшно развитие и завършване на Националната система за управление на водите в реално време за останалите 12 основни реки; - разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната и др. (ПОС 2021-2027 г.) - изпълнение на проучвания, анализи, цифрови модели, прогнози и оценки, вкл. във връзка с изготвяне на ПУРН за периода 2028-2033 г. и други стратегически, програмни и планови документи. <p>5. Мерки за управление на риска от природни бедствия и за превенция на риска за живота и здравето на населението (в т.ч. повишаване на готовността на населението и силите за реагиране в случай на наводнения, пожари и земетресения) – фокус към изграждането на капацитет за действия на отговорните органи и на населението при природни бедствия в съответствие със стратегическите цели по отношение създаването на устойчивост към изменението на климата и повишаването на степента на информираност на населението за посочените бедствия;</p>	<p>3. Подобряване на устойчивостта към изменението на климата; намаляване броя на жертвите и материалните щети; увеличаване дела на зоните, обхванати от мерки за защита срещу опустошителни пожари.</p> <p>4. Повишена устойчивост към изменението на климата, намаляване броя на жертвите и материалните щети; инвестиции в системи за наблюдение, готовност, предупреждение и реагиране при природни бедствия – 48,39 евро;</p> <p>5. Интегрираните мерки срещу изменението на климата предполагат положително въздействие по отношение на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>6. Актуализиране на планове, политики и програми с цел интегриране на рисковете, свързани с изменението на климата, както и включване на реакциите на адаптация към изменението на климата.</p> <p>Приемане на разработен проект на План за развитие на приоритетни зони за вятърна енергия – стратегическа рамка за насърчаване ускореното развитие на вятърната енергия при спазване на изискванията за опазване на околната среда и биологичното разнообразие.</p> <p>7. Разработване на докладване на националните прогнози за антропогенни емисии и поглътителни на парникови газове съгласно чл. 18 на Регламент (ЕС) 1999/2018 (ПОС 2021-2027 г.)</p> <p>8. Изпълнение на Енергийната стратегия на България (2020-2030 г.), която е ключов политически документ със законово и нормативно значение. В него са определени основните приоритети за развитие на енергетиката до 2030 г.</p> <p>9. Изпълнение на Интегрираният национален план за енергетиката и климата 2021-2030 г., който определя основните цели и мерки за изпълнение на националните политики на България в областта на енергетиката и климата в контекста на правото на ЕС, както и принципите и приоритетите за развитие на енергийния сектор.</p>	<p>6. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношение на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата, заложи в политиките и стратегиите. Повишената устойчивост към изменението на климата, готовността и способността за реакция води до намаляване броя на жертвите и материалните щети. Разпространението на информацията относно мерките за адаптация към климатичните промени дава основата за цялостно разбиране на нуждата от действия в посока справяне с климатичната криза.</p> <p>7. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношение на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.</p> <p>8. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношение на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.</p> <p>9. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношение на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>10. Изпълнение на Националната стратегия и план за действие за адаптиране към изменението на климата – 2019 – 2030 – Документът очертава стратегическата рамка и приоритетите за адаптиране към изменението на климата до 2030 г. Целта е да се намали уязвимостта на страната към последиците от изменението на климата и да се подобри капацитетът за адаптиране на екологичните, социалните и икономическите системи.</p> <p>11. Повишаване капацитета на отговорните звена по отношение на политиките, свързани с превенция и управление на риска и политиките по изменение на климата; повишаване информираността; обучителни и информационно-образователни мерки за формиране, прилагане и изпълнение на целите на тези политики (по ПОС 2021-2027).</p> <p>12. Проект Визия 2045, финансиран по Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Германия.</p> <p>13. Проект „Енергиен мениджър в общините“, финансиран по Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Германия.</p>	<p>качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.</p> <p>10. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.</p> <p>11. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.</p> <p>12. Визия за постигане на климатична неутралност на училищата и общините до 2045 година. Привлечено вниманието на местните институции и партньори на училищата (доставчици на стоки и услуги) и множество публикации в местните медии.</p> <p>13. Запознаване на професионалната общност с концепцията за енергиен мениджър в общините, целяща подпомагането им с цел постигане на по-висока енергоефективност.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>14. Ежегодни награди в конкурса на името на „Мими Праматарова“, насочен към български ученици.</p> <p>15. Изпълнението на ангажиментите по Рамковата конвенция на Организацията на Обединените Нации по изменение на климата, пряко свързани със заложените и изпълнявани от България цели по Парижкото споразумение.</p> <p>16. Предоставяне на ежегодна финансова подкрепа за насърчаване механизмите за увеличаване на капацитета за борба с изменението на климата.</p>	<p>14. Насърчаване на литературата и творчеството и креативността на учениците, с фокус опазване на околната среда.</p> <p>15. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени. Позициониране на страната като важен и надежден партньор в рамките на Европейския съюз.</p> <p>16. Изграждане на административен капацитет в развиващите се страни.</p>
<p>14. Опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и морските ресурси за устойчиво развитие</p>	<p>1. Реализиране на инвестиции в изграждане, рехабилитация и модернизация на ВиК инфраструктура за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, водоснабдяване с принос към намаляване на загубите на вода по водопреносната мрежа и подобряване качеството на питейната вода (ПОС 2021-2027 г.)</p> <p>2. Разработване на програмата от мерки за актуализиране на ПУРБ за периода 2023-2028 г. и програмата от мерки за актуализиране на Морската стратегия за периода 2023-2028 г.</p> <p>3. Създаване на органи за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000 чрез функционално обезпечаване на органите за управление на защитените зони по Натура 2000 и изпълнение на</p>	<p>1. Жители, свързани към подобро обществено водоснабдяване – 1 043 200 до 2029 г.; Жители, свързани към поне вторично пречистване на отпадъчни води – 1 259 000 до 2029 г. (индикаторите се отчитат по ПОС 2021-2027 г.)</p> <p>2. Разработени програми от мерки за постигане на поставените цели за постигане добро състояние на водните тела, съгласно ПУРБ и Морската стратегия.</p> <p>3. Функционално обезпечаване (закупуване на оборудване и софтуер) на органа за управление на мрежата Натура 2000 на национално ниво и на 19 бр. органи за управление на</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>дейности в сектор "Биоразнообразие" – подпомагащо финансиране от ПОС 2021-2027 г. за изпълнението на реформата по НПВУ.</p> <p>4. Мерки, насочени към подобряване природозащитното състояние на природни местообитания и видове, предмет на опазване в мрежата Натура 2000, като напр.:</p> <p>-Подобряване природозащитния статус на видове и природни местообитания чрез възстановяване на хидрологичния режим, възстановяване на нарушени терени, подобряване на състоянието на влажни зони, чрез прочистване от нетипични и инвазивни видове и натрупала се суха маса и др.</p> <p>- Подобряване природозащитния статус на видове чрез пилотно възстановяване на съществуващи/потенциални влажни зони и меандри по поречието на Дунав и на дунавски притоци и др. (ПОС 2021-2027 г.)</p> <p>5. Мярка по ПОС 2021-2027 г. за разработване на специфични цели за защитените зони от мрежата Натура 2000 и подкрепа за развитие и управление на екосистемните услуги и оценка на състоянието на елементите на зелената инфраструктура – определяне на специфични и подробни цели за опазване, както и подходящи мерки за 250 защитени зони и мерки за 90 защитени зони от мрежата Натура 2000; извършване на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги, както и на зелената инфраструктура в Натура 2000, на монетарна оценка на екосистемните услуги и определяне на стойността на „природния капитал“, която следва да бъде интегрирана в счетоводните системи; демонстрационно прилагане на решения, базирани на природата, за възстановяване на екосистеми с принос към климата и осигуряване на свързаност на мрежата Натура 2000; осигуряване подкрепа на обществеността чрез включването ѝ в процеса на взимане на решения за опазването на защитените зони (преди това – инвестиция С511 по НПВУ, прехвърлена към ПОС 2021-2027 г.; проектът „Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при</p>	<p>регионално ниво. (мярка 4 от Национална рамка за приоритетни действия).</p> <p>4. Увеличена площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване. Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване – 58 070 ха до 2029 г. Местообитания с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за подобряване) – 14,7% до 2029 г. Видове с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за подобряване) – 10,8% до 2029 г.</p> <p>5. Определени специфични и подробни цели на опазване и на мерки за защитени зони от мрежата Натура 2000, в т.ч. и в защитени зони, включващи морски и крайбрежни екосистеми; картирани екосистеми в ГИС среда и извършена оценка на състоянието на екосистемите и екосистемните услуги, които те предоставят.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000“ е в изпълнение).	
15. Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоземните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и спиране загубата на биологично разнообразие	<ol style="list-style-type: none"> 1. Идентифициране на потенциални защитени територии и провеждане на процедури по обявяването им. 2. Разработване на нови и актуализиране на съществуващи Планове за управление на защитени територии и прилагане на мерки от съществуващи такива. 3. Подкрепа от ПОС 2021-2027 г. за мерки, свързани с развитие на мрежата Натура 2000: <ul style="list-style-type: none"> - Разработване на планове за управление на защитените зони по Натура 2000 – разработване на ръководства; разработване на планове за управление на защитени зони, обхващащи цялата територия на Натура 2000 в България, включително изследвания във връзка с изясняване на разпределението, размера на популацията, въздействията и заплахите за видове и природни местообитания, вкл. провеждане на кампании за обществена осведоменост и включване на заинтересованите страни в процеса по разработване на плановете; - Прилагане на управленски подход в защитени зони от Натура 2000 – осигуряване на подкрепа за органите за управление на защитени зони по Натура 2000; - Подобряване на знанията за видове и природни местообитания чрез теренни проучвания (включително картиране, където е определено в НРПД) и определяне на техния природозащитен статус; проверка на таксономична принадлежност; идентифициране на ефектите от разселването на неавтохтонни видове и др.; - Разработване на планове за действие за видовете; - Изграждане на капацитет на заинтересованите страни за прилагане на консервационни мерки. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси. 2. Обезпечаване опазването на видове и местообитания – предмет на опазване в съответните защитени територии. 3. Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване – 58 070 ха до 2029 г. Местообитания с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за подобряване) – 14,7% до 2029 г. Видове с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за по-добряване) – 10,8% до 2029 г.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>Подкрепа от ПОС 2021-2027 за мерки за опазване/възстановяване на екосистемите и присъщото им биологичното разнообразие извън Натура 2000 – изпълнение на мерки от национални стратегически, програмни и планови документи, вкл. мерки от планове за управление на защитени територии и планове за действие за видове като: осигуряване на условия за опазване на застрашени видове ex situ; провеждане на ДНК анализ, датиране (изотопен анализ), токсикологичен анализ и други; създаване на постоянни площадки за наблюдение за осигуряване на данни за параметрите съгласно ICP Forests Manual; работа със заинтересованите страни в рамките на противодействието срещу браконьерството, трафика и незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна; създаване на нови зелени площи, опазване и подобряване на съществуващи зелени площи в градовете и крайградската среда; закупуване и доставка на моторни превозни средства за обезпечаване изпълнението на дейности по устройство и управление на дирекциите на национални паркове „Рила“, „Пирин“ и „Централен Балкан“ и др.</p> <p>Изпълнение на мерки от приетите планове за действие на застрашени и защитени видове.</p> <p>Опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие.</p> <p>Приемане на проекта на Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси и изпълнение на заложените мерки относно вътрешните сладководни екосистеми.</p> <p>4. Нормативно осигурени справедливи и равноправни условия за достъп до генетичните ресурси на Страната.</p> <p>Нормативно осигурени механизми за контрол на ползвателите на генетични ресурси, които извършват своята дейност на територията на Страната.</p> <p>Осигурен административен капацитет за прилагане на</p>	<p>4. Осигурено справедливо и равноправно разпределяне на ползите от използването на генетичните ресурси (Пълноценно прилагане на Протокола от Нагоя). Подобрените възможности за опазване в природата на видовете източник на генетични ресурси, както и на техните местообитания.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>разпоредбите на Протокола от Нагоя към Конвенцията за биологично разнообразие.</p> <p>5. Повишаване на правомощията на служителите от парковата охрана към Дирекциите на националните паркове и РИОСВ чрез законодателни промени.</p> <p>Подобряване на квалификацията и ефективността на работа на служителите от парковата охрана към дирекциите на националните паркове и РИОСВ, чрез обучения, съвместна работа със сектор Престъпления срещу околната среда и дивата природа, отдел Икономическа полиция към МВР. Провеждане на обучения и семинари с Агенция „Митници“.</p> <p>6. Изпълнение на мерките от трите плана за инвазивни чужди видове:</p> <p>1. Национален план за действие относно пътища за непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Европейския съюз, чрез изпускане/бягство от контролирана среда, 2024 –2033 г.;</p> <p>2. Национален план за действие относно пътища за непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Европейския съюз, чрез транспорт 2024 – 2033 г.;</p> <p>3. Национален план за действие относно пътища за непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Европейския съюз, чрез коридори и естествено разпространяване 2025 – 2034 г.</p> <p>Изработване на планове за действие за инвазивни видове и изпълнение на мерките по тях.</p>	<p>5. Подобрена квалификация и повишени правомощия на служителите, което би довело до по-ефективно опазване на съответните защитени територии. Подпомагане на дейността на митическите служители при прилагане на регулациите за международна търговия със защитени видове. Участие в международни акции за предотвратяване на нелегалния трафик със защитени видове (подобни на Thunder 2023).</p> <p>6. Опазено добро състояние на биологичното разнообразие и намален натиск от разпространението на чужди и инвазивни видове.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>7. Приемане на проекта на Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси и изпълнение на мерките по него относно горски, морски и др. видове екосистеми.</p> <p>8. Поддържане в националната семенна банка на редки, ендемични и застрашени растения</p> <p>9. Съхранение на горския генетичен фонд и производство на качествен материал за възпроизводство на горите.</p>	<p>7. Опазено добро състояние на видове и екосистеми.</p> <p>8. Съхранен национален генофонд на редки, ендемични и застрашени растения.</p> <p>9. Съхранение и развитие на мрежата от семепроизводствени бази, обхващаща всички лесорастителни пояси и ценни генетични горски ресурси.</p>
<p>16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, осигуряване на достъп до правосъдие за всички и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички равнища</p>	<p>1. Повишаване използването на Платформата за достъп до обществена информация.</p> <p>2. Държавната агенция за закрила на детето изпълнява Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца (2023 – 2026 г.) и новия План за действие за нейното изпълнение, който е приет с РМС № 363 от 6 юни 2025 г.</p>	<p>1. Мярката цели гарантиране на обществения достъп до информация и повишаване на прозрачността на институциите и процеса по достъп до информация. Ако през 2024 г. подадените заявления за достъп до обществена информация са 3426, то през 2025 г. броят им е 5169. Платформата е вторият най-често използван електронен способ за подаване на заявления за достъп до обществена информация.²⁷</p> <p>2. Подобен механизъм за координация и комуникация между държавните органи, представителите на гражданското общество и неправителствения сектор, подкрепа на мрежата от професионалисти, работещи с деца, подкрепа на родителите, повишаване на информираността на децата, подобряване на нормативната уредба, защита на децата от насилие и експлоатация в зависимост от техните потребности, подкрепа на децата, жертви на насилие, в процеса на възстановяване и рехабилитация. Програмата е насочена към превантивни мерки и услуги, които в най-голяма степен могат да намалят насилието над деца.</p>

²⁷ Съгласно данни от докладите за състоянието на администрацията за последните три години (2025 г., 2024 г. и 2023 г.)

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>3. Държавна агенция за закрила на детето изпълнява проекта "Ефективни политики за всички деца". Проектът включва дейности, които са пряко свързани със следните ключови области: (1) развитие и повишаване на уменията на работещите в областта на правата на децата и тяхната закрила; (2) укрепване на междуинституционалната координация и сътрудничество; – участие на децата; (3) превенция на всички видове насилие; (4) разработване на технологични решения за анализ на данни.</p> <p>4. Комисията за противодействие на корупцията изпълнява мярката „Предоставяне на информация по запитвания по прилагане на Закона за противодействие на корупцията чрез функционираща на страницата на Комисията за противодействие на корупцията „Интернет приемна“.</p>	<p>3. Подобряване на ефективността на институциите по отношение на политиките за деца.</p> <p>4. Мярката цели намаляване на корупцията и развитие на прозрачност в работата на институцията.</p> <ul style="list-style-type: none"> • С приетите изменения и допълнения в Закона за Сметната палата в началото на 2026 г. (ДВ, бр. 16 от 10 февруари 2026 г.) към институцията се прехвърлят дейностите по превенция на корупцията, установяване на конфликт на интереси и установяване на несъответствие в декларираното имущество на лица, заемащи публични длъжности; • Сметната палата ще работи проактивно за засилване на прозрачността и комуникацията с лицата, заемащи публични длъжности, които са част от обхвата на закона. Тези усилия ще бъдат насочени към изпълнение в рамките на текущата година; • Повишаване проследимостта на процедурите и взетите решения; • Увеличаване броя на обработените запитвания годишно и съкращаване на времето за отговор.
<p>17. Укрепване на средствата за изпълнение и възобновяване на глобалното партньорство</p>	<p>1. Успешно изпълнение на утвърдените проекти по линия на Средносрочната програма за официална помощ за развитие и хуманитарна помощ на Република България за периода 2020-2024г.</p>	<p>1. Република България работи последователно по изпълнението на утвърдените проекти по линия на Средносрочната програма за периода 2020-2024 г. Официалната помощ за развитие (ОПР), реализирана чрез конкретни двустранни и многостранни проекти, затвърди приноса на страната към глобалните усилия за изкореняване на бедността и постигане на Целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН.</p>

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	<p>2. Разработване на нова Средносрочна програма за официална помощ за развитие и хуманитарна помощ на Република България за периода (2025- 2030 г.)</p>	<p>Изпълнението на Програмата демонстрира успешна интеграция на българската помощ в общите инструменти на ЕС за външна дейност. През отчетния период бе постигнато ефективно подпомагане на страните от приоритетните за България географски региони – Западни Балкани, Източно партньорство, Близък изток и Африка, Африка на юг от Сахара и Азия. Постигнатите резултати и натрупаният административен капацитет служат за солидна база при стартирането и реализацията на новия програмен цикъл.</p> <p>2. В изпълнение на ангажиментите си като отговорен и активен член на международната донорска общност, Република България финализира процеса по разработване на нова Средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ за периода 2025-2030 г. Програмата е изготвена след широки консултации със заинтересованите страни и е съобразена с актуалните глобални развития и стратегическите цели на ЕС за външна дейност. Предстои приемането ѝ от МС.</p>